

Regeling van de Minister van Economische Zaken en Klimaat van , nr. WJZ/ 20282009, tot vaststelling van de aanvraag- en veilingprocedure voor vergunningen voor frequentieruimte in de 3,5 GHz-band ten behoeve van mobiele communicatietoepassingen en tot wijziging van de Capregeling frequenties mobiele communicatie 2020 (Regeling aanvraag- en veilingprocedure vergunningen 3,5 GHz)

De Minister van Economische Zaken en Klimaat,

Gelet op artikel 3.11 van de Telecommunicatiewet, en de artikelen 8, 9 en 10 van het Frequentiebesluit 2013;

Besluit:

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1. Definities

In deze regeling wordt verstaan onder:

3,5 GHz-band: frequentieruimte binnen het frequentiebereik 3450-3750 MHz;
aanvrager: degene die een aanvraag om een vergunning heeft ingediend;
bekendmakingsbesluit: Besluit bekendmaking veiling vergunningen 3,5 GHz-band;
bod: bod als bedoeld in de artikelen 25, 32 of 43, uitgebracht door een deelnemer via het elektronisch veilingstelsel van de minister en bevestigd door middel van dit elektronisch veilingstelsel;
deelnemer: aanvrager die is toegelaten tot de veiling als bedoeld in artikel 13;
eerste deel van de primaire fase: eerste deel van de eerste fase als bedoeld in artikel 15, vierde lid;
exitbod: exitbod als bedoeld in artikel 32, achtste lid;
finale combinatie: finale combinatie als bedoeld in artikel 43, vijfde lid;
gebruiken van frequentieruimte: gebruiken van frequentieruimte als bedoeld in artikel 1 van de Capregeling mobiele communicatie 2020;
gekwalficeerde elektronische handtekening: handtekening als bedoeld in artikel 3, twaalfde lid, van (EU) Verordening nr. 910/2014 (Pb L 257/73);
minister: Minister van Economische Zaken en Klimaat;
primaire fase: eerste fase van de veiling als bedoeld in artikel 15, derde lid;
rente: volgens actual/360 berekende rente op basis van de door de Europese Centrale Bank vastgestelde Euro Short-Term Rate, minus 100 basispunten, met een minimum van 0%;
toewijzingsfase: toewijzingsfase van de veiling als bedoeld in artikel 15, zevende lid;
tweede deel van de primaire fase: tweede deel van eerste fase als bedoeld in artikel 15, vijfde lid;
verbonden rechtspersoon: rechtspersonen als bedoeld in artikel 3 van de Capregeling frequenties mobiele communicatie 2020;
vergunning: vergunning voor het gebruik van frequentieruimte in de 3,5 GHz-band voor mobiele communicatie, als omschreven in bijlage X van het bekendmakingsbesluit;
wet: Telecommunicatiewet;
winnend bod: bod of exitbod dat als winnend bod is aangemerkt als bedoeld in de artikelen 28 of 35;
winnende deelnemer: deelnemer wiens bod of exitbod door de minister is aangemerkt als winnend bod.

Artikel 2. Beschikbare vergunningen

1. Ingevolge het bekendmakingsbesluit zijn beschikbaar om door middel van een veiling te worden verdeeld:
  - a. drie vergunningen van 60 MHz, en
  - b. twaalf vergunningen van 10 MHz.
2. Ingevolge het bekendmakingsbesluit wordt het aantal, bedoeld in het eerste lid, onderdeel b, na het eerste deel van de primaire fase verhoogd tot:
  - a. achttien, indien één vergunning als bedoeld in het eerste lid, onderdeel a, niet is verdeeld;
  - b. vierentwintig, indien twee vergunningen als bedoeld in het eerste lid, onderdeel a, niet zijn verdeeld;
  - c. dertig, indien geen vergunningen als bedoeld in het eerste lid, onderdeel a, zijn verdeeld.

Hoofdstuk 2. De aanvraag

§ 1. Eisen aan de aanvraag en aanvrager

Artikel 3. Indiening van de aanvraag

1. Degene die voor een vergunning in aanmerking wil komen, dient daartoe een aanvraag in bij de minister.
2. Een aanvraag kan van [DATUM] tot en met uiterlijk [DATUM], [TIJDSTIP] worden ingediend:
  - a. per versleutelde e-mail of e-mail op het volgende emailadres: Veiling3.5GHz@rdi.nl, of
  - b. per aangetekende post of persoonlijke overhandiging op het volgende adres en met de volgende adressering:

Rijksinspectie Digitale Infrastructuur
Ter attentie van: veilingteam 3,5 GHz-band
Emmasingel 1
9726 AH Groningen.

3. De persoonlijke overhandiging, bedoeld in het tweede lid, onderdeel b, vindt in de genoemde periode plaats op werkdagen tussen 8:30 uur en 17:00 uur. Bij persoonlijke overhandiging van de aanvraag wordt een bewijs van ontvangst afgegeven dat is voorzien van datum en tijdstip van ontvangst en ondertekening.
4. Voor aanvragen die worden ingediend op de wijze, bedoeld in het tweede lid, onderdeel a, geldt als tijdstip van ontvangst het tijdstip waarop de aanvraag is ontvangen door de e-mailserver van de Rijksinspectie Digitale Infrastructuur.

Artikel 4. Aanvrager is rechtspersoon

De aanvrager is een privaatrechtelijke rechtspersoon naar Nederlands recht of het equivalent daarvan naar het recht van een van de overige lidstaten van de Europese Unie of een van de overige staten die partij zijn bij de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte, en heeft zijn statutaire zetel, zijn hoofdbestuur of zijn hoofdvestiging binnen de Europese Economische Ruimte.

Artikel 5. Geen faillissement of surseance van betaling

1. De aanvrager:

- a. verkeert niet in staat van faillissement of liquidatie, door de aanvrager is geen faillissement aangevraagd, en er is geen verzoek tot faillissement ingediend; en
  - b. is geen surseance van betaling verleend, noch is door de aanvrager surseance van betaling aangevraagd.
2. Met de eisen van het eerste lid worden gelijkgesteld zodanige eisen volgens het recht van een van de andere lidstaten van de Europese Unie of een van de andere staten die partij zijn bij de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte.

Artikel 6. Vorm en inhoud van de aanvraag

1. Een aanvrager dient ten hoogste één aanvraag in.
2. Voor de toepassing van het eerste lid worden verbonden rechtspersonen tezamen als één aanvrager gezien.
3. In de aanvraag worden de namen vermeld van ten minste één en ten hoogste vier natuurlijke personen, die ieder zelfstandig bevoegd zijn om namens de aanvrager handelingen te verrichten gedurende de veiling en die daartoe beschikken over een rechtsgeldige en toereikende volmacht.
4. De aanvraag wordt ingediend met gebruikmaking van het in bijlage 1 opgenomen model en gaat, onverminderd de overige in deze regeling gestelde eisen, vergezeld van de in dit model genoemde gegevens en bescheiden.
5. Met de gegevens en bescheiden, bedoeld in het vierde lid, worden gelijkgesteld zodanige gegevens en bescheiden die zijn opgesteld krachtens het recht van een van de andere lidstaten van de Europese Unie of een van de andere staten die partij zijn bij de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte.
6. De aanvraag is in de Nederlandse taal gesteld.
7. In afwijking van het zesde lid, kunnen de gegevens en bescheiden, bedoeld in het vierde lid, worden gesteld in één van de officiële talen van de Europese Unie of de Europese Economische Ruimte, mits gegevens en bescheiden die niet in de Engelse taal zijn gesteld vergezeld gaan van een Nederlandse vertaling.
8. Een aanvraag die wordt ingediend op de wijze, bedoeld in artikel 3, tweede lid, onderdeel a, wordt:
  - a. door de aanvrager voorzien van een gekwalificeerde elektronische handtekening, en
  - b. voorzien van de publieke sleutel van de aanvrager.
9. Indien de verklaring van de notaris wordt verstrekt op de wijze, bedoeld in artikel 3, tweede lid, onderdeel a, wordt de verklaring van de notaris voorzien van een gekwalificeerde elektronische handtekening.

Artikel 7. Informeren minister over wijzigingen met betrekking tot aangeleverde gegevens en bescheiden

De aanvrager informeert de minister onmiddellijk per versleutelde e-mail of e-mail over een wijziging met betrekking tot de gegevens en bescheiden, bedoeld in artikel 6, derde tot en met vijfde lid.

§ 2. De zekerheidstelling

Artikel 8. Zekerheidstelling door de aanvrager

1. De aanvrager verstrekt als zekerheid voor de betaling van zijn bod een waarborgsom of een bankgarantie ter grootte van:
  - a. € 20.350.000,-, indien de aanvrager wil deelnemen aan het eerste deel van de primaire fase of aan beide delen van de primaire fase;

- b. € 4.500.000,-, indien de aanvrager slechts wil deelnemen aan het tweede deel van de primaire fase.
2. De waarborgsom wordt verstrekt voor de periode tot en met:
- a. in geval van intrekking of afwijzing van de aanvraag, de datum van intrekking of afwijzing;
  - b. in geval van niet in behandeling nemen van de aanvraag, de datum van het besluit om de aanvraag niet te behandelen;
  - c. in geval van toewijzing van de aanvraag, de datum waarop het verschuldigde bedrag, bedoeld in artikel 48, tweede lid, volledig is betaald.
3. Een aanvrager zorgt ervoor dat uiterlijk op het in artikel 3, tweede lid, bedoelde tijdstip:
- a. de waarborgsom is ontvangen op bankrekeningnummer NL41 INGB 0705 0011 99, of
  - b. de bankgarantie, verstrekt volgens het model, bedoeld in bijlage 2, is ontvangen op het in artikel 3, tweede lid, onderdelen a of b, genoemde adres.
4. Indien de bankgarantie wordt verstrekt op de wijze, bedoeld in artikel 3, tweede lid, onderdeel a, wordt de bankgarantie voorzien van een gekwalificeerde elektronische handtekening.

Artikel 9. Terugstorten waarborgsom en teruggave bankgarantie aanvragen die niet worden behandeld, zijn afgewezen of zijn geweigerd

1. Binnen twee weken nadat de aanvrager zijn aanvraag heeft ingetrokken, dan wel nadat de minister overeenkomstig artikel 11 heeft besloten de aanvraag niet te behandelen, de aanvraag op grond van artikel 12 heeft afgewezen, of de aanvraag heeft geweigerd op grond van artikel 3.18 van de wet:
- a. stort de minister, indien de aanvrager een waarborgsom heeft verstrekt, de waarborgsom terug aan de betreffende aanvrager, of
  - b. stuurt de minister, indien de aanvrager een bankgarantie heeft verstrekt, een schriftelijke verklaring dat de bankgarantie niet zal worden ingeroepen aan de bank van de betreffende aanvrager, en een kopie van deze schriftelijke verklaring aan de betreffende aanvrager.
2. Indien de minister een waarborgsom terugstort als bedoeld in het eerste lid, onderdeel a, vergoedt hij op de dag van terugstorten tevens de rente over de gestorte waarborgsom vanaf de dag na de dag dat de minister de waarborgsom heeft ontvangen tot en met de dag voorafgaand aan de dag waarop de waarborgsom door de minister wordt teruggestort.

§ 3. Beslissingen tijdens de aanvraagfase

Artikel 10. Verzuim en verzuimherstel

1. Indien de aanvrager niet heeft voldaan aan de in de artikelen 6, eerste, vierde, zesde tot en met achtste lid, of 8, eerste, derde en vierde lid, gestelde voorschriften, deelt de minister dit de aanvrager mee en stelt hij hem in de gelegenheid het verzuim te herstellen.
2. Het verzuimherstel wordt ontvangen vóór 17.00 uur op de zevende werkdag na de datum waarop de mededeling, bedoeld in het eerste lid, is verstuurd.
3. De gegevens ten behoeve van het verzuimherstel worden ingediend op de wijze, bedoeld in artikel 3, tweede lid.
4. Verzuim ten aanzien van de waarborgsom geschiedt met gebruikmaking van het bankrekeningnummer, bedoeld in artikel 8, derde lid, onderdeel a.

Artikel 11. Besluit indien verzuim niet of niet tijdig is hersteld

Indien een verzuim niet is hersteld binnen de termijn, bedoeld in artikel 10, tweede lid, en op de wijze, bedoeld in artikel 10, derde en vierde lid, kan de minister besluiten de aanvraag overeenkomstig artikel 4:5 van de Algemene wet bestuursrecht niet te behandelen.

Artikel 12. Afwijzing aanvraag

Onverminderd het bepaalde in artikel 3.18 van de wet, wijst de minister de aanvraag af, indien niet is voldaan aan de voorschriften, bedoeld in de artikelen 3, tweede lid, 4 en 5.

Hoofdstuk 3. Toelating tot de veiling

Artikel 13. Toelating tot de veiling

1. De minister deelt de aanvrager wiens aanvraag niet buiten behandeling is gesteld, is afgewezen of is geweigerd op grond van artikel 3.18 van de wet, schriftelijk mee:
  - a. dat hij als deelnemer wordt toegelaten tot de veiling;
  - b. tot welke delen van de primaire fase hij als deelnemer wordt toegelaten;
  - c. het aantal MHz dat de deelnemer, gelet op zijn aanvraag, en op artikel 3 van de Capregeling mobiele communicatie 2020, ten hoogste kan verwerven.
2. Bij de toepassing van het eerste lid, onderdeel c, wordt uitgegaan van het gebruik van frequentieruimte van de aanvrager alsmede van met de aanvrager verbonden rechtspersonen op [datum aanvraag].
3. De aanvrager raakt van [datum aanvraag] tot en met de dag waarop hem een vergunning wordt verleend of waarop zijn aanvraag wordt afgewezen als bedoeld in artikel 46, eerste, respectievelijk tweede lid, niet verbonden met:
  - a. andere aanvragers, of
  - b. andere rechtspersonen die in Nederland frequentieruimte gebruiken voor mobiele communicatie als bedoeld in artikel 1 van de Capregeling mobiele communicatie 2020.

Artikel 14. Mededelingen minister aan deelnemers vóór de veiling

De minister deelt de deelnemers uiterlijk drie weken voor de aanvang van de primaire fase schriftelijk mee:

- a. de datum, aanvangstijd en duur van de eerste biedronde van het eerste deel van de primaire fase;
- b. de voor de veiling benodigde programmatuur;
- c. het telefoonnummer en het e-mailadres met bijbehorende publieke beveiligingssleutel waarop de minister bereikbaar is;
- d. de combinatie van een gebruikersnaam en wachtwoord van de deelnemer;
- e. het internetadres waarop de deelnemer inlogt om aan de veiling deel te nemen.

Hoofdstuk 4. De veiling

§. 1. Algemene bepalingen omtrent de veiling

Artikel 15. Het veilingmodel

1. De veiling vindt plaats via internet, met behulp van een elektronisch veilingssysteem.
2. De veiling geschiedt in twee fasen: de primaire fase en de toewijzingsfase.
3. De primaire fase bestaat uit twee delen.

4. Het eerste deel van de primaire fase heeft betrekking op de vergunningen, bedoeld in artikel 2, eerste lid, onderdeel a, en geschiedt door middel van een klokveiling met een eersteprijsregel en exitbiedingen.

5. Het tweede deel van de primaire fase heeft betrekking op de vergunningen, bedoeld in artikel 2, eerste lid, onderdeel b, en geschiedt door middel van een klokveiling met een eersteprijsregel en exitbiedingen.

6. Een deelnemer neemt uitsluitend deel aan de delen van de primaire fase waartoe hij op grond van artikel 13 is toegelaten.

7. De toewijzingsfase heeft betrekking op de toewijzing van specifieke frequentieruimte aan winnende deelnemers en geschiedt door middel van een veiling met een gesloten bod.

Artikel 16. Rol minister

De minister leidt de veiling en draagt zorg voor een goed verloop hiervan.

Artikel 17. Veilen op werkdagen

De veiling wordt uitsluitend gehouden op werkdagen.

Artikel 18. Tijdstip, duur en einde biedronden

1. De minister bepaalt het tijdstip en de duur van de biedronden.

2. Een biedronde eindigt op het tijdstip waarop de door de minister bepaalde duur van de biedronde is verstreken.

Artikel 19. Biedingen, exitbiedingen en andere communicatie tussen deelnemer en minister

1. Biedingen en exitbiedingen worden uitsluitend uitgebracht door middel van het elektronisch veilingssysteem.

2. Andere communicatie vindt uitsluitend plaats:

a. via het elektronisch veilingssysteem, of

b. telefonisch of per beveiligde e-mail, waarbij:

1°. de deelnemer bereikbaar is op het door hem in zijn aanvraag opgegeven

telefoonnummer en e-mailadres met bijbehorende publieke beveiligingssleutel, en

2°. de minister bereikbaar is op het telefoonnummer en e-mailadres met publieke beveiligingssleutel, bedoeld in artikel 14, onderdeel c.

Artikel 20. Bijzondere omstandigheden tijdens de veiling

1. De minister kan de veiling opschorten indien zich naar zijn oordeel bijzondere omstandigheden voordoen die buiten de beïnvloedingssfeer liggen van de minister of de deelnemers, of indien technische problemen optreden waardoor de veiling tijdelijk geen doorgang kan vinden.

2. Een deelnemer meldt een bijzondere omstandigheid of technisch probleem onverwijld, maar uiterlijk binnen tien minuten na afloop van een biedronde of verlengde biedronde, telefonisch aan de minister.

3. Indien technische problemen optreden bij een deelnemer, kan de minister verlangen dat deze deelnemer zijn biedingen of exitbiedingen uitbrengt door middel van een computer die de minister ter beschikking stelt op een door hem te bepalen locatie.

4. Indien de veiling wordt opgeschort, kan de minister ten aanzien van de biedronde of verlengde biedronde waarin of waarna de bijzondere omstandigheden of technische problemen zijn opgetreden besluiten dat die

biedronde en alle daarin uitgebrachte biedingen ongeldig worden verklaard en de biedronde opnieuw moet worden gehouden.

Artikel 21. Verboden gedragingen

1. Een aanvrager of deelnemer, inbegrepen diegene die een aanvrager of deelnemer ten behoeve van de veiling bijstaat of een met de aanvrager of deelnemer verbonden rechtspersoon:
  - a. onthoudt zich voorafgaande aan en gedurende de veilingprocedure van afspraken of onderling afgestemde feitelijke gedragingen die afbreuk doen of kunnen doen aan een goed verloop van de veiling, de mededinging in het kader van de veilingprocedure daaronder begrepen;
  - b. maakt tot de mededeling, bedoeld in artikel 46, is gedaan geen informatie openbaar, verspreidt geen informatie en doet geen informatie verspreiden aan derden met betrekking tot diens strategie, budget, gewenste of verkregen hoeveelheid, soort of combinatie van vergunningen, en verwachte of te betalen prijzen in de veiling.
2. In afwijking van het eerste lid, onderdeel b, kan een aanvrager of een deelnemer de daar genoemde informatie verstrekken aan diens aandeelhouders voor zover hij daar contractueel, statutair of anderszins toe is verplicht. De aanvrager of deelnemer draagt er in dat geval zorg voor dat de informatie zo veel mogelijk vertrouwelijk wordt verstrekt om verdere verspreiding ervan te voorkomen.
3. Een aanvrager of deelnemer, inbegrepen diegene die een aanvrager of deelnemer ten behoeve van de veiling bijstaat of een met de aanvrager of deelnemer verbonden rechtspersoon, maakt voorafgaand aan en gedurende de veilingprocedure tot de mededeling, bedoeld in artikel 46, informatie over het al dan niet deelnemen aan de veiling en de indiening van de aanvraag daartoe, onverwijld volledig openbaar, zodra deze door hem aan een of meer derden bekend is gemaakt.
4. De minister kan de veiling beëindigen of opschorten indien naar zijn oordeel sprake is van afspraken, gedragingen, of informatieverstrekking die in strijd zijn met het eerste, tweede of derde lid, of indien de minister gegronde vermoedens heeft dat daarvan sprake is.

Artikel 22. Uitsluiting aanvragers of deelnemers

1. Indien voorafgaande aan of tijdens de veiling blijkt dat een aanvrager of deelnemer niet of niet meer voldoet aan de artikelen 4 tot en met 7, dan wel dat een aanvrager of deelnemer naar het oordeel van de minister in strijd heeft gehandeld met artikel 21, eerste, tweede of derde lid, kan de minister:
  - a. de betrokken deelnemer of aanvrager uitsluiten van deelname of verdere deelname aan de veiling en de biedingen en exitbiedingen van de betrokken deelnemer uit één of meerdere biedronden ongeldig verklaren;
  - b. de uitkomst van een of meer biedronden ongeldig verklaren, of
  - c. besluiten dat één of meer biedronden opnieuw moeten worden gehouden.
2. Indien niet eerder dan na afloop van de veiling blijkt dat een deelnemer naar het oordeel van de minister in strijd heeft gehandeld met artikel 21, eerste, tweede of derde lid, kan de minister de winnende biedingen van die deelnemer ongeldig verklaren en besluiten dat de veiling opnieuw moet worden gehouden.

Artikel 23. Biedingen en exitbiedingen zijn onvoorwaardelijk en onherroepelijk

Een deelnemer is:

- a. onvoorwaardelijk en onherroepelijk aan zijn bod gebonden;
- b. onvoorwaardelijk en, met uitzondering van het bepaalde in artikel 32, elfde lid, onherroepelijk aan zijn exitbod gebonden.

§. 2. Eerste deel van de primaire fase (veiling vergunningen van 60 MHz)

Artikel 24. Veiling vergunningen van 60 MHz

Deze paragraaf is van toepassing op de vergunningen, bedoeld in artikel 2, eerste lid, onderdeel a.

Artikel 25. Veilingregels in het eerste deel van de primaire fase

1. Een deelnemer brengt een bod uit in iedere biedronde waaraan hij deelneemt.
2. Een bod bestaat uit het aantal vergunningen dat een deelnemer voor de in de biedronde bepaalde prijs wenst te verwerven.
3. Het aantal, bedoeld in het tweede lid, is ten hoogste één vergunning.
4. De prijs in de eerste biedronde is € 40.700.000,- per vergunning.
5. De minister bepaalt de prijs in de tweede en daaropvolgende biedronden.
6. Een deelnemer die zijn bod verlaagt ten opzichte van zijn bod in de voorafgaande biedronde, kan een exitbod uitbrengen.
7. Een exitbod bestaat uit een bedrag in hele euro's dat:
  - 1°. gelijk is aan, of hoger is dan, de prijs per vergunning die de minister heeft bepaald voor de voorafgaande biedronde, en
  - 2°. lager is dan de prijs per vergunning die de minister heeft bepaald voor de biedronde waarin de deelnemer zijn bod verlaagt.
8. Een deelnemer die een biedronde of een voor hem verlengde biedronde laat verstrijken:
  - a. wordt geacht een bod te hebben uitgebracht van nul, en
  - b. brengt in de daaropvolgende biedronden geen bod uit.

Artikel 26. Verlenging biedronden eerste deel van de primaire fase

1. Voor een deelnemer die een biedronde laat verstrijken zonder dat hij een bod heeft uitgebracht, wordt de betreffende biedronde eenmalig van rechtswege verlengd met 30 minuten.
2. Per deelnemer worden ten hoogste drie biedronden van rechtswege verlengd, waarbij niet worden meegerekend de biedronden waarvoor de minister op grond van de artikelen 20 of 22, heeft besloten dat deze opnieuw worden gehouden.
3. De minister kan besluiten dat voor de bepaling van het aantal biedronden dat nog van rechtswege wordt verlengd, niet wordt meegerekend een biedronde waarin het niet uitbrengen van een bod het gevolg was van technische problemen die zijn ontstaan vóór het verstrijken van de biedronde.
4. In afwijking van artikel 18, tweede lid, eindigt een biedronde als bedoeld in het eerste lid op het moment dat de termijn van 30 minuten is verstreken of, indien dat eerder is, op het tijdstip waarop alle deelnemers voor wie de biedronde van rechtswege is verlengd een bod hebben uitgebracht.
5. De minister deelt de verlenging van een biedronde zo spoedig mogelijk mee aan alle deelnemers.

Artikel 27. Mededelingen minister na afloop van elke biedronde in het eerste deel van de primaire fase

Zo spoedig mogelijk na het einde van een biedronde deelt de minister elke deelnemer mee:

- a. het nummer van die biedronde, en, indien van toepassing, de aanvangstijd, duur en het nummer van, alsmede de prijs in, de volgende biedronde;
- b. zijn bod in de afgelopen biedronde, en
- c. het aantal keer dat hij nog in aanmerking komt voor een verlenging als bedoeld in artikel 26, tweede lid.

Artikel 28. Laatste biedronde en aanmerking winnende biedingen eerste deel van de primaire fase

1. De laatste biedronde is de biedronde waarin het aantal vergunningen dat in totaal is geboden, gelijk is aan of kleiner is dan het aantal vergunningen, bedoeld in artikel 2, eerste lid, onderdeel a.
2. Indien het aantal vergunningen dat in totaal is geboden gelijk is aan het aantal vergunningen, bedoeld in artikel 2, eerste lid, onderdeel a, merkt de minister alle in de laatste biedronde gedane biedingen aan als winnende biedingen.
3. Indien het aantal vergunningen dat in totaal is geboden kleiner is dan het aantal vergunningen, bedoeld in artikel 2, eerste lid, onderdeel a, merkt de minister de volgende biedingen aan als winnende biedingen:
  - a. alle biedingen die zijn gedaan in de laatste biedronde, gevolgd door:
  - b. de hoogste exitbiedingen voor het aantal vergunningen dat dan nog resteert.
4. Indien op grond van het derde lid, onderdeel b, verschillende exitbiedingen dezelfde hoogste waarde hebben, worden de exitbiedingen aangemerkt als winnende biedingen door middel van een loting tussen de betreffende exitbiedingen.

Artikel 29. Mededelingen na einde eerste deel van de primaire fase

De minister maakt zo spoedig mogelijk na het einde van het eerste deel van de primaire fase:

- a. aan alle deelnemers aan het eerste deel van de primaire fase bekend of hun biedingen zijn aangemerkt als winnende biedingen;
- b. aan alle winnende deelnemers in het eerste deel van de primaire fase bekend het bedrag, bedoeld in artikel 48, tweede lid, onderdeel a.

§. 3. Tweede deel van de primaire fase (veiling vergunningen van 10 MHz)

Artikel 30. Veiling vergunningen van 10 MHz

Deze paragraaf is van toepassing op de vergunningen, bedoeld in artikel 2, eerste lid, onderdeel b.

Artikel 31. Mededelingen minister vóór aanvang tweede deel van de primaire fase

Vóór aanvang van het tweede deel van de primaire fase deelt de minister aan elke deelnemer aan het tweede deel van de primaire fase mee:

- a. het aantal vergunningen, bedoeld in artikel 2, eerste lid, onderdeel b;
- b. de datum, aanvangstijd en de duur van de eerste biedronde van het tweede deel van de primaire fase;
- c. de prijs, bedoeld in artikel 32, derde lid;
- d. het aantal MHz dat hij in het tweede deel van de primaire fase ten hoogste kan verwerven;
- e. het aantal keer dat dat hij in aanmerking komt voor een verlenging als bedoeld in artikel 33.

Artikel 32. Veilingregels tweede deel van de primaire fase

1. Een deelnemer brengt een bod uit in iedere biedronde waaraan hij deelneemt.
2. Een bod bestaat uit het aantal vergunningen dat een deelnemer voor de in de biedronde bepaalde prijs wenst te verwerven.
3. De prijs in de eerste biedronde is € 4.500.000,- per vergunning.
4. De minister bepaalt de prijs in de tweede en daaropvolgende biedronden.
5. Een deelnemer die tijdens het eerste deel van de primaire fase geen bod heeft uitgebracht, kan ten hoogste vijf vergunningen verwerven.
6. In de eerste biedronde overschrijdt een deelnemer met zijn bod niet het aantal MHz, bedoeld in artikel 31, onderdeel d.
7. In de tweede en daaropvolgende biedronden is het bod telkens gelijk aan of lager dan het bod dat de deelnemer heeft uitgebracht in de voorafgaande biedronde.
8. Een deelnemer die zijn bod verlaagt ten opzichte van zijn bod in de voorafgaande biedronde, kan één of meer exitbiedingen uitbrengen.
9. Een exitbod bestaat uit een combinatie van:
  - a. een aantal vergunningen dat niet hoger is dan het aantal vergunningen waarmee hij zijn bod heeft verlaagd ten opzichte van de voorafgaande biedronde, en
  - b. een bedrag in hele euro's per vergunning dat:
    - 1°. gelijk is aan, of hoger is dan, de prijs per vergunning die de minister heeft bepaald voor de voorafgaande biedronde, en
    - 2°. lager is dan de prijs per vergunning die de minister heeft bepaald voor de biedronde waarin de deelnemer zijn bod verlaagt.
10. Indien een deelnemer in een biedronde meerdere exitbiedingen uitbrengt, is het bedrag per vergunning, bedoeld in het negende lid, onderdeel b, behorende bij een exitbod, niet hoger dan het bedrag per vergunning van een in dezelfde ronde uitgebracht exitbod op een kleiner aantal vergunningen.
11. Een deelnemer kan in elke biedronde waarin hij een bod uitbrengt tevens één of meer exitbiedingen intrekken.
12. Een deelnemer die een biedronde of een voor hem verlengde biedronde laat verstrijken:
  - a. wordt geacht een bod te hebben uitgebracht van nul, en
  - b. brengt in de daaropvolgende biedronden geen bod uit.

Artikel 33. Verlenging biedronden tweede deel van de primaire fase

Artikel 26 is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 34. Mededelingen minister na afloop van elke biedronde in tweede deel van de primaire fase

Zo spoedig mogelijk na het einde van een biedronde deelt de minister elke deelnemer mee:

- a. het nummer van die biedronde, en, indien van toepassing, de aanvangstijd, duur en het nummer van, alsmede de prijs in, de volgende biedronde;
- b. zijn bod in de afgelopen biedronde;
- c. het aantal keer dat hij nog in aanmerking komt voor een verlenging op grond van artikel 33, en
- d. het aantal vergunningen dat in die biedronde door alle deelnemers in totaal is geboden, indien het verschil tussen dat aantal en het aantal, bedoeld in artikel 2, eerste lid, onderdeel a, gelijk is aan, of kleiner is dan, drie.

Artikel 35. Laatste biedronde en aanmerking winnende biedingen tweede deel van de primaire fase

1. De laatste biedronde is de biedronde waarin het aantal vergunningen dat in totaal is geboden, gelijk is aan of kleiner is dan het aantal vergunningen, bedoeld in artikel 2, eerste lid, onderdeel b.
2. Indien het aantal vergunningen dat in totaal is geboden gelijk is aan het aantal vergunningen, bedoeld in artikel 2, eerste lid, onderdeel b, merkt de minister alle in de laatste biedronde gedane biedingen aan als winnende biedingen.
3. Indien het aantal vergunningen dat in totaal is geboden kleiner is dan het aantal vergunningen, bedoeld in artikel 2, eerste lid, onderdeel b, merkt de minister de volgende biedingen aan als winnende biedingen:
  - a. alle biedingen die zijn gedaan in de laatste biedronde, gevolgd door:
  - b. de exitbiedingen die deel uitmaken van de combinatie van exitbiedingen van waarmee het kleinste aantal vergunningen onverdeeld blijft.
4. Bij de vaststelling van de combinatie, bedoeld in het derde lid, onderdeel b, neemt de minister slechts in ogenschouw exitbiedingen van deelnemers aan wie reeds het aantal vergunningen wordt toegewezen dat zij hebben geboden in de biedronde waarin zij het betreffende exitbod hebben uitgebracht.
5. Indien op grond van het derde en vierde lid verschillende combinaties van exitbiedingen kunnen worden vastgesteld, worden de exitbiedingen aangemerkt als winnende biedingen van de combinatie die de hoogste waarde heeft.
6. Indien op grond van het vijfde lid verschillende combinaties dezelfde hoogste waarde hebben, worden de exitbiedingen aangemerkt als winnende biedingen van de combinatie die door loting is bepaald.

Artikel 36. Mededelingen na einde tweede deel van de primaire fase

De minister maakt zo spoedig mogelijk na het einde van het tweede deel van de primaire fase bekend:

- a. aan alle deelnemers aan het tweede deel van de primaire fase: of hun biedingen of exitbiedingen zijn aangemerkt als winnende biedingen;
- b. aan alle winnende deelnemers in het tweede deel van de primaire fase: het bedrag, bedoeld in artikel 46, tweede lid, onderdeel b.

§. 4. Toewijzingsfase

Artikel 37. Veiling alternatieve combinaties frequentieruimte

1. De minister stelt op basis van de artikelen 29 en 36 voor iedere winnende deelnemer een lijst samen van de alternatieve combinaties van frequentieruimte waarop hij, gezien de vergunningen die hij heeft gewonnen, kan bieden in de toewijzingsfase.
2. Bij het samenstellen van alternatieve combinaties, neemt de minister het volgende in acht:
  - a. de hoeveelheid frequentieruimte van iedere winnende deelnemer stemt overeen met het aantal vergunningen dat hij heeft gewonnen;
  - b. de frequentieruimte van iedere winnende deelnemer is aaneengesloten, en
  - c. de frequentieruimte van onverdeelde vergunningen is aaneengesloten en grenst aan de bovengrens van de 3,5 GHz-band.

Artikel 38. Aanvullende regels indien tijdelijke bescherming NSV-communicatie noodzakelijk is

1. Indien de frequentieruimte die is gelegen tussen 3550 MHz en 3680 MHz niet met ingang van 1 december 2023 volledig in gebruik kan worden gegeven in verband met de tijdelijke voorziening ten behoeve van de NSV-communicatie krijgen de winnende deelnemers tijdelijke frequentieruimte toegewezen.
2. Indien in de primaire fase 300 MHz is verdeeld, wordt de tijdelijke hoeveelheid frequentieruimte van iedere winnende deelnemers, in afwijking van artikel 37, tweede lid, onderdeel a, berekend met toepassing van de volgende formule $q'_i = q_i \times 230/300$, waarbij:
  - a. voor "q_i" wordt ingevuld: de hoeveelheid frequentieruimte die de winnende deelnemer i in de primaire fase heeft gewonnen, en
  - b. de uitkomst naar beneden wordt afgerond op tientallen MHz.
3. Indien in de primaire fase méér dan 230 MHz, maar minder dan 300 MHz is verdeeld, wordt de tijdelijke hoeveelheid frequentieruimte van iedere winnende deelnemer, in afwijking van artikel 37, tweede lid, onderdeel a, berekend met toepassing van de volgende formule $q'_i = q_i \times 230/(300-u)$, waarbij:
  - a. voor "q_i" wordt ingevuld: de hoeveelheid frequentieruimte die de winnende deelnemer i in de primaire fase heeft gewonnen;
  - b. voor "u" wordt ingevuld: de hoeveelheid frequentieruimte die in de primaire fase niet is verdeeld, en
  - c. de uitkomst naar beneden wordt afgerond op tientallen MHz.
4. Indien in de primaire fase 230 MHz is verdeeld, wordt de tijdelijke hoeveelheid frequentieruimte van iedere winnende deelnemer, in afwijking van artikel 37, tweede lid, onderdeel a, berekend met toepassing van de formule $q'_i = q_i - 10$, waarbij voor "q_i" wordt ingevuld: de hoeveelheid frequentieruimte die de winnende deelnemer i in de primaire fase heeft gewonnen.
5. Indien in de gevallen bedoeld in het tweede, derde en vierde lid de uitkomst van de optelsom van "q'_i" van alle winnende deelnemers minder is dan 220 MHz, wordt het verschil tussen 220 MHz en de uitkomst van de optelsom van "q'_i" van alle winnende deelnemers verdeeld in aanvullende blokken van 10 MHz.
6. De minister stelt een lijst met alternatieve combinaties samen, waarbij hij in het geval van het tweede, derde of vierde lid ten hoogste één aanvullend blok als bedoeld in het vijfde lid, toevoegt aan de hoeveelheid frequentieruimte van iedere winnende deelnemer. In het geval van het tweede lid bedraagt de frequentieruimte inclusief een eventueel aanvullend blok niet meer dan 90 MHz.
7. Indien in de primaire fase 220 MHz of minder is verdeeld, verkrijgen de winnaars de hoeveelheid frequentieruimte waarop ze hebben geboden.
8. In alle gevallen wordt, in afwijking van artikel 37, tweede lid, onderdeel c, bij de samenstelling van de lijst met alternatieve combinaties rekening gehouden met plaatsing van een aaneengesloten blok van 80 MHz ergens tussen 3550 en 3680 MHz voor de tijdelijke voorziening ten behoeve van de NSV-communicatie.

Art. 39 Plaatsing in de band na opheffing tijdelijke bescherming NSV-communicatie

1. Aan een winnende deelnemer die na toepassing van artikel 38 onderin de frequentieband is geplaatst, zal, na opheffing van de tijdelijke voorziening ten behoeve van de NSV-communicatie, aan de bovenkant van zijn tijdelijke frequentieruimte aanvullende frequentieruimte worden toegewezen ter grootte van het verschil tussen de hoeveelheid frequentieruimte die gewonnen is in de primaire biedfase en zijn tijdelijke frequentieruimte.
2. Aan een winnende deelnemer die na toepassing van artikel 38 bovenin de frequentieband is geplaatst, zal, na opheffing van de tijdelijke voorziening ten behoeve van de NSV-communicatie, aan de onderkant van zijn tijdelijke frequentieruimte aanvullende frequentieruimte worden toegewezen ter grootte

van het verschil tussen de hoeveelheid frequentieruimte die gewonnen is in de primaire biedfase en zijn tijdelijke frequentieruimte.

3. Indien in de primaire fase minder dan 300 MHz is verdeeld, zal, na opheffing van de tijdelijke voorziening ten behoeve van de NSV-communicatie, de frequentieruimte van onverdeelde vergunningen aaneengesloten en grenzend aan de bovengrens van de 3,5 GHz-band worden geplaatst. De frequentieruimte van een winnende deelnemer, bedoeld in het tweede lid, wordt in dat geval naar beneden verschoven en sluit aan op de frequentieruimte van de onverdeelde vergunningen.

4. Voor andere winnende deelnemers zal, na opheffing van de tijdelijke voorziening ten behoeve van de NSV-communicatie, per winnende deelnemer bij de tijdelijke frequentieruimte aanvullende frequentieruimte worden toegewezen ter grootte van het verschil tussen de hoeveelheid frequentieruimte die gewonnen is in de primaire biedfase en de tijdelijke frequentieruimte en de spectrumpositie worden aangepast waarbij verschuivingen zo minimaal als mogelijk worden gehouden.

5. Winnende deelnemers die in de primaire fase enkel 10 MHz verwerven en geen aanvullend blok als bedoeld in artikel 38, zesde lid verwerven, worden willekeurig geplaatst tussen de winnende deelnemers die geplaatst zijn aan de onderkant en de bovenkant van de band.

Artikel 40. Geen veiling toewijzingsfase indien niet meer dan één combinatie mogelijk is

De toewijzingsfase vindt niet plaats indien op basis van artikel 37 voor geen van de winnende deelnemers meer dan één alternatieve combinatie van frequentieruimte mogelijk is.

Artikel 41. Toelating tot toewijzingsfase

Alle winnende deelnemers zijn toegelaten tot de toewijzingsfase.

Artikel 42. Datum, tijdstip en duur toewijzingsfase

1. Zo spoedig mogelijk na afloop van de primaire fase, deelt de minister elke winnende deelnemer mee:

- a. de datum en aanvangstijd van de biedronde in toewijzingsfase;
- b. de duur van de biedronde in de toewijzingsfase;
- c. de alternatieve combinaties waarop de betreffende deelnemer kan bieden.

2. De toewijzingsfase vindt niet eerder plaats dan drie werkdagen na de mededeling, bedoeld in artikel 36.

Artikel 43. Veilingregels toewijzingsfase

1. De toewijzingsfase bestaat uit één biedronde.

2. Een deelnemer brengt in de toewijzingsfase ten hoogste één bod uit per alternatieve combinatie van frequentieruimte als bedoeld in artikel 37 of artikel 38.

3. Een bod bestaat uit een bedrag in hele euro's nauwkeurig en bedraagt minimaal nul euro.

4. Indien voor een alternatieve combinatie van frequentieruimte geen bod wordt ontvangen, wordt voor die alternatieve combinatie uitgegaan van een bod van nul euro.

5. De finale combinatie van winnende biedingen is de combinatie die:

- a. voorkomt op de lijst, bedoeld in artikel 37 of artikel 38, en
  - b. de hoogste waarde heeft.
6. Indien op grond van het vijfde lid meerdere combinaties kunnen worden aangemerkt als finale combinatie, wordt de finale combinatie vastgesteld door middel van een loting tussen de betreffende combinaties.

Artikel 44. Bepaling extra prijs

1. Nadat de finale combinatie is vastgesteld, bepaalt de minister de extra prijzen.
2. De extra prijs voor een deelnemer:
  - a. bestaat uit het verschil tussen:
    - 1°. de som van de biedingen van de andere deelnemers in de combinatie van winnende biedingen die de hoogste opbrengst zou hebben wanneer de biedingen van de betreffende deelnemer buiten beschouwing zouden worden gelaten, en
    - 2°. de som van de biedingen van de andere deelnemers in de finale combinatie van winnende biedingen;
  - b. voldoet aan de voorwaarden, bedoeld in bijlage 3.

Artikel 45. Mededelingen na einde toewijzingsfase

De minister deelt de winnende deelnemers zo spoedig mogelijk na het bepalen van de extra prijzen, bedoeld in artikel 44, mee:

- a. dat de veiling is afgelopen;
- b. de identiteit van de winnende deelnemers en de door hen gewonnen vergunningen, en
- c. de hoogte van de verschuldigde bedragen, bedoeld in artikel 48, tweede lid.

Artikel 46. Openbaarmaking resultaten

1. De minister maakt uiterlijk de eerste werkdag na afloop van de toewijzingsfase de informatie, bedoeld in de artikelen 29 en 36 openbaar.
2. De minister maakt binnen een week na afloop van de veiling een overzicht openbaar van:
  - a. de biedingen van alle deelnemers in het eerste deel van de primaire fase, waarbij niet openbaar wordt gemaakt de identiteit van deelnemers die geen winnend bod hebben uitgebracht;
  - b. de biedingen van alle deelnemers in het tweede deel van de primaire fase, waarbij niet openbaar wordt gemaakt de identiteit van deelnemers die geen winnend bod hebben uitgebracht;
  - c. de biedingen van alle deelnemers in de toewijzingsfase.

Hoofdstuk 5. Vergunningverlening en afwijzing aanvragen na de veilingfase

§ 1. Algemene bepaling omtrent vergunningverlening en afwijzing aanvragen

Artikel 47. Verlening vergunningen aan winnende deelnemers en afwijzing aanvragen niet-winnende deelnemers

1. De minister verleent de winnende deelnemers de door hen gewonnen vergunningen.
2. De minister wijst de aanvragen af van niet-winnende deelnemers en van aanvragers die van deelname of verdere deelname waren uitgesloten.

§ 2. Winnende deelnemers

Artikel 48. Betaling en hoogte van verschuldigde bedrag

1. Een winnende deelnemer betaalt het door hem verschuldigde bedrag binnen twee weken nadat de vergunning aan hem is verleend op de wijze die is bepaald in zijn vergunning.
2. Het door een winnende deelnemer verschuldigde bedrag is de optelsom van de volgende bedragen:
  - a. winnende biedingen van de betreffende deelnemer in het eerste deel van de primaire fase;
  - b. winnende biedingen van de betreffende deelnemer in het tweede deel van de primaire fase, en
  - c. de extra prijs voor de betreffende deelnemer, bedoeld in artikel 44, tweede lid.

Artikel 49. Terugstorten waarborgsommen en teruggave bankgaranties winnende deelnemers

1. Indien de winnende deelnemer een waarborgsom heeft gestort, wordt de waarborgsom aangewend voor de betaling van het voor de vergunning of vergunningen verschuldigde bedrag, met dien verstande dat:
  - a. indien de waarborgsom van een winnende deelnemer minder dan het verschuldigde bedrag bedraagt, die deelnemer het restant van het verschuldigde bedrag betaalt, en
  - b. indien de waarborgsom van een winnende deelnemer méér dan het verschuldigde bedrag bedraagt, het bedrag van de waarborgsom dat na betaling van het verschuldigde bedrag resteert aan die deelnemer wordt teruggestort uiterlijk twee weken nadat de vergunning is verleend.
2. Artikel 9, tweede lid, is van overeenkomstige toepassing op gevallen als bedoeld in het eerste lid, onderdeel b, met dien verstande dat de minister slechts de rente vergoedt over het deel van de waarborgsom dat wordt teruggestort.
3. Indien een deelnemer een bankgarantie heeft afgegeven, is artikel 9, eerste lid, onderdeel b, van overeenkomstige toepassing vanaf:
  - a. het tijdstip waarop het verschuldigde bedrag is betaald, of
  - b. het tijdstip waarop de helft van het verschuldigde bedrag is betaald op de wijze die is bepaald in de vergunning, indien aan de winnende deelnemer uitstel van betaling is verleend.

§ 3. Niet-winnende deelnemers en uitgesloten aanvragers

Artikel 50. Terugstorten waarborgsommen en teruggave bankgaranties aan niet-winnende deelnemers en uitgesloten aanvragers

Artikel 9 is van overeenkomstige toepassing op de waarborgsom of bankgarantie van niet-winnende deelnemers en van aanvragers die van deelname of verdere deelname waren uitgesloten.

Hoofdstuk 6. Slotbepalingen

Artikel 51. Wijziging Capregeling frequenties mobiele communicatie 2020

De Capregeling frequenties mobiele communicatie 2020 wordt als volgt gewijzigd:

1. Artikel 1 wordt als volgt gewijzigd:
  - a. In de definitie van *frequentiegebruik voor mobiele communicatie* wordt na "en 2685-2690 MHz" ingevoegd ", en 3450-3750 MHz".
  - b. In de alfabetische volgorde wordt ingevoegd:
    - *3,5 GHz-band*: frequentieruimte binnen het frequentiebereik 3450-3750 MHz; .

2. Artikel 3 wordt als volgt gewijzigd:

a. Na subonderdeel iv) wordt een subonderdeel toegevoegd, luidende:

v) over een of meer aandelen met een bijzonder statutair recht inzake de zeggenschap beschikt;

b. In onderdeel d wordt "rechtspersonen waarin" vervangen door "rechtspersonen in Nederland, alsmede rechtspersonen buiten Nederland voor zover die in Nederland frequentieruimte gebruiken, hebben verworven of hebben aangevraagd, waarin".

c. In onderdeel e, wordt na "een rechtspersoon" ingevoegd "die in Nederland frequentieruimte gebruikt, heeft verworven, of heeft aangevraagd" en wordt na "beschikt" een puntkomma toegevoegd.

3. Artikel 4 wordt als volgt gewijzigd:

a. In het eerste lid wordt "264 MHz" vervangen door "384 MHz".

b. Er wordt een lid toegevoegd, luidende:

3. De maximale hoeveelheid frequentieruimte voor mobiele communicatie in de 3,5 GHz-band die een rechtspersoon op enig moment op enige locatie mag gebruiken is 120 MHz.

Artikel 52. Inwerkingtreding

Deze regeling treedt in werking met ingang van [PM].

Artikel 53. Citeertitel

Deze regeling wordt aangehaald als: Regeling aanvraag- en veilingprocedure vergunningen 3,5 GHz.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

's-Gravenhage,

De Minister van Economische Zaken en Klimaat,

Bijlage 1 als bedoeld in 6, vierde lid

Model aanvraagformulier

Onderdeel A

A.1. Algemeen

A.1.1. Gegevens aanvrager

Statutaire naam aanvrager: .....

Correspondentieadres, postcode en plaatsnaam aanvrager:
(Adres waarop aanvrager aangetekende poststukken ontvangt)

Fysiek adres, postcode en plaatsnaam aanvrager:
(Adres aanvrager voor persoonlijke overhandiging vertrouwelijke veilingstukken)
Nummer van inschrijving in het handelsregister of daarmee vergelijkbaar register:
.....

Land van inschrijving in het handelsregister of daarmee vergelijkbaar register:
.....

Beherende instantie van het handelsregister of daarmee vergelijkbaar register:
.....

A.1.2. Contactgegevens aanvrager tijdens de veiling (artikel 19)

Het telefoonnummer waarop de vertegenwoordigingsbevoegde tijdens de veiling bereikbaar is: .....

Het e-mailadres waarop de vertegenwoordigingsbevoegde tijdens de veiling bereikbaar is en de bijbehorende publieke beveiligingsleutel:

.....

Verstrek de publieke beveiligingsleutel via Veiling3.5GHz@rdi.nl

A.1.3. Verklaring ontvangst elektronische berichten tijdens de aanvraagprocedure en vergunningverlening

Kruis aan indien van toepassing:

- De aanvrager die zijn aanvraag per aangetekende post of persoonlijke overhandiging indient, verklaart hierbij bereikbaar te zijn langs elektronische weg tijdens de aanvraagprocedure en vergunningverlening. (De aanvrager die zijn aanvraag langs elektronische weg indient maakt daarmee al kenbaar bereikbaar te zijn langs elektronische weg.)

A.1.4. Recent uittreksel uit het handelsregister

- Een recent uittreksel, niet ouder dan een maand gerekend vanaf de datum van indiening van de aanvraag, van het handelsregister of daarmee vergelijkbaar register is bijgevoegd.

A2. Vertegenwoordigingsbevoegdheid

Opgave van degene(n) die volledig zelfstandig bevoegd zijn (is) om de aanvrager rechtsgeldig te vertegenwoordigen in verband met deze aanvraag en alle handelingen gedurende de veilingprocedure:

A.2.1. Functionaris 1

Naam: .....

Volledige voornamen: .....

Functie bij aanvrager: .....

Soort identiteitsbewijs: .....

Nummer identiteitsbewijs: .....

Vertegenwoordigingsbevoegdheid:

Bevoegdheid blijkt uit: .....

Handtekening: .....

A.2.2. Functionaris 2

Naam: .....

Volledige voornamen: .....

Functie bij aanvrager: .....

Soort identiteitsbewijs: .....

Nummer identiteitsbewijs: .....

Vertegenwoordigingsbevoegdheid: .....

Bevoegdheid blijkt uit: .....

Handtekening .....

A.2.3. Functionaris 3

Naam: .....

Volledige voornamen: .....

Functie bij aanvrager: .....

Soort identiteitsbewijs: .....

Nummer identiteitsbewijs: .....

Vertegenwoordigingsbevoegdheid: .....

Bevoegdheid blijkt uit: .....

Handtekening .....

A.2.4. Functionaris 4

Naam: .....

Volledige voornamen: .....

Functie bij aanvrager: .....

Soort identiteitsbewijs: .....

Nummer identiteitsbewijs: .....

Vertegenwoordigingsbevoegdheid: .....

Bevoegdheid blijkt uit: .....

Handtekening .....

Indien de vertegenwoordigingsbevoegdheid niet blijkt uit het handelsregister of een daarmee vergelijkbaar register, maar uit een volmacht, moet een kopie van de volmacht worden bijgevoegd.

A.3. Verbonden rechtspersonen

A.3.1 overzicht en bijbehorende informatie verbonden rechtspersonen

Een juridisch organogram van de met de aanvrager verbonden rechtspersonen, als bedoeld in artikel 3 van de Capregeling frequenties mobiele communicatie 2020, dient te worden bijgevoegd met vermelding van:

a. een beschrijving van iedere verbonden rechtspersoon waaronder de zeggenschapsverhoudingen tussen de verbonden rechtspersonen op basis van de criteria zoals vermeld in artikel 3 van de Capregeling frequenties mobiele communicatie 2020;

b. de onderlinge band tussen die rechtspersonen voortvloeiend uit aandelen dan wel lidmaatschapsrecht of vergelijkbare zeggenschapsrechten;

Gebruik een bijlage en verstrek alle relevante bewijsstukken, waaronder ten minste:

1. de thans geldende statuten van de aanvrager;
2. aandeelhoudersovereenkomsten waarbij de aanvrager als aandeelhouder dan wel als onderwerp betrokken is. Indien dergelijke overeenkomsten niet bestaan dient dit te worden aangegeven;
3. meest recente jaarverslag en jaarrekening van de aanvrager;¹
4. organisatorische overeenkomsten en/of beheersovereenkomsten waar de aanvrager bij betrokken is en waaruit blijkt of de aanvrager het recht heeft om de zaken van een andere onderneming te leiden. Indien dergelijke overeenkomsten niet bestaan dient dit te worden aangegeven.

A.3.2 Verklaring inzake verbondenheid

Hierbij verklaart [aanvrager/moedermaatschappij(en) aanvrager*] dat geen enkele van de met de aanvrager verbonden rechtspersonen, als bedoeld in artikel 3 van de Capregeling frequenties mobiele communicatie 2020, tevens een aanvraag heeft ingediend of zal indienen op grond van deze Regeling.

---

¹ Maakt de aanvrager deel uit van een groep waarvoor een geconsolideerde jaarrekening en jaarverslag is opgesteld waarin de aanvrager ook is opgenomen, dan volstaat het aanleveren hiervan.

Tevens verklaart (aanvrager/moedermaatschappij(en) aanvrager*) dat uitsluitend de onderstaande met de aanvrager verbonden rechtspersonen als bedoeld in artikel 3 van de Capregeling frequenties mobiele communicatie 2020 houder/gebruiker zijn van een vergunning voor het gebruik van frequentieruimte voor mobiele communicatie als bedoeld in artikel 1 van die Capregeling:

...

....

...

(Invullen de namen van de rechtspersonen die verbonden zijn met de aanvrager en houder/gebruiker zijn van vergunningen voor het gebruik van frequentieruimte voor mobiele communicatie als bedoeld in artikel 1 van de Capregeling frequenties mobiele communicatie 2020)

*in geval aanvrager onderdeel is van een concern dient de rechtspersoon die de zeggenschap heeft over het gehele concern waarvan de aanvrager onderdeel uit maakt deze verklaring af te geven.

A.4. Schriftelijke verklaring omtrent de juistheid van gegevens

A.4.1 De aanvrager is een rechtspersoon, opgericht in overeenstemming met het recht van een van de lidstaten van de Europese Unie of een van de overige staten die partij zijn bij de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte en heeft zijn statutaire zetel, zijn hoofdbestuur of zijn hoofdvestiging binnen de Europese Economische Ruimte.

A.4.2 De aanvrager is wel/niet* ontbonden.

A.4.3 De aanvrager is wel/niet* failliet verklaard.

A.4.4 De aanvrager heeft wel/niet* eigen aangifte tot faillissement gedaan.

A.4.5 Een verzoek tot faillissement van de aanvrager is wel/niet* ingediend.

A.4.6 Aan de aanvrager is wel/geen* surseance van betaling verleend.

A.4.7 De aanvrager heeft wel/geen* aanvraag tot surseance van betaling gedaan.

A.4.8 Op de aanvrager rust wel/geen* verplichting om informatie als bedoeld in artikel 21, tweede lid, te delen met aandeelhouders.

Indien een dergelijke verplichting op de aanvrager rust: wat is de grondslag voor deze verplichting en tot het delen van welke informatie is de aanvrager verplicht en op welk moment: .....

Verstrek het document waarin de verplichting tot het delen van informatie als bedoeld in artikel 21, tweede lid, is opgenomen. Indien dit niet in een document is vastgelegd maar anders is overeengekomen dient hier een schriftelijke verklaring over te worden verstrekt.

A.4.9 De aanvrager heeft wel/geen* informatie als bedoeld in artikel 21, tweede lid, met aandeelhouders gedeeld.

Indien informatie genoemd in artikel 21, tweede lid, is gedeeld: welke informatie en met wie:

.....

* doorhalen wat niet van toepassing is.

Verklaring notaris

Ondergetekende, notaris te ..... (plaatsnaam)

Verklaart, zonder voorbehoud, dat:

(i) de informatie die in deze aanvraag is verstrekt onder A.1.1, A.2, A.4.1, A.4.2, A.4.3 en A.4.6 door hem is geverifieerd en juist en volledig is bevonden;

(ii) dat de informatie die in deze aanvraag is verstrekt onder A.3.1, A.3.2, A.4.4, A.4.5, A.4.7 en A.4.8 door hem naar beste kunnen is geverifieerd en naar zijn oordeel juist en volledig is;

(iii) de personen genoemd bij A.2 door hem/haar zijn geïdentificeerd in persoon, volgens de regels van de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme, ten behoeve van de minister, ten bewijze waarvan een kopie van het identiteitsbewijs aan de hand waarvan verificatie van de identiteit heeft plaatsgevonden hierbij wordt gevoegd, en dat die personen in zijn bijzijn hun handtekening hebben geplaatst bij A.2.

Naam: .....

Plaats: .....

Datum: .....

(Gekwalificeerde elektronische) handtekening*

.....

De verklaring van de notaris mag desgewenst door middel van een bijlage, in ongewijzigde tekst, worden verstrekt.

* In geval de verklaring van de notaris niet is voorzien van een gekwalificeerde elektronische handtekening, dient de originele schriftelijke verklaring van de notaris per aangetekende post of door persoonlijke overhandiging te worden ingediend op de wijze bedoeld in artikel 3, tweede lid, en onderdeel b.

Onderdeel B

Aanvraag

Ik vraag één of meer vergunningen aan in 3,5 GHz band en verzoek om toegelaten te worden tot

- Het eerste deel van de primaire fase of aan beide delen van de eerste fase
- Het tweede deel van de primaire fase

voor het aantal MHz dat ik op grond van artikel 3 van de capregeling mag verwerven.

Ik dien hierbij wel/niet * een verzoek in om uitstel van betaling als bedoeld in artikel 4:94 van de Algemene wet bestuursrecht ter grootte van de helft van het verschuldigde bedrag bedoeld in artikel 48, tweede lid, voor de duur van één jaar gerekend vanaf de dag na verlening van de vergunning. Op grond van artikel 4:101 van de Algemene wet bestuursrecht is over dit deel wettelijke rente verschuldigd, te rekenen vanaf de datum waarop het bedrag op grond van artikel 48, eerste lid, dient te zijn betaald tot en met de datum waarop het bedrag wordt betaald.

* doorhalen wat niet van toepassing is.

Bestuurdersverklaring

Ondergetekende verklaart dat

(i) de informatie die in deze aanvraag is verstrekt juist en volledig is;

(ii) deze aanvraag niet tot stand is gekomen onder invloed van een afspraak of overeenkomst met een ander dan wel een besluit of gedraging, die afbreuk doet of kan doen aan een goed verloop van de veiling, de mededinging daaronder begrepen;

(iii) deelnemer zich gedurende de veilingprocedure onthoudt van het maken van afspraken of het sluiten van overeenkomsten met een ander en deelnemer zich onthoudt van ieder besluit of iedere gedraging, die afbreuk doet of kan doen aan een goed verloop van de veiling, de mededinging daaronder begrepen.

Naam: .....

Plaats: .....

Datum: .....

(Gekwalificeerde elektronische) handtekening: .....

CONSULTATIE

Bijlage 2 als bedoeld in artikel 8, derde lid, onderdeel b

Onderdeel A

Model bankgarantie

I. De ondergetekende .... (naam van een bank die is gevestigd in een van de lidstaten van de Europese Unie of in een van de overige staten die partij zijn bij de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte)*, gevestigd te ....., mede kantoorhoudende te ..., hierna te noemen: 'de Bank';

In aanmerking nemende:

A. dat artikel 3.13, eerste lid, van de Telecommunicatiewet bepaalt dat voor het gebruik van frequentieruimte een vergunning is vereist van de Minister van Economische Zaken en Klimaat (hierna: 'de Minister');

B. dat ..... (naam aanvrager), rechtspersoon naar ..... (het recht van een van de lidstaten van de Europese Unie of van een van de overige staten die partij zijn bij de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte) recht, waarvan de zetel is gevestigd te ....., kantoorhoudende te ....., hierna te noemen: 'de Aanvrager, voornemens is een bieding in de veiling uit te brengen teneinde een vergunning als bedoeld in artikel 3.13, eerste lid, van de Telecommunicatiewet te verwerven;

C. dat de Minister met betrekking tot de verlening van een vergunning regels heeft gesteld. Deze regels zijn vastgelegd in de Regeling aanvraag- en veilingprocedure vergunningen 3,5 GHz;

D. dat de Minister op grond van deze regels van de Aanvrager verlangt dat deze een bankgarantie doet stellen ter zekerheid van al hetgeen de Aanvrager ter zekerheid verschuldigd is, hierna te noemen: 'de Vordering', aan de Staat der Nederlanden, rechtspersoon naar Nederlands recht, waarvan de zetel is gevestigd te 's-Gravenhage, hierna te noemen: 'de Staat';

E. dat de Aanvrager de Bank heeft verzocht een onherroepelijke en onafhankelijke bankgarantie te stellen ten behoeve van de Staat, welke op eerste verzoek van de Staat betaalbaar is;

II. Verbindt zich tot het navolgende:

1. De Bank stelt zich bij wijze van zelfstandige verbintenis tot een bedrag van € 20.350.000,- (zegge: twintigmiljoen driehonderdvijftigduizend euro) bij deelname aan het eerste deel of beide delen van de primaire fase, of € 4.500.000 (zegge: vier miljoen vijfhonderdduizend euro) bij deelname aan het tweede deel van de eerste fase*, onherroepelijk garant jegens de Staat voor de betaling van al hetgeen de Staat blijkens een schriftelijke verklaring van de Staat ter zake van de Vordering van de Aanvrager te vorderen heeft, aldus dat de Bank zich verbindt het gevorderde bedrag als eigen verplichting aan de Staat te voldoen.

*doorhalen wat niet van toepassing is

2. De Bank verbindt zich om als eigen schuld op eerste verzoek en op de enkele schriftelijke mededeling van de Staat zonder overlegging van enig ander document of opgaaf van redenen te verlangen, aan de Staat te voldoen het bedrag dat de Staat verklaart ter zake van de Vordering van de Aanvrager te vorderen te hebben, met dien verstande dat de Bank nimmer gehouden is aan de Staat meer te voldoen dan het hiervoor vermelde maximumbedrag.

3. Deelberoepen onder deze bankgarantie zijn mogelijk. Het maximumbedrag van deze bankgarantie wordt met een bedrag gelijk met dat van elk deelberoep verlaagd.

4. Deze bankgarantie vervalt na ontvangst door de Bank van een per aangetekende brief gezonden schriftelijke verklaring van de Staat dat de bankgarantie vervalt en in ieder geval één jaar na datum van ondertekening van deze garantie, tenzij de Bank ten minste één maand voor de einddatum van de garantie per aangetekende brief een schriftelijke verklaring van of namens de Minister heeft ontvangen dat deze bankgarantie niet vervalt, in welk geval de garantie telkens voor een nieuwe termijn van een jaar geldig is.

5. Deze bankgarantie wordt beheerst door Nederlands recht. Geschillen ter zake van deze bankgarantie kunnen uitsluitend worden voorgelegd aan de bevoegde Nederlandse rechter te 's-Gravenhage.

6. Na verval van deze bankgarantie kan de Staat geen enkele aanspraak meer maken jegens de Bank uit hoofde van deze bankgarantie tenzij de Bank voorafgaande aan het moment waarop deze bankgarantie zou vervallen een mededeling ontving als bedoeld onder 2 waaraan de Bank nog niet voldeed. Op verzoek van de Bank zal de Staat deze bankgarantie nadat deze is vervallen retourneren aan de Bank.

Plaats: .....

Datum: .....

Naam Bank en (gekwalficeerde elektronische) ondertekening**

.....

* hetgeen in het bovenstaande cursief is gedrukt moet door de Bank worden ingevuld.

** In geval de bankgarantie niet is voorzien van een gekwalficeerde elektronische handtekening, dient de originele schriftelijke bankgarantie per aangetekende post of door persoonlijke overhandiging te worden ingediend op de wijze bedoeld in artikel 3, tweede lid, en onderdeel b.

Onderdeel B

Model bank garantie

I. The undersigned..... (name of a bank that is established and has its registered office in a Member State of the European Union or one of the other states that are a party to the Agreement on the European Economic Area)*, with its registered office in ..... and its place of business, among other places, at ....., hereinafter: 'the Bank';

Whereas:

A. Section 3.13, subsection 1, of the Telecommunications Act (Telecommunicatiewet) provides that the use of radio spectrum requires a licence, to be issued by the Minister of Economic Affairs and Climate Policy (hereinafter: 'the Minister');

B. .... (Applicant's name), a legal entity under ..... (the law of a Member State of the European Union or one of the other states that are a party to the Agreement on the European Economic Area) law, with its registered office in

..... and its principal place of business at ....., hereinafter: 'the Applicant, intends to submit a bid in the auction for the purpose of acquiring a licence as referred to in Section 3.13(1) of the Telecommunications Act;

C. the Minister has established rules for the award of licences. These rules are laid down in the Regulations on the application and auction procedure for 3,5 GHz licences;

D. in accordance with these rules, the Minister requires that the Applicant arrange for a bank guarantee to be provided as security for the entire amount to be put up as security by the Applicant, hereinafter: "the Amount Due", for the benefit of the State of the Netherlands, a legal entity under Dutch law, whose seat is established in The Hague, hereinafter: "the State";

E. the Applicant has requested the Bank to provide an irrevocable and independent bank guarantee for the benefit of the State, which is payable on first demand by the State;

II. Undertakes as follows:

1. The Bank irrevocably stands surety, by way of an independent obligation, for an amount of € 40.350.000 (in words: forty million and three hundred and fifty thousand euros) for participation in the first part or both parts of the primary phase of the auction, or € 4.500.000 (in words: four million and three hundred thousand euros) for participation in the second part of the first phase of the auction*, to the State for the payment by the Applicant of the entire amount payable to the State in respect of the Amount Due as appears from a written notice by the State, such that the Bank undertakes to pay the amount due to the State as its own obligation.

*Cross out the amount that is not applicable

2. The Bank undertakes to pay to the State, as if it were its own debt, on first demand and on the mere written notice of the State, without requiring any other document to be presented or any reasons to be given, the amount that the State declares it is due in respect of the Amount Due from the Applicant, on the understanding that the Bank shall never be obliged to pay more to the State than the maximum amount referred to above.

3. Partial reliance is possible under this bank guarantee. The maximum amount of this bank guarantee will be reduced by an amount equal to each partial reliance.

4. This bank guarantee shall expire after receipt by the Bank of a written notice by the State, sent by registered letter, that the bank guarantee has expired and in any event one year after the date on which this guarantee was signed, unless the Bank has received a written notice by or on behalf of the Minister, to be sent by registered letter, at least one month prior to the expiry date of the guarantee stating that this bank guarantee will not expire, in which case the guarantee will be valid for successive new periods of one year.

5. This bank guarantee is governed by Dutch law. Any disputes relating to this bank guarantee may only be submitted to the competent Dutch court in The Hague.

6. Following the expiry of this bank guarantee, the State may no longer make any claim against the Bank under this bank guarantee, unless the Bank received a notice as referred to under 2 above prior to the scheduled expiry date of this bank guarantee with which the Bank has failed as yet to comply. At the Bank's request, the State will return this bank guarantee to the Bank upon its expiry.

Town/city: .....

Date: .....

Name of Bank and (qualified electronic) signature**

.....

* the details shown in italics above are to be completed by the Bank.

** If the bank guarantee does not include a qualified electronic signature, the original written bank guarantee must be submitted by registered mail or by delivery by hand in the manner referred to in Article 3, second paragraph, and part b.

CONSULTATIE

Bijlage 3 als bedoeld in artikel 42, tweede lid, onderdeel b

Berekening extra prijzen

Door toepassing van artikel 42 zijn n winnende biedingen $wb_1, wb_2, wb_3, \dots, wb_n$ bepaald, uitgebracht door de deelnemers $w_1, w_2, w_3, \dots, w_n$. Voor een winnende bieding wb_i is het bedrag p_i geboden. De totale opbrengst van de winnende

$$\sum_{i=1}^n p_i$$

biedingen $wb_1, wb_2, wb_3, \dots, wb_n$ is gelijk aan T , ofwel

De extra prijs wordt vastgesteld overeenkomstig het bepaalde onder 1 en 2:

1. Voor elke winnende bieding wb_i wordt een extra prijs eb_i bepaald, met dien verstande dat aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

a. eb_i is gelijk aan of groter dan 0;

b. eb_i is kleiner dan of gelijk aan p_i , en

c. de verzameling $\{eb_1, eb_2, eb_3, \dots, eb_n\}$ voldoet aan de volgende voorwaarde: als alle biedingen in de toewijzingsbiedronde van een winnende deelnemer

– worden verlaagd met $(p_i - eb_i)$, voor $i = 1, 2, \dots, n$, en

– niet verder dan tot nul worden verlaagd,

leidt toepassing van artikel 42, tweede lid, onderdeel a, niet tot een andere bieding of een andere combinatie van biedingen die een hogere opbrengst heeft dan $wb_1, wb_2, wb_3, \dots, wb_n$;

d. de verzameling $\{eb_1, eb_2, eb_3, \dots, eb_n\}$ komt overeen met de finale combinatie van winnende biedingen en heeft de laagst mogelijke opbrengst, ofwel de som

$$\sum_{i=1}^n eb_i$$

van de extra prijzen is minimaal.

2. Indien meer verzamelingen $\{eb_1, eb_2, eb_3, \dots, eb_n\}$ aan de onder 1 gestelde voorwaarden voldoen, wordt uit deze verzamelingen de verzameling extra prijzen gekozen met de laagste opportuniteitskostenvariantie OV. De opportuniteitskostenvariantie OV is de som van de kwadratische verschillen tussen de extra prijzen en de bijbehorende individuele opportuniteitskosten, ofwel OV

$$\sum_{i=1}^n (eb_i - o_i)^2$$

, met dien verstande dat:

a. O_i de opportuniteitskosten zijn van de winnende bieding wb_i , bepaald door: $O_i = Z_i - (T - p_i)$; en

Z_i de totale opbrengst is van de overeenkomstig artikel 42 bepaalde finale combinatie van winnende biedingen, indien deelnemer $w_i \in 0,00$ had uitgebracht voor alle mogelijke combinaties van biedingen.

TOELICHTING

ALGEMEEN DEEL

1. Inleiding

Met deze regeling worden regels gesteld omtrent de verdeling van vergunningen in de 3450 – 3750 MHz frequentieband (ongepaard, hierna 3,5 GHz-band). Deze vergunningen zijn bestemd voor elektronische communicatiediensten (mobiele communicatie), en worden landelijk vergund. In het algemeen wordt met de 3,5 GHz-band de frequentieruimte 3400 – 3800 MHz bedoeld. Deze regeling ziet echter alleen op de verdeling van vergunningen in de frequentieruimte 3450 – 3750 MHz. De resterende frequentieruimte, namelijk 3400 – 3450 MHz en 3750 – 3800 MHz is in gebruik voor lokale toepassingen en zal dat vanaf 1 december 2023 opnieuw zijn. De onderhavige regeling ziet nadrukkelijk niet op deze frequentieruimte.

1.1 Achtergrond

1.1.1. Voorgeschiedenis

Deze regeling heeft betrekking op de frequentieruimte die is gelegen tussen 3450 en 3750 MHz. Op grond van artikel 54, eerste lid, van de Telecomcode², zijn EU-lidstaten – kort gezegd – verplicht om tijdig (in beginsel: uiterlijk 31 december 2020) voldoende grote blokken in de 3,5 GHz-band te reorganiseren en te bestemmen voor het gebruik voor terrestrische draadloze breedbanddiensten. Dit ten behoeve van (het vergemakkelijken van) de uitrol van 5G en verder.

In dit kader heeft de toenmalig Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat op 26 april 2021 een besluit tot wijziging van het NFP vastgesteld (hierna: NFP-wijziging 2021). Deze NFP-wijziging 2021 voorzag in een herindeling van de 3,5 GHz-band, waarmee werd beoogd in totaal 300 MHz aaneengesloten spectrum te bestemmen voor landelijke mobiele communicatie, en in totaal 100 MHz (tweemaal 50 MHz) voor lokale toepassingen.

Vóór de inwerkingtreding van de NFP-wijziging 2021 was een deel van de 3,5 GHz-band bestemd voor vaste satellietverbindingen (ruimte naar aarde). In dit kader voorzag het NFP, vóór de NFP-wijziging 2021, bovendien in een specifieke maatregel (nationale voetnoot HOL008) ter bescherming van de veiligheids- en defensietaken die vanuit Burum (Friesland) worden uitgeoefend. Op grond van nationale voetnoot HOL008 kon – kort gezegd – geen ander frequentiegebruik plaatsvinden in de 3,5 GHz-band ten noorden van de lijn Amsterdam – Zwolle. Ten zuiden van de lijn Amsterdam – Zwolle was gebruik van de 3,5 GHz-band wél toegestaan, maar alleen met strikte vermogensbeperkingen, om in het belang van nationale veiligheid verstoringen op het satellietgrondstation van Defensie in Burum te voorkómen.

In het kader van de voorbereiding van de NFP-wijziging 2021 heeft het ministerie van Economische Zaken en Klimaat onderzoek laten doen of er mogelijkheden waren voor co-existentie tussen enerzijds het satellietgebruik en anderzijds mobiele communicatie, zoals 4G of 5G. Op basis van dat onderzoek is destijds geconcludeerd dat de gevolgen van permanente co-existentie onacceptabele

---

² Richtlijn (EU) 2018/1972 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 tot vaststelling van het Europees wetboek voor elektronische communicatie (herschikking) (PbEU 2018, L 321).

beperkingen zouden opleveren voor het gebruik van de 3,5 GHz-band voor mobiele communicatie. Vervolgens is besloten om met de NFP-wijziging 2021 de bestemming voor vaste satellietverbindingen te schrappen ten faveure van mobiele communicatie. Nationale voetnoot HOL008 zou met ingang van 1 september 2022 komen te vervallen.

Verschillende partijen hebben vervolgens – om verschillende redenen – beroep ingesteld tegen de NFP-wijziging 2021. Eén van deze partijen was Inmarsat, een onderneming die (onder andere door middel van een satellietgrondstation te Burum) diverse satellietcommunicatiediensten levert voor de maritieme en luchtvaartsector. Inmarsat verzorgt bovendien, in opdracht van de Internationale Maritieme Organisatie, en ter uitvoering van het Verdrag inzake de Internationale Organisatie voor Mobiele Satellieten (het IMSO-verdrag), internationale communicatiediensten voor nood-, spoed-, en veiligheidsverkeer voor scheep- en luchtvaart (hierna: NSV-verkeer). Inmarsat is verplicht om voor de afwikkeling van dit NSV-verkeer een beschikbaarheid van minstens 99,9% te garanderen. Dit komt op jaarbasis neer op maximaal 8,8 uur niet-beschikbaarheid. Inmarsat heeft behalve beroep ingesteld ook een verzoek om een voorlopige voorziening gedaan bij de voorzieningenrechter.

Op 30 juni 2021 heeft de voorzieningenrechter van de rechtbank Rotterdam het NFP-besluit 2021 geschorst.³ Naar het oordeel van de voorzieningenrechter had de toenmalig Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat – kort gezegd – onvoldoende rekening gehouden met de belangen van Inmarsat en, meer specifiek, met het belang van het waarborgen van de afwikkeling van het NSV-verkeer. De voorzieningenrechter was van oordeel dat uit de door Inmarsat ingeroepen internationale verdragen weliswaar niet voortvloeit dat het gebruik dat Inmarsat in Burum maakt van de 3,5 GHz-band nooit zou mogen worden beperkt of opgeheven, maar dat een beperking of opheffing wél moet plaatsvinden op een wijze die het NSV-verkeer ongemoeid laat. In dit kader achtte de voorzieningenrechter het geraden dat de toenmalig Staatssecretaris spoedig in overleg zou gaan met Inmarsat en met de andere partijen om tot een oplossing te komen die het NSV-verkeer waarborgt.

Met inachtneming van de uitspraak van de voorzieningenrechter heeft de Minister van Economische Zaken en Klimaat (hierna: de minister) op 17 december 2021 de Adviescommissie verdeling 3,5 GHz-band en NSV-communicatie (hierna: de Adviescommissie) ingesteld.⁴

De Adviescommissie had tot taak te adviseren over hoe en per wanneer de 3,5 GHz-band in heel Nederland ter beschikking kan worden gesteld voor mobiele communicatie, op een wijze die de verzorging van het NSV-verkeer waarborgt. Deze adviesaanvraag viel uiteen in een aantal deelvragen, die de Adviescommissie is gevraagd te beantwoorden aan de hand van een aantal (beleids)uitgangspunten.⁵ De minister heeft de Adviescommissie verzocht een oplossing te adviseren met een zo breed mogelijk draagvlak en om hiervoor in ieder geval te raadplegen: Inmarsat, de huidige aanbieders van landelijke mobiele communicatie (hierna: de mobiele netwerkoperators, oftewel MNO's), en de zogenoemde lokale vergunninghouders met een vergunning tot 1 september 2026.

³ Rb. Rotterdam (vzr.) 30 juni 2021, ECLI:NL:RBROT:2021:6106.

⁴ Besluit van de Minister van Economische Zaken en Klimaat van 17 december 2021, nr. WJZ/21207879, tot instelling van de Adviescommissie verdeling 3,5 GHz-band en waarborging nood-, spoed- en veiligheidscommunicatie (Instellingsbesluit Adviescommissie Verdeling 3,5 GHz-band en NSV-communicatie) (Stcrt. 2021, 49880).

⁵ Zie artikel 2, vierde en vijfde lid, van het Instellingsbesluit Adviescommissie Verdeling 3,5 GHz-band en NSV-communicatie.

De Adviescommissie heeft op 9 mei 2022 haar advies uitgebracht. De minister heeft het advies vervolgens op 12 mei 2022 aangeboden aan de Tweede Kamer.⁶ Op 8 juli 2022 heeft de minister diens appreciatie van het advies aan de Tweede Kamer aangeboden.

De Adviescommissie heeft allereerst een aantal potentiële scenario's voor een oplossing geïdentificeerd, waarbij aandacht was voor zowel de technische, juridische als economische aspecten. Deze potentiële scenario's heeft de Adviescommissie gebruikt als basis voor de (start)gesprekken met vertegenwoordigers van verschillende ministeries, Inmarsat, de drie MNO's, en een tweetal lokale gebruikers met een vergunning tot 1 september 2026. In een later stadium heeft de Adviescommissie ook de andere lokale gebruikers met een vergunning tot 1 september 2026 de kans gegeven om input te geven. De informatie die aan de Adviescommissie voor, tijdens of na de gesprekken – al dan niet vertrouwelijk – is verstrekt heeft zij steeds gebruikt om de potentiële scenario's bij te stellen. Deze bijgestelde scenario's heeft zij vervolgens weer besproken met (een deel van) de hiervoor genoemde instanties en bedrijven.

Door middel van dit proces heeft de Adviescommissie twee typen scenario's geïdentificeerd die zouden kunnen leiden tot een oplossing: ofwel Inmarsat behoudt zijn positie in de 3,5 GHz-band in Nederland (co-existentie met mobiele communicatie), ofwel Inmarsat verplaatst zijn activiteiten in de 3,5 GHz-band buiten Nederland.

De Adviescommissie heeft de minister uiteindelijk geadviseerd om te kiezen voor het hiervoor als tweede genoemde type scenario, waarin Inmarsat (uiteindelijk) zijn activiteiten ten behoeve van het NSV-verkeer verplaatst uit Nederland. In dit scenario kan de minister, zo luidt het advies, per 1 december 2023 in de 3,5 GHz-band 300 MHz aaneengesloten bestemmen voor (landelijke) mobiele communicatie door spoedige afbouw van het gebruik van de 3,5 GHz-band door Inmarsat op Nederlands grondgebied. Hiervoor was onder meer belangrijk, zo blijkt uit het advies, dat Inmarsat zich niet verzet tegen verhuizing als zodanig, maar enkel tegen verhuizing binnen een zodanig kort tijdsbestek dat Inmarsat niet langer kan voldoen aan zijn NSV-verplichtingen⁷, dat Inmarsat al inspanningen heeft verricht om spoedige verhuizing naar Griekenland mogelijk te maken, en dat dit scenario (onder voorwaarden) draagvlak heeft bij zowel Inmarsat als bij de MNO's.⁸

Na het uitbrengen van het advies door de Adviescommissie heeft de minister gesprekken gevoerd met Inmarsat, de MNO's en andere stakeholders zoals bestaande lokale vergunninghouders. Hierbij heeft de minister, onder andere in het kader van artikel 3:9 van de Algemene wet bestuursrecht, dat het bestuursorgaan opdraagt zich ervan te vergewissen dat een ingesteld onderzoek zorgvuldig is geweest, de verschillende partijen in de gelegenheid gesteld om te reflecteren op (de totstandkoming van) het advies. Uit deze gesprekken is gebleken dat het advies op veel draagvlak kan rekenen. Hiernaast heeft de minister onderzocht hoe invulling kan worden gegeven aan de aanbevelingen van het advies en hoe deze zich verdragen met de beleidskaders voor mobiele communicatie.

De minister is tot de slotsom gekomen dat het onderzoek van de Adviescommissie zorgvuldig was, dat het advies begrijpelijk is, dat de Adviescommissie de vragen van de minister op een adequate wijze heeft beantwoord, waarbij rekening is gehouden met de verschillende belangen, en dat de conclusies aansluiten op de

⁶ "Een band scheppen", bijlage bij Kamerstukken II 2021/22, 24095, nr. 563.

⁷ Ibid., p. 20, tweede alinea.

⁸ Ibid., p. 23, tweede alinea.

bevindingen. Daarom heeft de minister besloten de aanbevelingen van de Adviescommissie op te volgen. Allereerst heeft dit geleid tot het nemen van enkele maatregelen die – kort gezegd – strekken tot bescherming van de NSV-dienstverlening door Inmarsat. Deze maatregelen zijn tijdelijk van aard en hebben een plaats gekregen in een NFP-wijzigingsbesluit van 28 februari 2023⁹.

Parallel hieraan heeft de minister onderzoek gedaan naar, en overleg gevoerd met, de lokale vergunninghouders (met vergunningen eindigend in 2026) over de mogelijkheden voor een alternatieve indeling van de frequentieruimte die wordt bestemd voor lokaal gebruik. In het NFP-wijzigingsbesluit 2023 is m.b.t. de 3,5 GHz-band voorzien in de bestemming van 300 MHz voor landelijk gebruik en – in totaal – 100 MHz voor lokaal gebruik. Ten slotte is met hetzelfde NFP-wijzigingsbesluit de NFP-wijziging 2021 ingetrokken.

1.1.2. Belang van digitale connectiviteit

Het kabinet zet onverminderd in op het behouden van de sterke positie van Nederland wat betreft de uitstekende digitale infrastructuur. In de brief aan de Tweede Kamer van 2 juli 2018¹⁰ is aangegeven dat de vaste en mobiele netwerken een belangrijke bijdrage leveren aan het gunstige ondernemings- en vestigingsklimaat in Nederland. In het Actieplan Digitale Connectiviteit dat bij deze brief gevoegd was, werd een integraal plan neergelegd dat aansluit bij de Europese oproep om nieuwe doelstellingen en plannen te maken voor de ontwikkeling van breedband en 5G.

Actieplan Digitale Connectiviteit

Het Actieplan Digitale Connectiviteit (hierna: het Actieplan) was een eerste vervolgstap op de Nota Frequentiebeleid van december 2016¹¹. In deze nota wordt beschreven dat de beschikbaarheid van frequentieruimte een randvoorwaarde is voor een goede digitale infrastructuur. De vraag naar frequentieruimte neemt toe en de samenleving stelt in toenemende mate eisen aan de bereikbaarheid en betrouwbaarheid van (draadloze) telecommunicatie-infrastructuur. Deze en andere ontwikkelingen, zoals de introductie van nieuwe draadloze toepassingen en diensten en de vraag naar hogere datasnelheden en toenemende datavolumes, vereisen een nog efficiënter en effectiever gebruik van het spectrum. Het frequentiebeleid heeft dan ook een prominente rol om aan deze ontwikkelingen een bijdrage te leveren. Het frequentiebeleid heeft daarbij niet alleen een traditionele ordenende functie, ter voorkoming van storing, maar ook een marktordenende functie ten behoeve van een goed functionerende markt voor telecommunicatiedienstverlening.

Het Actieplan voegt daaraan toe dat het voor aanbieders van connectiviteit essentieel is dat de overheid voorspelbaar handelt en zo investeringszekerheid biedt over het beschikbaar stellen van frequentieruimte. Het kabinet geeft in het

---

⁹ Besluit van de Minister van Economische Zaken en Klimaat van 23 februari 2023, nr. ED/DE 26348713, tot intrekking van het besluit van de Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat van 26 april 2021, nr. BI/20299360, houdende wijziging van het Nationaal Frequentieplan 2014 in verband met de bestemming van de 3,5 GHz-band voor mobiele communicatie (NFP-wijziging 3,5 GHz-band), en tot wijziging van het Nationaal Frequentieplan 2014 in verband met de vaststelling van een nieuwe indeling van de 3,5 GHz-band met waarborgen voor de door Inmarsat verzorgde NSV-communicatie, Stcrt.2023, nr.5604

¹⁰ Kamerstukken II 2017/18, 26643, nr. 547.

¹¹ Kamerstukken II 2015/16 24095, nr. 409.

Actieplan aanbieders van mobiele communicatie de zekerheid dat de uitgifte van frequenties op landelijk exclusieve basis in principe voor 20 jaar zal plaatsvinden, waarmee zekerheid wordt gegeven over de uitrol van de nieuwe 5G-netwerken.

Nota Mobiele Communicatie 2019

Na de Nota Frequentiebeleid en het Actieplan, is de Nota Mobiele Communicatie 2019 opgesteld; de Nota Mobiele Communicatie geeft het meer specifieke beleidskader over de verdeling van frequenties voor mobiele communicatie in de aankomende jaren. De Nota Mobiele Communicatie richt zich op de frequentieverdelingen in de eerstkomende jaren en formuleert daarbij als doelstelling dat de overheid streeft naar kwalitatief hoogwaardige dienstverlening die een grote diversiteit aan vraag kan bedienen en altijd en overal beschikbaar is tegen concurrerende tarieven. Deze doelstelling is overkoepelend geweest voor de reeds gehouden veiling van de 700, 1400 en 2100 MHz-frequenties (geveild in de periode juni/juli 2020) en de veiling van de 3,5 GHz-band. Omdat de Nota Mobiele Communicatie concreet ingaat op de marktordenende maatregelen die getroffen moeten worden ter borging van de concurrentie in de mobiele telecommunicatiemarkt, was de totstandkoming in sterke mate afhankelijk van ontwikkelingen in de concrete marktsituatie.

Advies frequentieveiling ACM

Het advies over de marktordenende maatregelen tijdens de veiling is gegeven door de ACM. Door de in november 2017 aangekondigde fusie van T-Mobile Nederland en Tele2 Nederland moest het advies van ACM voor de Multibandveiling vanzelfsprekend wachten op het definitieve besluit van de Europese Commissie over de fusie. Na de goedkeuring van de fusie door de Europese Commissie, heeft de ACM in april 2019 advies uitgebracht over de in de frequentieveilingen te treffen maatregelen. Zoals eerder genoemd heeft het frequentiebeleid een marktordenende functie. Het verwerven van spectrum geeft een marktpartij namelijk de mogelijkheid om te concurreren op de markt van mobiele communicatie. Derhalve wordt er voor frequentieverdelingen advies gevraagd aan de ACM over mogelijke maatregelen die tijdens de frequentieveiling genomen zouden moeten worden om de concurrentie in de markt voor mobiele communicatie te waarborgen. Voor het advies dat ACM in 2019 heeft uitgebracht voor de multibandveiling heeft zij gekeken naar de mate van concurrentie in de markt voor mobiele communicatie voor de komende 5 jaar, zodoende valt ook de 3,5-GHz veiling onder dit advies. De ACM concludeert in haar concurrentieanalyse dat de situatie op deze markt duidt op effectieve concurrentie. Dat er als gevolg van de fusie tussen T-Mobile en Tele2 op dit moment nog maar drie operators actief zijn zonder dat dit een significant negatief effect heeft op de concurrentie betekent niet dat de concurrentie in de markt niet zou profiteren van een vierde of vijfde marktpartij. De ACM acht het nu niet noodzakelijk om spectrum te reserveren voor een nieuwe marktspeler maar benadrukt wel dat toetreding door een vierde MNO nog steeds een mogelijkheid is en geeft aan dat zij in het algemeen ook een voorkeur heeft voor een zo groot mogelijk aantal spelers op de markt. De band specifieke cap van 40% op de 3,5 GHz band borgt dat de spectrumverdeling evenwichtig blijft omdat *ten minste* drie partijen frequentieruimte in de 3,5 GHz-band kunnen verwerven die nodig is om volwaardig 5G aan te bieden en een situatie van effectieve concurrentie te kunnen behouden.

Het belangrijkste element van dat advies betrof het stellen van een maximum van 40% aan het totaal aan frequenties dat marktpartijen in bezit mogen hebben,

eenzelfde maximum voor het totaal spectrumbezit in de zogeheten lage spectrumbanden (de 700- 800- en 900 MHz-frequenties) én een bandspecifiek maximum van 40% voor de 3,5 GHz-frequenties. Het advies is overgenomen in de Nota Mobiele Communicatie¹². De Nota formuleert daarbij voorts dat het voor een efficiënt werkende markt essentieel is dat er (dreiging van) toetreding blijft bestaan die zorgt voor concurrentiedruk. Een belangrijke doelstelling bij de veiling is dan ook dat er realistische kansen moeten zijn voor alle marktpartijen.

1.3. Oplossing Inmarsat

De Adviescommissie heeft aanbevolen om te voorzien in een vangnet voor het geval de verhuizing van Inmarsat op 1 december 2023 nog niet zou zijn voltooid. Er moet immers worden voorkómen dat de afwikkeling van het NSV-verkeer in het geding zou komen door een vertraging bij die verhuizing. Uit het advies van de Adviescommissie blijkt dat Inmarsat zijn frequentiegebruik in dat geval met ingang van 1 december 2023 kan beperken tot in totaal 80 MHz. Hierbij heeft Inmarsat, zo blijkt uit het advies, de mogelijkheid om met dit blok van 80 MHz te 'schuiven', maar alleen binnen het frequentieblok 3550 – 3680 MHz. Met het 'schuiven' met het blok van 80 MHz kan, afhankelijk van de veilinguitkomsten, een efficiëntere verdeling worden gemaakt van het spectrum voor landelijke mobiele communicatie dat 'naar rato' in gebruik zal worden gegeven totdat Inmarsat de verhuizing heeft voltooid. Met het NFP-besluit 2023 is voorzien in een aantal maatregelen die strekken tot (een tijdelijke) bescherming van het door Inmarsat verzorgde NSV-verkeer. Zo is allereerst voorzien in een tijdelijke geografische en technische beperking van de bestemmingen in de 3,5 GHz-band, in de frequentietabel, HOL008A is genoemd. De geografische beperking komt er in de kern op neer, dat er binnen een gebied met een straal van 15 kilometer rondom het satellietgrondstation van Inmarsat in Burum, Friesland, geen gebruik mag worden gemaakt van de frequentieruimte in de 3,5 GHz-band voor mobiele communicatie (lokaal noch landelijk). Hiervoor moeten de verschillende vergunninghouders én Inmarsat maatregelen treffen: de vergunninghouders met betrekking tot afzien van plaatsing van basisstations binnen de exclusiezone en Inmarsat met betrekking tot het plaatsen van zogenoemde filters om storing zoveel als redelijk mogelijk te voorkomen. Deze beperkingen zijn ook opgenomen in de vergunningen voor mobiele communicatie. Hierbij wordt opgemerkt dat de minister voornemens is deze voetnoot op te heffen, zo snel mogelijk nadat Inmarsat zijn verhuizing heeft voltooid. Ook hiervoor geldt dat de adviescommissie spreekt over, met de kennis van dat moment, de streefdatum 1 januari 2024, waarbij eventuele vertraging van de verhuizing naar de verwachting van Inmarsat op dat moment niet langer dan een jaar zal duren. Daarnaast is in het NFP-wijzigingsbesluit 2023 voorzien in een beperking in de bestemming van de frequentieruimte waarbij, in de frequentietabel, HOL008B is genoemd. Deze beperking geldt voor het blok van 80 MHz waarvan Inmarsat ten behoeve van het NSV-verkeer gebruik moet kunnen blijven maken, als het de verhuizing op 1 januari 2024 nog niet zou hebben voltooid. De kern van HOL008B is dat in dat geval, binnen het sub-blok 3550 – 3680 MHz (van in totaal 130 MHz), slechts 50 MHz in gebruik kan worden gegeven voor mobiele communicatie. De overige 80 MHz is dan bestemd voor het gebruik voor satellietverbindingen ten behoeve van het NSV-verkeer. Gevolg hiervan is dat de frequentieruimte in het frequentieblok 3450 – 3750 MHz na de veiling – tijdelijk, maar zo kort mogelijk – naar rato in

---

¹² Kamerstukken II 2018/2019, 24095, nr. 478.

gebruik zou moeten worden gegeven. In paragraaf 5.2 wordt nader toegelicht hoe deze pro rata-verdeling in de veiling tot uitdrukking komt.

1.4 Europees kader

Ten slotte is de 3,5 GHz-band een van de door de Europese Commissie aangewezen 5G frequentiebanden. In artikel 54, eerste lid, onder a, van EU-richtlijn 2018/1972¹³ is daartoe bepaald dat lidstaten voor terrestrische systemen die draadloze breedbanddiensten kunnen leveren, wanneer dit noodzakelijk is om de uitrol van 5G te vergemakkelijken, uiterlijk 31 december 2020 alle passende maatregelen nemen om het gebruik van voldoende grote blokken in de band van 3,4 tot 3,8 GHz te reorganiseren en toe te staan. In artikel 54, tweede lid, van de genoemde richtlijn is bepaald dat lidstaten de termijn van 31 december 2020 kunnen verlengen overeenkomstig artikel 53, leden 2, 3 of 4. In artikel 53, derde lid, is bepaald dat verlenging is toegestaan bij het waarborgen van de nationale veiligheid en defensie. Voor de Nederlandse situatie wordt op deze bepaling teruggegrepen. Volgend op EU-richtlijn 2018/1972 is in artikel 1 van het Uitvoeringsbesluit 2019/235¹⁴ van de Europese Commissie tot wijziging van Beschikking 2008/411/EG (die ziet op de 3,5 GHz-band) bepaald dat onverminderd de bescherming van voortgezette exploitatie van ander bestaand gebruik in deze band de lidstaten de 3400 – 3800 MHz-frequentieband op niet-exclusieve basis toewijzen aan terrestrische elektronische communicatienetwerken en deze beschikbaar stellen, in overeenstemming met de in de bijlage van het uitvoeringsbesluit vermelde parameters. Deze regeling voorziet hierin.

2. Uitgangspunten voor de vergunningverlening

2.1 Keuze voor een veiling

In het [Besluit bekendmaking veiling vergunningen 3,5 GHz-band] is aangekondigd dat de vergunningen voor de 3,5 GHz-band worden verdeeld door middel van een veiling. In de Nota Mobiele Communicatie werd al beschreven dat de uitgifte van schaarse frequenties gebeurt via een veiling om de frequenties zo efficiënt mogelijk te verdelen. Voor de 3,5 GHz-band is er naar verwachting meer vraag dan aanbod. Het ligt voorts voor deze frequentieband voor de hand om de frequentieband landelijk uit te geven.

2.2 Beleidskeuzes Nota Mobiele Communicatie

2.2.1. Werking van de caps

In de Nota Mobiele Communicatie zijn de samenhangende marktordenende maatregelen beschreven bij de (reeds voltooide) multibandveiling van de 700-, 1400- en 2100-MHz frequenties en de veiling van de 3,5 GHz-frequenties. Die maatregelen betreffen het hanteren van zogeheten caps. Dat zijn maxima die aan het spectrumbezit van operators (dit is de hoeveelheid frequentieruimte die operators hebben verworven) worden gesteld. Er geldt allereerst een algemene

---

¹³ Richtlijn (EU) 2018/1972 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 tot vaststelling van het Europees wetboek voor elektronische communicatie, Pb EU 2018, L 321.

¹⁴ Uitvoeringsbesluit (EU) 2019/235 van de Commissie van 24 januari 2019 tot wijziging van beschikking 2008/411/EG wat betreft de actualisering van relevante technische voorwaarden voor de 3400 –3800 MHz-frequentieband, Pb EU 2019, L 37.

cap van 40% voor het totaal aan spectrum in de verschillende frequentiebanden. Hiernaast geldt voor de 3,5 GHz-band een bandspecifieke cap van 40%. De algemene cap wordt niet beïnvloed door de bandspecifieke cap; het is immers voor operators die bij de multibandveiling spectrum hebben verworven onder de algemene cap van 40% onmogelijk om in de 3,5 GHz-veiling dat bezit tot boven de 40% uit te breiden. Het totaal aantal frequenties van de 3,5 GHz-band worden namelijk opgeteld bij het totaal aan spectrum in de verschillende frequentiebanden waar de algemene cap voor geldt. De operators kunnen in de 3,5 GHz-veiling wel hun relatieve spectrumbezit (na de multibandveiling) vergroten. De caps gelden niet alleen in de veiling, maar ook voor eventuele herschikkingen (bij overdrachten of verhuur) ná de veiling. Om het voorgaande te bewerkstelligen, voorziet deze Regeling tevens in een wijziging van de capregeling. Hiervoor wordt verwezen naar het artikelsgewijze deel van deze toelichting.

2.2.2. 3 vergunningen van 60 MHz en in beginsel 12 vergunningen van 10 MHz

Met de veiling van de 3,5 GHz-band zal in totaal 300 MHz worden geveild, bestaande uit 3 vergunningen van 60 MHz en 12 vergunningen van 10 MHz, lopend van 3450 tot 3750 MHz.

Ter onderbouwing hiervoor, wordt verwezen naar het onderzoek dat Dialogic¹⁵ heeft uitgevoerd naar de logische grootte van de te veilen vergunningen in de 3,5 GHz-band. Dialogic heeft vastgesteld dat de kleinste gemene deler van de kavelgroottes op basis van de 3GPP-standaard voor 5G NR 5 MHz is. Een deler van 5 MHz leidt echter tot beperkte extra mogelijkheden, maar vooral ook tot een groter aantal mogelijke suboptimale uitkomsten. Naast 15 MHz en 25 MHz ondersteunt de 3GPP-standaard namelijk alleen hele tientallen MHz. Een deler van 10 MHz heeft daarom de voorkeur.

Dialogic constateert dat bij een deler van 10 MHz verschillende indelingen mogelijk zijn. Dialogic maakt onderscheid tussen gelijke indelingen (alle vergunningen even groot) en ongelijke indelingen (meerdere verschillende kavelgroottes). Bij gelijke kavelgroottes zou 100 MHz (3 vergunningen) en 10 MHz (30 vergunningen) het meest voor de hand kunnen liggen. Bij 3x100 MHz is echter geen ruimte voor het verkrijgen van het maximum (120 MHz) en geen ruimte voor differentiatie tussen de bestaande mobiele netwerkoperators. Wel zou daarmee mogelijk strategische verkrijging van spectrum worden voorkomen. Een keuze voor 3x100 MHz leidt echter ook (altijd) tot een uitkomst met drie partijen, waarbij alleen ruimte is voor een (kapitaalkrachtige) toetreders ten koste van één van de bestaande mobiele netwerkoperators. Bij een indeling in gelijke vergunningen van 10 MHz is er meer flexibiliteit – er is zowel ruimte voor toetreders als differentiatie tussen de bestaande netwerkoperators. Dialogic constateert in haar onderzoek ook dat er bij 50-60 MHz een kantelpunt bestaat wat betreft schaalvoordelen en kosten. Dit is het minimale aan spectrum wat nodig is om het plaatsen van één carrier de moeite waard te maken. Dit maakt dat elke 10 MHz die wordt verworven boven 60 MHz afnemende waarde heeft (een waarde lager dan de gemiddelde waarde van de eerste 60 MHz). Om deze reden heeft DotEcon om alle doelstellingen van de veiling te kunnen waarborgen in de veilingopzet, geadviseerd om in het eerste deel van de primaire fase van de veiling drie vergunningen van ieder 60 MHz te veilen en in het tweede deel twaalf vergunningen van ieder één vergunning voor het gebruik van 10 MHz (zie

---

¹⁵ Dialogic, *Onderzoek grootte veiling 3,5 GHz-vergunningen*, Utrecht, 25 maart 2020.

paragraaf 5.1.1 primaire fase). Op die manier heeft elke deelnemer nog steeds de gelegenheid om zijn vraag af te stemmen op een meervoud van 10 MHz wat in lijn is met het advies van Dialogic.

De kaders voor de uitgifte, de technische voorwaarden en diverse verplichtingen en voorschriften voor toekomstige vergunninghouders staan beschreven in de toelichting bij de vergunningen, die in de toelichting bij het [Besluit bekendmaking veiling vergunningen 3,5 GHz-band] zijn opgenomen. De in de veiling verworven frequenties zullen aaneengesloten worden vergund. De wijze waarop dit in de veiling wordt vormgegeven, wordt beschreven in hoofdstuk 5 van deze toelichting.

2.2.3. Vergunningsduur

In de Nota Mobiele Communicatie werd gemotiveerd dat de te veilen vergunningen in de 3,5 GHz-band een looptijd kennen tot 2040, zonder verdere specificatie van de precieze datum. De einddatum is gesteld op 31 december 2040. Deze gesynchroniseerde einddatum past optimaal in het uitgifteschema dat in de Nota Mobiele Communicatie is weergegeven. Vergunningen kunnen (grotendeels) in gebruik worden genomen per 1 december 2023 en kennen hiermee een maximale vergunningsduur van zeventien jaar en een maand.

2.2.4. Ingebruiknameverplichting

De Nota Mobiele Communicatie benoemt de ingebruiknameverplichting die wordt verbonden aan de te veilen vergunningen in de 3,5 GHz-band. Een ingebruiknameverplichting is enerzijds de verplichting voor een vergunninghouder om een openbare elektronische communicatiedienst aan te bieden en anderzijds de verplichting om dat in een gebied met een zekere omvang te doen. De ingebruiknameverplichting zoals beschreven in de Nota Mobiele Communicatie voor de 3,5 GHz-band is ongewijzigd overgenomen in de vergunningvoorschriften. De ingebruiknameverplichting bedraagt per vergunning met een omvang van 10 MHz 54 km² na twee jaar en 536 km² na vijf jaar. Voor een vergunning met een omvang van 60 MHz zijn de verplichtingen 324 km² na twee jaar en 3216 km² na vijf jaar. De ingebruiknameverplichting na twee jaar en vijf jaar vangt aan nadat Inmarsat de 3450 – 3750 MHz-band in Nederland heeft verlaten en de vergunninghouders de beschikking hebben gekregen over de volledige frequentieruimte die ze in de veiling hebben verkregen.

3. Aanvraagprocedure

Voor het gebruik van frequentieruimte is op grond van artikel 3.13, eerste lid, van de Telecommunicatiewet een vergunning vereist van de Minister van Economische Zaken en Klimaat. Om een vergunning te kunnen verkrijgen, moet een aanvraag worden ingediend. Ter uitvoering van artikel 8 van het Frequentiebesluit 2013 geeft de onderhavige regeling aan op welke wijze een aanvrager een aanvraag moet indienen voor een vergunning voor mobiele communicatietoepassingen en welke gegevens hij bij de aanvraag moet overleggen. In de regeling is tevens neergelegd aan welke van de in artikel 9 van het Frequentiebesluit 2013 bedoelde eisen een aanvrager moet voldoen om tot de verdeelprocedure te worden toegelaten (toelatingseisen). Daarnaast strekt de onderhavige regeling tot uitvoering van artikel 10 van het Frequentiebesluit 2013, op grond waarvan, in het kader van de behandeling van een aanvraag voor een vergunning, regels worden gesteld over de wijze waarop de veiling plaatsvindt.

De aanvraagprocedure start met het indienen van de aanvraag overeenkomstig artikel 3.

Per aanvrager mag slechts één aanvraag worden ingediend (artikel 6, eerste lid). Voor de vaststelling of twee of meer aanvragers als één aanvrager worden aangemerkt wordt verwezen naar artikel 3 van de Capregeling mobiele communicatie 2020. Met het oog op deze vaststelling zijn aanvragers verplicht om bij hun aanvraag een juridisch organogram en bijbehorende bewijsstukken bij te sluiten (zie Bijlage 1, onder A.3). Ten opzichte van het aanvraagformulier in de Multibandveiling van de 700, 1400 en 2100 MHz vergunningen zijn hier enkele vereenvoudigingen in aangebracht waarmee de administratieve last van aanvragers wordt verlicht. In verband hiermee is ook het overleggen van een verklaring inzake de verbondenheid van de aanvrager met andere rechtspersonen opgenomen zodat deze verlichting zonder risico's voor de uitvoering van de veilingregeling doorgevoerd kan worden. In de verklaring wordt aangegeven dat de met de aanvrager verbonden rechtspersonen zelf op grond van de Capregeling geen aanvrager zijn in de zin van deze regeling en welke van de met de aanvrager verbonden rechtspersonen gebruiker/houder zijn van een vergunning voor frequentieruimte voor mobiele communicatie in de zin van artikel 1 van de Capregeling. De notarisverklaring ziet ook op deze verklaring. Ook hiermee wordt de administratieve last van de aanvragers met betrekking tot het aanleveren van informatie aangaande de verbondenheid zo beperkt als mogelijk gehouden. Aanvragers doen er goed aan zo volledig mogelijk te zijn bij het verstrekken van de gevraagde informatie. Indien de informatie onvoldoende is om een goed oordeel te kunnen vormen over de onderlinge verhoudingen kan toepassing worden gegeven aan artikel 18.7 van de Telecommunicatiewet. Op basis van dat artikel kunnen alle inlichtingen worden gevorderd die nodig zijn voor het uitvoeren van het bepaalde bij of krachtens de wet. Wordt er toch meer dan één aanvraag per aanvrager ingediend, door verschillende rechtspersonen die verbonden zijn in de zin van artikel 3 van de Capregeling en daarom op grond van artikel 6, tweede lid, als één worden aangemerkt, dan wordt de mogelijkheid van verzuimherstel geboden. Wordt het aantal aanvragen niet binnen de daarvoor geboden termijn teruggebracht tot één, dan kan op grond van artikel 11 worden besloten de aanvragen van deze aanvragers niet in behandeling te nemen, wegens strijd met artikel 6, eerste lid, van de regeling. Partijen dienen er terdege rekening mee te houden dat in beginsel geldt dat in dat geval de aanvraag van alle rechtspersonen die als één en dezelfde aanvrager worden aangemerkt, niet in behandeling wordt genomen.

De aanvraag en de gegevens en bescheiden die bij de aanvraag gevoegd moeten worden, dienen in beginsel in het Nederlands gesteld te zijn. Hierop is alleen een uitzondering mogelijk voor marktpartijen die zijn gevestigd in een lidstaat van de Europese Unie of een van de andere staten die partij zijn bij de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte (zie artikel 6, vijfde en zevende lid). De gegevens en bescheiden, bedoeld in bijlage 1, mogen zijn gesteld in de taal van die staten. Voor zover documenten in een vreemde taal, maar niet in de Engelse taal zijn gesteld dient er wel een Nederlandse vertaling van die documenten te worden bijgevoegd.

Aanvraag en correspondentie via versleutelde e-mail

Een aanvrager kan kiezen of hij zijn aanvraag per versleutelde e-mail, e-mail, per aangetekende post of door middel van persoonlijke overhandiging indient. De

publieke sleutel voor het indienen van een versleutelde e-mail is te vinden op de website van de RDI [weblink wordt nog toegevoegd bij definitieve regeling]. Het is zeer wenselijk dat alle vertrouwelijke e-mailcommunicatie tussen aanvrager en de RDI versleuteld plaatsvindt om vertrouwelijkheid van de inhoud te waarborgen. Het is daarom van belang dat een aanvrager zelf een sleutelpaar aanmaakt en de publieke sleutel voegt bij de aanvraag. Een lijst van softwarepakketten die hiervoor gebruikt kunnen worden, is bijvoorbeeld te vinden via <https://www.openpgp.org/software/>.

Gekwalificeerde elektronische handtekening

Een vereiste voor het via e-mail versturen van de aanvraag of andere documenten waarvoor een handtekening nodig is, is dat deze documenten zijn voorzien van een gekwalificeerde elektronische handtekening. Bij andere documenten gaat het bijvoorbeeld om de notarisverklaring, de bankgarantie en het eventuele verzuimherstel. Hiervoor dient de aanvrager of de deelnemer over de middelen te beschikken om de documenten met een gekwalificeerde elektronische handtekening te kunnen ondertekenen. Dit kan bijvoorbeeld door het PDF-formaat (PADES standaard) te gebruiken voor het elektronisch ondertekenen. Een gekwalificeerde elektronische handtekening wordt aangemaakt met een daartoe gekwalificeerd middel en wordt gebaseerd op een gekwalificeerd certificaat. Aanvragers of deelnemers kunnen het middel en het certificaat verkrijgen bij een in de EU gekwalificeerde aanbieder naar keuze. Een actueel overzicht van aanbieders is te vinden op: <https://esignature.ec.europa.eu/efda/tl-browser/#/screen/home>

. De identiteit van de ondertekenaar wordt gewaarborgd door het gebruik van een gekwalificeerde elektronische handtekening op basis van een persoonlijk certificaat. De authenticiteit van de handtekening wordt door de RDI gecontroleerd.

Uit artikel 2:16 van de Algemene wet bestuursrecht volgt dat de elektronische handtekening geldig is in het digitale verkeer, mits deze voldoende betrouwbaar wordt geacht, gelet op de aard en inhoud van het bericht. Artikel 3:15a van het Burgerlijk Wetboek voegt hieraan toe dat de geavanceerde elektronische handtekening en de gekwalificeerde elektronische handtekening dezelfde rechtsgevolgen als een natte handtekening kunnen hebben, wanneer de ondertekening voldoende betrouwbaar is, gelet op het doel en op alle overige omstandigheden. Bij deze veiling zijn er grote commerciële belangen. Een elektronische handtekening met een hoog betrouwbaarheidsniveau is daarom passend. Om deze reden is gekozen voor de gekwalificeerde elektronische handtekening zoals bedoeld in artikel 3, twaalfde lid, van Verordening (EU) nr. 910/2014 (eIDAS verordening).

Verkeer langs elektronische weg

Degene die zijn aanvraag per (versleutelde) e-mail indient maakt daarmee kenbaar in het kader van die aanvraag langs elektronische weg bereikbaar te zijn. Partijen die ervoor kiezen om hun aanvraag op papier in te dienen, kunnen in onderdeel B van het aanvraagformulier aangeven bereikbaar te zijn langs elektronische weg en daarbij hun publieke sleutel voor versleutelde e-mail opgeven (onderdeel A.1.2).

Artikel 4:5 van de Algemene wet bestuursrecht biedt de mogelijkheid tot verzuimherstel wanneer de aanvrager niet heeft voldaan aan enig wettelijk voorschrift voor het in behandeling nemen van de aanvraag of indien de

verstrekke gegevens onvoldoende zijn voor beoordeling van de aanvraag of voor de voorbereiding van de beschikking. In artikel 11 is bepaald dat indien een aanvraag na de mogelijkheid van verzuimherstel niet of niet geheel voldoet aan de gestelde eisen, de minister overeenkomstig artikel 4:5 van de Algemene wet bestuursrecht kan besluiten de aanvraag niet te behandelen. Voor de wijze waarop hij van de in dit artikel aan hem toegekende bevoegdheid gebruik zal maken, is het volgende van belang. Bij een verdeling staan grote commerciële belangen op het spel. Voor toekomstige vergunninghouders en hun investeerders is het van belang dat zij een reële inschatting kunnen maken van de (juridische en commerciële) consequenties van de besluiten van de minister. Wanneer een aanvrager onverhoopt onterecht is toegelaten tot een veiling of onterecht is uitgesloten van een veiling, kan dat grote gevolgen hebben. Daarom is het van belang dat zo veel mogelijk duidelijkheid wordt geboden. Voor zover het wettelijke kader dit toelaat, is het beleid erop gericht om aanvragers één kans te geven tot verzuimherstel. Indien een aanvrager daarna niet (geheel) aan de gestelde eisen voldoet, zal zijn aanvraag in beginsel niet in behandeling worden genomen.

Een aanvrager dient als zekerheid voor de betaling van zijn bod een waarborgsom of bankgarantie te verstrekken waarvan de hoogte afhankelijk is van de veilingdelen waaraan hij wil deelnemen. Als een aanvrager wil deelnemen aan het eerste en tweede veilingdeel van de primaire fase dan is de waarborgsom 40,35 miljoen euro, voor deelname aan enkel het tweede deel van primaire fase is de waarborgsom 4,5 miljoen euro. Met het hanteren van deze waarborgsommen wordt deelname aan de veiling door niet serieuze partijen voorkomen. Bovendien wordt ter verzekering van de kredietwaardigheid van de aanvrager in artikel 5, eerste lid, een aantal eisen neergelegd waaraan een aanvrager dient te voldoen. Ook hiermee wordt beoogd te voorkomen dat een aanvrager niet in staat zou zijn om zijn biedingen gestand te doen. In dit kader mag de aanvrager niet in staat van faillissement of liquidatie verkeren, mag hem geen surseance van betaling zijn verleend en mag de aanvrager geen surseance van betaling hebben aangevraagd.

De 3,5 GHz-frequenties worden als schaars beschouwd, gelet op de waarde van meerdere (tientallen) miljoenen euro's die zij, blijkens het onderzoek van SEO, vertegenwoordigen (zoals beschreven in de volgende paragraaf). Er is dan ook geen sprake van een situatie, waarin redelijkerwijs te verwachten is dat de beschikbare frequentieruimte voldoende is om aan de vraag te voldoen (zoals bedoeld in artikel 3.10, tweede lid, van de Telecommunicatiewet). Er volgt geen aparte vaststelling van de schaarste aan de hand van ontvangen aanvragen. In de aanvraag hoeft om die reden geen opgave te worden gedaan van het aantal vergunningen dat de aanvrager in de veiling wenst te verkrijgen tegen de hierna besproken reserveprijzen: dit brengt de aanvrager, wanneer deze wordt toegelaten tot de veiling, pas met zijn bod in het eerste en/of tweede deel van de eerste fase van de veiling tot uitdrukking.

4. Reserveprijzen

4.1. Uitgangspunten reserveprijzen

SEO Economisch Onderzoek heeft voor het ministerie van Economische Zaken en Klimaat een advies¹⁶ opgesteld voor de te hanteren reserveprijs in de 3,5 GHz-

---

¹⁶ SEO, *Actualisatie reserveprijzen veiling 3,5 GHz*, Amsterdam, november 2023

veiling. Dit advies is in zijn geheel overgenomen. De reserveprijs is de minimumprijs voor de veiling. Volgens de Telecommunicatiewet¹⁷ dient de reserveprijs twee doelen: een sneller en efficiënter verloop van de veiling en het weren van niet-serieuze bidders. Daarnaast is van belang dat de reserveprijs niet zo hoog wordt vastgesteld dat serieuze bidders mogelijk worden geweerd. De reserveprijs is dus ook van belang voor de mate van concurrentie in de veiling. Het advies is gebaseerd op een benchmark van de veilingen in Europa die reeds hebben plaatsgevonden en op informatie van marktpartijen over de waarde van het spectrum.

4.2. Veilingmodel

De hoogte van de reserveprijs voor de verschillende kavels wordt sterk bepaald door het veilingmodel. Bij het opstellen van het advies is SEO geïnformeerd over het advies van DotEcon¹⁸ (2020) over het te hanteren veilingmodel. DotEcon adviseert om de frequenties in twee delen te veilen. In het eerste deel worden drie vergunningen van 60 MHz aangeboden; een bidder kan in deze fase niet meer dan één vergunning verwerven. In het tweede deel wordt het resterende spectrum (120 MHz of meer als in het eerste deel niet alle vergunningen worden verdeeld) aangeboden in vergunningen van elk één vergunning voor het gebruik van 10 MHz, waardoor bidders aanvullend spectrum kunnen verkrijgen, maar ook bidders met een kleinere spectrumbehoefte spectrum kunnen verwerven (hoofdstuk 51 gaat in detail in op het veilingmodel). Op deze wijze kan tot uitdrukking worden gebracht dat de eerste 60 MHz voor een veilingdeelnemer meer waarde vertegenwoordigt dan het aanvullende spectrum daarboven. Dit heeft als bijkomend effect dat de reserveprijzen voor de vergunningen van elk 60 MHz op een gemiddeld hoger niveau gezet worden dan de reserveprijs van de vergunningen van elk 10 MHz. Daarmee wordt ook invulling gegeven aan de veilingdoelstelling van een realistische veilingopbrengst.

4.3. Waarderingsmethode

De reserveprijs is vastgesteld als een percentage van de te verwachten waarde van het spectrum. SEO heeft de waarde van het te veilen spectrum berekend op basis van de benchmarkmethode. De benchmark bestaat uit de resultaten van de veilingen van de 3,5 GHz-band in 21 Europese landen: Duitsland, Frankrijk, Spanje, het Verenigd Koninkrijk, Finland, Ierland, Luxemburg, Oostenrijk, Hongarije, Tsjechië, Griekenland, Zweden, Spanje, Verenigd Koninkrijk, Bulgarije, Slovenië, Kroatië, Noorwegen, Portugal, Slowakije en België. De veilingresultaten uit Italië(2017) en Bulgarije(2021) worden in de studie buitenbeschouwing gelaten vanwege bijzondere marktomstandigheden en veilinginrichtingen die de prijsvorming in deze veilingen hebben beïnvloed,. De veilinguitkomsten zijn gecorrigeerd voor valuta, licentieduur van de vergunning, WACC en prijspeil (CPI en PPP)¹⁹.

Veilinguitkomsten 2017 - 2020		
Land	Datum	€/MHz/pop

Veilinguitkomsten 2021 - 2022		
Land	Datum	€/MHz/pop

¹⁷ Kamerstukken II 2007/08, 31412, nr. 3.

¹⁸ DotEcon, *Advice on the auction model for the 3500 MHz band award*, Londen, december 2020

¹⁹ Deze waarden liggen voor de meeste landen iets hoger, omdat het prijspeil in Nederland ten opzichte van dat in de meeste benchmarklanden wat hoger is.

Ierland	mrt-17	0,061
Tsjechië	mrt-17	0,042
Italië	jun-17	0,479
Verenigd Koninkrijk	apr-18	0,24
Spanje	jul-18	0,064
Finland	okt-18	0,044
Duitsland	nov-18	0,211
Oostenrijk	mrt-19	0,074
Hongarije	mrt-20	0,116
Luxemburg	jul-20	0,14
Frankrijk	okt-20	0,19
Tsjechië-2	nov-20	0,07
Griekenland	dec-20	0,042

Zweden	jan-21	0,048
Spanje-2	feb-21	0,058
Bulgarije	apr-21	0,005
Slovenië	apr-21	0,102
Verenigd Koninkrijk-2	apr-21	0,045
Kroatië	aug-21	0,034
Noorwegen	sep-21	0,099
Portugal	okt-21	0,11
Slowakije	mei-22	0,041
België	jun-22	0,049

Gemiddelde	0,103
Mediaan	0,064

Het gemiddelde van de geactualiseerde benchmark is €0,103 MHz/pop en de mediaan is €0,0639 MHz/pop.

Omdat de mediaan per definitie niet gevoelig is voor uitschieters en omdat het aannemelijk is dat koopkrachtverschillen tussen landen relevant zijn bij de waardering van frequentiespectrum wordt de PPP-gecorrigeerde mediane waarde van €0,0639/MHz/pop aangehouden als meest aannemelijke puntschatting voor de waarde van het spectrum in Nederland, bij een vergunningduur van 17 jaar en één maand.

De gevoeligheidsanalyse toont aan dat de benchmarkwaarde voldoende robuust is.

Bij het advies voor de te hanteren reserveprijzen is rekening gehouden met de vertraagde beschikbaarheid van 30 procent van het spectrum²⁰. De thans voorziene vertraging van een maand voor dit deel van het spectrum drukt de waarde in beperkte mate van €0,0639/MHz/pop naar €0,0637/MHz/pop. Verdere vertragingen zouden volgens SEO per maand een verdere daling van ongeveer 0,2% betekenen.

4.4. Geadviseerde reserveprijzen

SEO concludeert dat te hanteren reserveprijs in de 3,5 GHz-veiling bij voorkeur ligt tussen 40 en 60% van de geschatte waarde van het spectrum. De bandbreedte tussen de percentages past naar het oordeel van SEO het best bij de doelstellingen van de veiling en de te verwachten concurrentie tussen bidders. Een percentage van 60% past bij een situatie waarin de uitgevende instantie relatief zeker is over de waarde van het spectrum terwijl (stilzwijgende) collusie een reëel risico is – bijvoorbeeld als gevolg van een (mogelijk) klein aantal gegadigden. Een percentage van 40% (of minder) sluit aan bij een situatie waarin er veel onzekerheid is en het uitbannen van het risico op collusie ondergeschikt wordt

²⁰ Vanwege het spectrum dat tussen 1 december 2023 en 1 december 2024 mogelijk nog in gebruik is door Inmarsat.

geacht aan het risico dat het spectrum niet wordt uitgegeven. Percentages van 70% of meer komen ex post geregeld voor, maar hebben als keuze vooraf een hoog afbreukrisico.

Voor het **eerste deel van de primaire fase** van de veiling adviseert SEO een reserveprijs van €0,0382 per MHz/pop (60% van €0,0637 per MHz/pop). Uitgaande van 17,74 miljoen Nederlanders in 2023 betekent dit een reserveprijs van (afgerond) 40,7 miljoen euro voor elk vergunning van 60 MHz. Met de geadviseerde reserveprijs blijft de kans op een toetreders in dit deel van de veiling zoveel mogelijk behouden. Tegelijkertijd minimaliseert deze reserveprijs naar het oordeel van SEO het financiële risico van biedingen op of nabij de reserveprijs.

Het tweede deel van de primaire fase heeft ten opzichte van het eerste deel als belangrijk onderscheidend kenmerk dat 12 (of meer) kleinere vergunningen beschikbaar zijn. Deze fase van de veiling biedt meer ruimte voor concurrentie. Een te hoge reserveprijs werpt een drempel op voor partijen om deel te nemen aan dit deel van de veiling. Voor het **tweede deel van de primaire fase** adviseert SEO daarom een lagere reserveprijs van €0,0255 per MHz/pop (40% van €0,0637) per MHz/pop). Dit komt overeen met een reserveprijs van (afgerond) 4,5 miljoen euro voor elk vergunning van 10 MHz.

5. Veilingmodel

Het model dat gebruikt wordt voor deze veiling bestaat uit twee fasen waarbij in de primaire fase de beschikbare hoeveelheid spectrum verdeeld wordt en in de toewijzingsfase de plek in de spectrumband bepaald wordt. De primaire fase bestaat uit twee delen waarbij in het eerste deel 3 vergunningen van 60 MHz worden geveild door middel van een eenvoudige meer-ronden-klokveiling met exit-biedingen en in het tweede deel 12 vergunningen van elk één vergunning voor het gebruik van 10 MHz ook door middel van een eenvoudige meer-ronden-klokveiling met exit-biedingen. De veiling zal plaatsvinden via internet. Iedere partij die beschikt over een computer met internetverbinding en de vereiste software kan technisch gezien deelnemen aan de veiling.

Het model gehanteerd in deze regeling wijkt op één aspect af van het model zoals geadviseerd door DotEcon en gepubliceerd op 17 december 2020²¹. DotEcon adviseert namelijk om bij het eerste deel van de primaire fase gebruik te maken van een gesloten bod veiling met derde prijs regel om strategisch biedgedrag van deelnemers te voorkomen. Peter Cramton (zie hiervoor 5.1.4 Peer review) heeft echter bedenkingen bij het element van een gesloten bod veiling. Een gesloten bod element maakt het plaatsen van een bod voor alle deelnemers aan de veiling ingewikkelder. Hij beargumenteert verder dat ook een eenvoudige meer-ronden-klokveiling een efficiënte verdeling van spectrum tot stand doet komen zonder dat het de veilingdoelstellingen aantast. Hierbij schat Peter Cramton de kans op strategisch biedgedrag en daarbij de kans op een negatief effect op een efficiënte verdeling van het spectrum bij het hanteren van een eenvoudige meer-ronden-klokveiling met een beperkt informatiebeleid lager in dan DotEcon. DotEcon heeft haar advies naar aanleiding van de peer review niet officieel aangepast, maar heeft aangegeven dat afwijken van haar advies op dit punt (d.w.z. het vervangen van een gesloten bod-veiling in de eerste fase door een meer-ronden-klokveiling

---

²¹ <https://www.government.nl/documents/reports/2020/12/17/advice-on-the-auction-model-for-the-3500-mhz-band-award>.

met exit bids en beperkt informatieregime) geen negatieve gevolgen heeft voor het realiseren van de veilingdoelstellingen. DotEcon heeft dit nog eens bevestigd in een aanvullend advies van februari 2023 over de aanvullingen in het veilingmodel als gevolg van de tijdelijke bescherming van Inmarsat.²²

5.1 Overwegingen voor dit model

Het veilingmodel dient de veilingdoelstellingen te waarborgen. Die houden in dat de veiling moet leiden tot een efficiënte verdeling van spectrum, dat wil zeggen dat het spectrum terecht komt bij de partijen die er de meeste waarde mee weten te creëren. De veiling moet realistische kansen bieden aan alle mogelijke deelnemers en moet leiden tot een realistische veilingopbrengst. Daarnaast zijn ook eenvoud en transparantie van belang. Dit houdt in dat de werking van het model duidelijk is voor alle deelnemers en dat de uitkomsten onomstreden zijn uit te leggen. Ook wordt er rekening gehouden met de onwenselijkheid van onverkocht spectrum. Verder dient het veilingmodel te borgen dat strategisch biedgedrag ontmoedigd wordt. Voor de keuze van een geschikt veilingmodel is advies gevraagd aan DotEcon. Dit advies wordt één-op-één overgenomen op één element na over een gesloten bod. Dat wordt niet gehanteerd. DotEcon is tevens expert op het gebied van veilingsoftware en ontwikkelt daarom ook de software voor de veiling. Peter Cramton, gerenommeerd veilingwetenschapper heeft een expert-opinie gegeven en onderschrijft grotendeels het advies. Over het gesloten bod element in het eerste deel van de primaire fase stelt hij dat dat in theorie het geëigende model lijkt, maar dat dit in de praktijk wellicht anders kan uitpakken. Hij adviseert daarom om voor het eerste deel van de primaire fase hetzelfde model te hanteren als voor het tweede deel van de primaire fase. Een eenvoudige meer-ronden-klokveiling met exit-biedingen verkleint namelijk de onzekerheid in de veiling zonder dat dit de kansen voor deelnemers, waaronder de kansen voor nieuwkomers, op het verwerven van spectrum verkleint. Minder onzekerheid en daarmee meer mogelijkheden tot "*price-discovery*" in de veiling dienen de doelstelling van een efficiënte allocatie. Hij schat het strategische biedgedrag van operators om nieuwkomers te weerhouden van het verwerven van spectrum in een meer-ronden veiling lager in dan DotEcon. DotEcon kan zich vinden in de analyse van Peter Cramton dat de voorgestelde aanpassing van dit element van de veilingopzet geen negatieve gevolgen heeft voor de veilingdoelstellingen en adviseert daarbij het informatiebeleid van het tweede deel van de primaire fase over te nemen. Omdat een eenvoudige meer-ronden-klokveiling de veilingdoelstellingen niet schaadt maar wel leidt tot minder onzekerheid bij alle deelnemers van de veiling, kiest de minister er daarom voor om in het eerste deel van de primaire fase ook een meer-ronden-klokveiling met exit biedingen te gebruiken.

DotEcon heeft haar advies opgesteld op basis van het te veilen spectrum, het onderzoek van Dialogic naar te hanteren kavelgrootte, de bovengenoemde veilingdoelstellingen en de marktordenende maatregelen waartoe in de Nota Mobiele Communicatie is besloten op basis van een advies van de ACM²³. Tevens heeft DotEcon het biedverloop van de Multibandveiling geanalyseerd en de daaruit opgedane inzichten meegenomen in haar advies. Gezien de marktsituatie na de Multibandveiling stelt DotEcon dat een verdeling waarbij elke operator 100 MHz

---

²² DotEcon, *3.5 GHz spectrum award design – update*, Londen, februari 2023

²³ <https://www.acm.nl/sites/default/files/documents/frequentieveiling-advies-2019.pdf>.

verwerft gezien kan worden als een 'focal point' in de veiling, een uitkomst van veiling waar door deelnemers op kan worden gestuurd. Als hier geen rekening mee gehouden wordt in het veilingmodel kan dit, ondanks dat het een efficiënte verdeling van spectrum kan zijn, een negatief effect hebben op de andere veilingdoelstellingen, met name de realistische kansen voor alle deelnemers en de realistische opbrengst. Mocht er een nieuwkomer meedoen aan de veiling kan de aanwezigheid van een 'focal point' strategisch biedgedrag om toetreding te blokkeren uitlokken en zo een efficiënte verdeling van spectrum belemmeren. Dit heeft om die reden ook invloed op het informatiebeleid.

5.1.1 Primaire fase

DotEcon adviseert om het beschikbare spectrum in de primaire fase in twee delen aan te bieden waarbij in het eerste deel 3 vergunningen van 60 MHz worden aangeboden en in het tweede deel van de primaire fase 12 vergunningen van elk één vergunning voor het gebruik van 10 MHz. Bij beide delen wordt hetzelfde veilingmodel gehanteerd, een eenvoudige meer-ronden-klokveiling met exit-biedingen.

Naast de marktsituatie is het verloop van de waardering voor het spectrum, met synergiën tot een bandbreedte van 50-60 MHz, maar daarna afnemende marginale waarderingen, van belang voor de keuze van de indeling van de primaire fase. Dit is, zoals hiervoor in paragraaf 4 wordt beschreven, ook een belangrijke ratio voor de verschillende hoogtes van de reserveprijzen in de veiling. Als het spectrum in een keer wordt aangeboden in kleine vergunningen moet, om onverkocht spectrum te voorkomen, de reserveprijs dusdanig laag ingezet worden dat andere doelstellingen in het geding komen. Een lage reserveprijs heeft namelijk als uitwerking in de veiling dat het strategisch biedgedrag in de hand werkt om de veiling vroegtijdig te eindigen. Strategische vraagreductie door de deelnemers, het verlagen van de eigen vraag onder het niveau dat zij eigenlijk wil verwerven, leidt namelijk tot hoge financiële meevallers omdat het spectrum relatief goedkoop verworven wordt. Dit kan echter leiden tot een inefficiënte verdeling van spectrum omdat deelnemers niet de daadwerkelijke vraag uiten. Bovendien schaadt het dan de doelstelling van realistische opbrengsten.

Het aanbieden van bandbreedte in twee delen geeft deelnemers betere prikkels om te concurreren voor marginaal extra spectrum, wat de kans op een inefficiënte verdeling verkleint vooral in het geval van een nieuwkomer. Tegelijkertijd vermindert deze benadering de flexibiliteit voor deelnemers om te voldoen aan hun frequentiebehoefte niet. In het tweede deel van de primaire fase is het nog steeds mogelijk om te bieden op (additionele) vergunningen van 10 MHz. Het aanbieden van de bandbreedte in twee delen maakt de veiling toegankelijker voor kleine toetreders (op zoek naar niet meer dan 50 MHz), omdat zij ervoor kunnen kiezen om alleen deel te nemen aan het tweede deel van de primaire fase.

Eerste deel van de primaire fase

In het eerste deel van de primaire fase worden drie vergunningen van 60 MHz geveild, waarbij de keuze voor 60 MHz wordt bepaald door een conservatief ingeschat minimumvereiste gebaseerd op het verloop van de waardering van het spectrum. Ook waarborgt een vergunninggrootte van 60 MHz dat een deelnemer die aan het eerste deel van de primaire fase deelneemt, maar daarin geen vergunning verwerft, in het uiterste (theoretische) geval de mogelijkheid heeft om

120 MHz te verwerven in het tweede deel, het maximale te verwerven spectrum gegeven de capregel van 40%. Deelnemers worden in het eerste deel beperkt tot het verwerven van maar één vergunning. Dit voorkomt dat er strategisch geboden wordt op meerdere vergunningen wat ongewilde asymmetrische uitkomsten voorkómt. Een situatie waarin een deelnemer met een grote spectrumbehoefte twee van de drie vergunningen van 60 MHz in het eerste deel verwerft is ongewenst, omdat het kan betekenen dat een andere deelnemer met een grote spectrumbehoefte al zijn vergunningen in het tweede deel moet verwerven. In een meer-ronden-veiling kan een eventuele nieuwkomer ook spectrum verwerven en winnen de drie deelnemers die de meeste waarde kennen aan een vergunning van 60 MHz het spectrum in dit eerste deel. Om strategisch biedgedrag in dit deel van de veiling te voorkomen wordt een beperkt informatiebeleid (zie 5.1.3 Informatiebeleid) gehanteerd. Als deelnemers hun vraag reduceren (in dit geval terugbrengen naar nul), hebben zij de mogelijkheid om een exitbod te doen. Dit zorgt ervoor dat spectrum niet onverkocht blijft en dat draagt bij aan een efficiënte verdeling van spectrum.

Tweede deel van de primaire fase

Een open meer-ronden klokveiling past ook bij het tweede deel van de primaire fase. Er worden relatief veel kleine vergunningen aangeboden, deelnemers aan het tweede deel van de primaire fase hebben relatief kleine spectrumbehoefte en aggregatierisico's worden beperkt doordat er geen voorlopig winnende biedingen worden aangemerkt. Een vergunning in het tweede deel bestaat uit één vergunning van 10 MHz. Het aantal vergunningen betreft de eventueel onverdeelde vergunningen uit het eerste deel van de primaire fase (maar dan verkaveld naar vergunningen van 10 MHz) aangevuld met twaalf vergunningen van 10 MHz. Doet een deelnemer aan de veiling alleen mee aan het tweede deel van de primaire fase, dan kan hij in het tweede deel maximaal vijf vergunningen van 10 MHz (totaal 50 MHz) verwerven. Hiermee wordt voorkomen dat deelnemers met een grote spectrumbehoefte er om strategische redenen voor kiezen om alleen mee te doen aan het tweede deel van de primaire fase. Deelnemers kunnen in deze ronde zodoende hun vraag met het oog op de prijsontwikkeling op vergunningen van 10 MHz afstellen. Om strategisch biedgedrag in het tweede deel van de veiling te voorkomen, is het nodig om het informatiebeleid voor en tijdens de veiling te beperken. Dit wordt verder toegelicht in paragraaf 5.1.3 over het informatiebeleid. Als deelnemers hun vraag reduceren, hebben zij ook de mogelijkheid om een exitbod te doen, dit zorgt ervoor dat spectrum niet onverkocht blijft en draagt bij aan een efficiënte verdeling van spectrum.

5.1.2. Toewijzingsfase

Voor de toewijzingsfase, bestaand uit een toewijzingsbiedronde, adviseert DotEcon om gebruik te maken een combinatorisch tweede-prijs-gesloten-bod één ronde veilingmodel voor de toewijzing van specifieke vergunningen. Dit garandeert dat winnaars in de primaire fase, ongeacht of zij spectrum in het eerste of tweede deel hebben verworven, aaneengesloten spectrum ontvangen. Dit komt overeen met de werkwijze van de Multibandveiling 2020 en eerdere veilingen zoals de Multibandveiling van 2012 en de 2,6 GHz-veiling uit 2010. In paragraaf 5.2.2 Toewijzingsfase wordt nader ingegaan op de eventuele tijdelijke bescherming van het NSV-verkeer.

5.1.3 Informatiebeleid

In het advies geeft DotEcon aan dat als er zorgen zijn over strategische prikkels, daar verder rekening mee gehouden kan worden in het veilingontwerp, zoals ten aanzien van het mededelen van informatie aan de deelnemers voor, tijdens en na de veiling. Om die reden is er voor gekozen om het aantal deelnemers, en de identiteit van de deelnemers, niet bekend te maken voorafgaand aan en tijdens de veiling. Het staat een deelnemer overigens wel vrij om zélf kenbaar te maken dat hij mee gaat doen of meedoet aan de veiling. Wanneer een deelnemer hiervoor kiest, dient hij zijn deelname dan wel *openbaar* kenbaar te maken, bijvoorbeeld via een persbericht. Verder wordt tijdens de veiling minimale informatie gegeven aan de deelnemers over het biedverloop. In het eerste deel van de primaire fase wordt niet bekend gemaakt wat de geaggregeerde vraag is, ook wordt niet bekend gemaakt wie een vergunning van 60 MHz heeft gewonnen. In het tweede deel van de primaire fase wordt pas na iedere biedronde medegedeeld wat de vraag is als de overvraag lager of gelijk is aan drie vergunningen. Dit geldt alleen voor de biedingen op de vergunningen voor de rondeprijs, exitbiedingen worden niet meegeteld. DotEcon geeft aan dat het vrijgeven van informatie als er meer overvraag is, strategisch biedgedrag in de hand kan werken, maar dat het bekendmaken van een overvraag van drie of minder vergunningen bieders kan helpen met het maken van het juiste biedbesluit bij de afronding van het tweede deel van de primaire fase. Tevens creëert dit informatiebeleid een gelijk speelveld tussen de deelnemers. Een deelnemer met een hoge vraag naar vergunningen kan anders door middel van kleine vraagverlagingen ontdekken hoeveel deelnemers er in het tweede deel zijn en of er andere deelnemers hun vraag verlagen of niet. Dit kan asymmetrie in beschikbare informatie veroorzaken wat strategisch biedgedrag kan uitlokken. Na de veiling worden alle biedingen uit elke biedronde openbaar gemaakt. De biedingen van deelnemers aan de veiling die geen spectrum verworven hebben, worden daarbij geanonimiseerd.

5.1.4 Peer review

Het advies van DotEcon is aan een peer review door professor Peter Cramton onderworpen. In zijn review beschouwt hij op eigen initiatief drie modellen voor het verdelen van de 3,5 GHz frequenties, waaronder het model waartoe DotEcon adviseert. Eén van zijn belangrijkste afwegingen is of de modellen in de praktijk beproefd zijn. Dat element maakt, naast de inhoudelijke aspecten van de modellen, dat hij steun uitspreekt voor het door DotEcon geadviseerde model. Cramton stelt wel dat het model van DotEcon verbeterd kan worden door het gesloten bod element te vervangen door een klokveiling. De keuze die de Minister hierover heeft gemaakt staat hiervoor in paragraaf 5.1. beschreven.

5.2 De werking van het model

De veiling bestaat uit twee fasen; de primaire fase en de toewijzingsfase. De primaire fase bestaat uit twee delen waarbij in het eerste deel drie vergunningen van 60 MHz en in het tweede deel twaalf vergunningen van elk één vergunning van 10 MHz worden geveild door middel van een open-meer-ronden klokveiling. Aan de toewijzingsfase doen uitsluitend de deelnemers mee die in de primaire fase vergunningen hebben verworven. In de hiernavolgende paragrafen wordt specifiek op de primaire fase en de toewijzingsfase ingegaan.

5.2.1 Primaire fase van de veiling

De primaire fase heeft tot doel om het totale aantal vergunningen te verdelen onder de deelnemers van de veiling.

5.2.1.1 Eerste en tweede deel van de primaire fase

In het eerste deel worden er drie vergunningen van 60 MHz aangeboden door middel van een eenvoudige meer-ronden-klokveiling met exit-biedingen. Elke deelnemer aan het eerste deel mag bieden op maximaal één vergunning.

Het tweede deel van de primaire fase bestaat ook uit een eenvoudige meer-ronden-klokveiling. Er worden ten minste twaalf vergunningen voor het gebruik van 10 MHz geveild. Als in het eerste deel van de primaire fase vergunning(en) onverdeeld blijven, wordt het resterende spectrum in vergunningen van 10 MHz toegevoegd aan het te veilen spectrum van het tweede deel, en worden de deelnemers hiervan vóór de start van het tweede deel op de hoogste gesteld. Deelnemers aan het tweede deel van de primaire fase die geen bod hebben uitgebracht op een vergunning uit het eerste deel van de fase mogen maximaal 50 MHz verwerven in het tweede deel. Dit maximum wordt gesteld om te voorkomen dat partijen om strategische redenen besluiten niet deel te nemen aan de eerste fase. Dat kan het bereiken van een efficiënte verdeling namelijk verhinderen. Deelnemers die wel een bod hebben uitgebracht op een vergunning in het eerste deel mogen zoveel spectrum verwerven als mogelijk binnen de band-specifieke spectrumcap. Dit betekent dat als een deelnemer een vergunning heeft gewonnen in het eerste deel, hij nog maximaal 60 MHz extra kan verwerven in het tweede deel. Als een deelnemer aan het eerste deel wel een bod heeft uitgebracht, maar uiteindelijk geen frequenties heeft verworven, dan zou deze in het tweede deel op twaalf vergunningen (in totaal 120 MHz) mogen bieden. Een potentiële nieuwkomer met een kleine spectrumbehoefte kan er voor kiezen om niet mee te doen aan het eerste deel, maar alleen te bieden voor de 10 MHz-vergunningen in het tweede deel. Deze deelnemer kan, gelet op het voorgaande, in totaal slechts 50 MHz verwerven.

Bod

Elke ronde moeten de deelnemers een bod doen op het aantal vergunningen dat de deelnemers willen verwerven voor de rondeprijs. Voor het eerste deel van de primaire fase is dit altijd gelijk aan één of nul vergunningen. Verder doet de deelnemer, indien van toepassing, een exitbod of exitbiedingen, en kan een deelnemer ervoor kiezen bij het uitbrengen van een bod om reeds uitgebrachte exitbiedingen in te trekken. Is de vraag in een ronde hoger dan het beschikbare aantal vergunningen, dan stijgt de rondeprijs. Deelnemers moeten elke ronde een bod doen. Een bod in het tweede deel van de primaire fase kan niet meer vergunningen omvatten dan wat die bidder kan verwerven gezien de spectrumcap (en indien van toepassing verminderd met 60 MHz die de bidder in het eerste deel verworven heeft), en kan niet meer vergunningen omvatten dan het aantal vergunningen dat een bidder wilde verwerven in de voorafgaande ronde voor de rondeprijs. Verder kan een bidder die alleen meedoet aan het tweede deel enkel bieden op vijf vergunningen of minder. Het is niet mogelijk om een ronde te 'passen'. Een deelnemer moet elke ronde een bod uitbrengen tot zijn bod nul is en er geen exitbiedingen meer kunnen worden uitgebracht. Indien een deelnemer geen bod uitbrengt, dat wil zeggen een biedronde of verlengde biedronde laat

verstrijken dan wordt hij geacht een bod te hebben uitgebracht van nul en brengt hij in de daaropvolgende biedronde geen bod uit.

Exitbiedingen

Een bieder die zijn vraag vermindert ten opzichte van de vorige ronde, kan zogenaamde exitbiedingen uitbrengen. Exitbiedingen zijn gekoppeld aan de specifieke vraagvermindering van een bieder en geven de prijs aan waartegen een bieder extra vergunningen zou willen verwerven, naast het aantal vergunningen dat de bieder wil verwerven voor de rondeprijs. Een exitbod mag het aantal vergunningen van de vraagvermindering niet overschrijden, de geboden prijs moet minimaal de rondeprijs zijn in de ronde voorafgaand aan de vraagvermindering, en mag niet hoger zijn dan de rondeprijs waartegen de vraagvermindering plaatsvindt.

Exitbod in het eerste deel van de primaire fase

Als een bieder in het eerste deel van de primaire fase de stijging van de rondeprijs te hoog vindt kan hij er voor kiezen om een exitbieding te doen voor de vergunning. Het bod is dan gelijk aan nul vergunningen en de exitbieding voldoet aan de prijsvoorwaarden zoals eerder beschreven. Is de vraag in de laatste ronde gezakt naar twee vergunningen voor de rondeprijs dan kan een exitbieding uit een vorige ronde aangewezen worden als winnende bieding. De methode voor het aanwijzen van winnende exitbiedingen is daarbij gelijk aan de methode zoals beschreven in de paragraaf *Evaluatie van winnende exitbiedingen*.

Exitbod in het tweede deel van de primaire fase

In het tweede deel van de primaire fase zijn er meer mogelijkheden voor het plaatsen van exitbiedingen. Ook is de evaluatie van eventueel winnende exitbiedingen ingewikkelder. Deelnemers aan dit deel hebben ieder een eigen beperking voor het verwerven van vergunningen. Deze is afhankelijk van de spectrumcap, de deelname aan het eerste deel van de primaire fase en het eventueel verworven spectrum in het eerste deel van de primaire fase.

Stel een bieder wil in het tweede deel negen vergunningen verwerven voor een prijs van 100 en in die ronde is de totale vraag hoger dan het aanbod. De rondeprijs stijgt naar 110 en de bieder verlaagt zijn vraag naar zeven vergunningen. De bieder kan het daarbij laten, maar kan ook een exitbod of exitbiedingen uitbrengen voor een of twee vergunningen. De bieder kan bijvoorbeeld een exitbod uitbrengen voor twee vergunningen voor een prijs van 103 en een exitbod voor een vergunning voor een prijs van 106. Die bieder geeft daarmee aan dat indien het tweede deel van de primaire fase in die ronde eindigt, hij naast zeven vergunningen voor een prijs van 110 ook een achtste vergunning wil verwerven voor een prijs van 106, of in totaal negen vergunningen namelijk zeven vergunningen tegen de rondeprijs van 110 en de twee vergunningen tegen een prijs van 103. Exitbiedingen blijven geldig gedurende de veiling en kunnen winnende biedingen worden. Een exitbod kan echter alleen een winnend bod worden als de bieder al het aantal vergunningen toegewezen heeft gekregen dat gelijk is aan het aantal vergunningen dat hij heeft geboden voor de rondeprijs waarin hij tevens de exitbieding heeft uitgebracht. Hiermee worden aggregatierisico's voorkómen. Bidders kunnen eerder geplaatste exitbiedingen elke ronde waarin zij nog een bod mogen uitbrengen, intrekken.

Evaluatie van winnende exitbiedingen

Stel er worden twaalf vergunningen in het tweede deel van de primaire fase geveild en in de eerste ronde is de prijs voor een vergunning 100. In het voorbeeld zoals te zien is in tabel 1 doen er vier deelnemers mee: bidder A, bidder B, bidder C en bidder D. De geaggregeerde vraag in de eerste ronde is 21 vergunningen. Het tweede deel van de primaire fase is dus nog niet afgelopen (de vraag is immers groter dan het aanbod) en de rondprijs stijgt. In de tweede ronde laat bidder B haar vraag zakken van zes vergunningen naar drie vergunningen en doet hierbij een aantal exitbiedingen. De bidder laat hiermee weten dat in het geval dat dit deel van de veiling eindigt, zij:

- drie vergunningen wil verwerven voor een prijs van 110 per vergunning,
- zes vergunningen wil verwerven waarvan drie vergunningen voor een prijs van 110 per vergunning en drie vergunningen voor een prijs van 100,
- vijf vergunningen waarvan drie vergunningen voor prijs van 110 en twee vergunningen voor prijs van 102 of
- vier vergunningen waarvan drie vergunningen voor prijs van 110 en een vergunning voor prijs van 105.

Bieder B kan in dit geval niet enkel de drie, twee, of enkele vergunning(en) van de exitbiedingen verwerven; exitbiedingen zijn altijd additioneel aan het 'reguliere' bod voor de rondprijs, in dit geval drie vergunningen. Indien bijvoorbeeld de vraag van bidder C in ronde 2 was gezakt naar nul vergunningen en de vraag van bidder A naar drie vergunningen dan zouden bidder A en D drie vergunningen winnen voor de rondprijs van 110 per vergunning en bidder B drie vergunningen voor de rondprijs van 110 en drie vergunningen voor een prijs van 100.

Tabel 1

Ronde	Rondprijs	Bieder A	Bieder B	Bieder C	Bieder D
1	100	Aantal vergunningen: 6	Aantal vergunningen: 6	Aantal vergunningen: 6	Aantal vergunningen: 3
2	110	Aantal vergunningen: 6	Aantal vergunningen: 3 Exitbod: +3 @ 100 Exitbod: +2 @ 102 Exitbod: +1 @ 105	Aantal vergunningen: 6	Aantal vergunningen: 3
3	120	Aantal vergunningen: 6	Aantal vergunningen: 1 Exitbod: +2 @ 110	Aantal vergunningen: 4 Exitbod: +1 @ 115	Aantal vergunningen: 3
4	130	Aantal vergunningen: 4	Aantal vergunningen: 1	Aantal vergunningen: 4	Aantal vergunningen: 0 Exitbod: +3 @ 125

In de vierde ronde is de geaggregeerde vraag gezakt naar negen vergunningen, er is dus een overaanbod van drie vergunningen. Aangezien de vraag nu lager is dan het aanbod, is het tweede deel van de primaire fase afgelopen en worden de winnende biedingen bepaald. In dit voorbeeld wint bidder A vier vergunningen voor een prijs van 130, bidder B één vergunning voor een prijs van 130, bidder C vier vergunningen voor een prijs van 130 en bidder D drie vergunningen voor een prijs van 125. Op deze manier blijven er geen vergunningen onverkocht. Bidder D wint in dit voorbeeld weliswaar alleen haar exitbiedingen maar dit zijn nog steeds

winnende exitbiedingen in aanvulling op het reguliere bod. Het bod van bidder D was namelijk nul vergunningen voor de rondeprijs.

Stel de biedingen zijn als volgt, zie tabel 2, bidder A verlaagt zijn vraag in ronde 3 niet, bidder B vindt de rondeprijs in ronde 3 te hoog en geeft aan alleen drie vergunningen te willen verwerven voor een prijs van 110, bidder C verlaagt haar vraag in ronde 2 naar vijf vergunningen en plaatst een exitbod voor een vergunning voor een prijs van 109 en, bidder D vindt de rondeprijs ook te hoog en doet ook een exitbod voor drie vergunningen, dit exitbod is echter voor een prijs van 118 in plaats van voor 110.

In ronde 3 is de geaggregeerde vraag nu tien vergunningen en is er een overaanbod van twee vergunningen. In dit geval wint bidder A zes vergunningen en bidder C vier vergunningen voor de rondeprijs van 120. Er zijn dan nog twee vergunningen over. Bidder B en D hebben alleen een exitbod geplaatst voor drie vergunningen. Deze exitbiedingen komen dus niet in aanmerking voor een winnend bod. Bidder C heeft een exitbod gedaan van +1 wanneer zij vier vergunningen verwerft, dit exitbod wordt dus aangemerkt als winnend bod. Bidder C verwerft nu vijf vergunningen. In ronde 2 heeft zij een exitbod geplaatst voor één vergunning naast vijf vergunningen. Omdat zij met het toewijzen van haar exitbod van ronde 3 als winnend bod vijf vergunningen wint en dus toegewezen krijgt kan het exitbod van ronde 2 ook aangemerkt worden als winnend bod. Immers het exitbod in ronde 2 van bidder C behoort bij een aantal vergunningen van vijf uitgebracht in het bod in die biedronde. Bidder C verwerft in dit voorbeeld vier vergunningen voor de rondeprijs van 120, één vergunning voor de prijs van 115 en één vergunning voor de prijs van 109. Op deze manier blijven er geen vergunningen onverkocht en komt het spectrum terecht bij de bidder die er het meeste waarde aan hecht. De prijs voor de vijfde vergunning van bidder C is weliswaar lager dan de prijs die bidder D bereid is om te betalen voor een vergunning in ronde 3. Bidder D heeft alleen een exitbod gedaan op een pakket van drie vergunningen, maar er zijn geen 3 vergunningen meer beschikbaar en daardoor kan haar exitbieding niet aangemerkt worden als winnend bod. Als bidder D maar één van de drie vergunningen verwerft voor een prijs van 118 levert dit mogelijk aggregatierisico's op, hij geeft immer aan minimaal drie vergunningen te willen verwerven. De prijs van de zesde vergunning voor bidder C is ook lager dan de prijs die bidder B en bidder D bereid zijn te betalen voor vergunningen in ronde 3 maar hierbij geldt ook dat bidder B en bidder D beide minimaal drie vergunningen willen verwerven en niet één vergunning. Had bidder C geen exitbod geplaatst in ronde 2, was er één vergunning onverkocht gebleven. Had bidder B bijvoorbeeld additionele exitbiedingen gedaan in de derde ronde van bijvoorbeeld +2 @ 115 of +2 @ 110 en + 1 @ 113 dan had bidder B respectievelijk twee vergunningen verworven voor een prijs van 115 of had bidder B één vergunning verworven voor een prijs van 113 en had bidder C een vijfde vergunning verworven voor een prijs van 115.

Tabel 2

<i>Ronde</i>	<i>Rondeprijs</i>	<i>Bieder A</i>	<i>Bieder B</i>	<i>Bieder C</i>	<i>Bieder D</i>
1	100	Aantal vergunningen: 6	Aantal vergunningen: 6	Aantal vergunningen: 6	Aantal vergunningen: 3

2	110	Aantal vergunningen: 6	Aantal vergunningen: 3 Exitbod: +3 @ 100 Exitbod: +2 @ 102 Exitbod: +1 @ 105	Aantal vergunningen: 5 Exitbod: +1 @ 109	Aantal vergunningen: 3
3	120	Aantal vergunningen: 6	Aantal vergunningen: 0 Exitbod: +3 @ 110	Aantal vergunningen: 4 Exitbod: +1 @ 115	Aantal vergunningen: 0 Exitbod: +3 @ 118

Zoals aangegeven in 'de werking van exitbiedingen' is het plaatsen van een exitbod geen vereiste. Zoals te zien in ronde 4 van het voorbeeld in tabel 1 laat bidder A haar vraag zakken van zes vergunningen naar vier vergunningen zonder een exitbod te doen voor één of twee vergunningen. Een bidder kan er ook voor kiezen om een gedeeltelijk exitbod te doen. Bidder C laat in ronde 3 haar vraag zakken van zes naar vier vergunningen en geeft met haar exitbod aan dat zij naast die vier vergunningen ook nog één vergunning zou willen verwerven voor een prijs van 115. In totaal kan zij dus nog maar vijf vergunningen verwerven in plaats van zes vergunningen.

Rondeprijzen

Bij aanvang van de eerste biedronde in het eerste deel van de primaire fase wordt gestart met een rondeprijs van € 40,7 miljoen euro voor een vergunning en bij aanvang van de eerste biedronde in het tweede deel van de primaire fase wordt gestart met een rondeprijs van € 4,5 miljoen euro voor een vergunning. Dit minimumbedrag is de reserveprijs. De reserveprijzen zijn toegelicht in hoofdstuk 4. Als de vraag over alle biedingen in een ronde hoger is dan het aantal beschikbare vergunningen, verhoogt de veilingmeester de rondeprijs en wordt er een volgende ronde ingepland.

Verlengmogelijkheden

In zowel het eerste als het tweede deel van de primaire fase krijgt iedere deelnemer drie verlengingsrechten voor eenmalig gebruik, die 30 minuten extra tijd geven om zijn bod uit te brengen als hij dit niet heeft gedaan in de reguliere duur van de ronde. Een verlenging wordt automatisch geactiveerd, dit geldt dus ook voor het geval van technische problemen aan het einde van de ronde. Een ronde wordt beëindigd als ofwel een bidder zijn bod alsnog heeft ingediend of als de 30 minuten verlenging zijn verstreken zonder dat de bidder een bod heeft ingediend, terwijl er geen technische problemen meer golden.

5.2.1.2 Einde van de primaire fase

De primaire fase eindigt als het eerste en het tweede deel zijn afgerond. Het eerste deel van de primaire fase eindigt als de vraag lager is of gelijk is aan het aantal beschikbare vergunningen. Het tweede deel van de primaire fase eindigt als de vraag lager is of gelijk is aan het aantal beschikbare vergunningen.

5.2.2 Toewijzingsfase

De toewijzingsfase van de veiling bestaat uit een toewijzingsbiedronde die winnaars van spectrum in de primaire fase de mogelijkheid geeft hun voorkeur te

kunnen uiten over de plaatsing in de spectrumband. Daarbij moet er een onderscheid gemaakt worden tussen twee scenario's, afhankelijk van de datum van beschikbaarstelling van de 3,5 GHz frequenties na de veiling en de vraag of Inmarsat dan nog tijdelijk bescherming nodig heeft om het NSV-verkeer te kunnen borgen. Die eventuele tijdelijke bescherming zou in dat geval 80 MHz betreffen ergens in het bereik tussen 3550 en 3680 MHz. Indachtig het advies van de Adviescommissie zou de veiling voor de volledige (300 MHz) frequentieruimte kunnen worden afgerond, maar zou bij tijdelijke bescherming een pro rata toewijzing moeten plaatsvinden, waarbij 220 MHz al beschikbaar kan worden gesteld. Dat kan worden uitgebreid tot de volledige 300 MHz nadat Inmarsat haar dienstverlening naar het buitenland heeft verplaatst en de tijdelijke bescherming voor 80 MHz niet meer nodig is. Op basis van het advies van de Adviescommissie is een nader advies gevraagd aan DotEcon met betrekking tot mogelijke aanpassingen van het veilingmodel.

5.2.2.1. Doel van de toewijzingsbiedronde

Deze ronde bepaalt hoe het in de primaire fase verdeelde spectrum in de frequentieband ingedeeld wordt. Na de primaire fase zijn de winnaars namelijk al wel bekend, maar zij weten uitsluitend hoeveel vergunningen (en daarmee hoeveel spectrum) zij zelf hebben gewonnen. Zij weten nog niet op welke plek in de band die vergunningen terecht gaan komen. Vast staat dat dit aaneengesloten spectrum is, en dat eventueel onverkochte vergunningen ook als aaneengesloten spectrum overblijven en aan de bovenkant van de frequentieband worden geplaatst. De reden voor deze keuze is dat hiermee of onverkochte vergunningen opnieuw kunnen worden geveild of dat onverkochte vergunningen voor lokaal gebruik kunnen worden bestemd en daardoor kunnen worden toegevoegd aan het lokale deel van het spectrum aan de bovenkant van de 3,5 GHz-band (nl. 3750 – 3800 MHz). Dit is in lijn met de voorlopige keuze van de minister van de bestemming van de frequentiebanden 3400 MHz – 3450 MHz en 3750 MHz – 3800 MHz voor lokaal gebruik. Over enkele jaren zal worden geëvalueerd of de keuze van deze bandindeling voor de lange termijn kan worden gehandhaafd of dat wordt gekozen voor een bandindeling waarbij een blok van 80 MHz aaneengesloten spectrum voor lokaal gebruik bovenin de band beschikbaar wordt gemaakt. Daarnaast wordt door deze keuze het aantal mogelijke veilinguitkomsten beperkt, wat efficiënter is voor de uitvoering van de veiling. Door middel van de toewijzingsbiedronde kunnen deelnemers via een bod hun voorkeur uiten over de plaatsing in de band. Deelnemers kunnen een voorkeur hebben voor de randen of juist het midden van de band. Alleen deelnemers die in de primaire fase een winnend bod hebben uitgebracht, kunnen deelnemen aan de toewijzingsbiedronde. De inrichting van de toewijzingsbiedronde verschilt afhankelijk van het al dan niet moeten bieden van tijdelijke bescherming van 80 MHz aan Inmarsat in de subband 3550-3680 MHz.

5.2.2.2. Verloop van de toewijzingsbiedronde in het geval er geen noodzaak is voor tijdelijke bescherming van Inmarsat

De toewijzingsbiedronde bestaat uit één gesloten bod-ronde waarin geboden kan worden op de verschillende plekken in de frequentieband. Voor aanvang van de toewijzingsbiedronde stelt de minister voor iedere deelnemer (door middel van het elektronische veilingstelsel) een lijst op van de biedopties die hij in de toewijzingsbiedronde heeft (artikel 37). Aan de hand van deze lijst kan iedere

deelnemer zien voor welke specifieke frequentieruimte hem aaneengesloten vergunningen verleend zouden kunnen worden. Een deelnemer in de toewijzingsbiedronde kan uitsluitend een bieding uitbrengen op een biedoptie die op deze lijst staat.

Als een deelnemer geen voorkeur heeft voor een specifieke plek in het spectrum kan hij ingevolge artikel 43, een bod uitbrengen van nul euro of afzien van het uitbrengen van een bod, hetgeen daarmee gelijk staat. De toewijzingsbiedronde eindigt als alle deelnemers een bod hebben uitgebracht in het elektronisch veilingstelsel (bestaande uit de prijs die hij bereid is te betalen voor elk van de daar gepresenteerde biedopties) óf als de duur van de biedronde is verstreken.

5.2.2.3 Verloop van de toewijzingsbiedronde in het geval er wel noodzaak is voor tijdelijke bescherming van Inmarsat

De toewijzingsbiedronde bestaat ook hier uit één gesloten bod, waarin geboden wordt op de verschillende plekken in de band. Er wordt in dit geval geboden op een tijdelijke plek voor de vooralsnog beperktere frequentieruimte als gevolg van de pro rata verdeling. Om verschuivingen vanaf de tijdelijke plekken zo soepel als mogelijk te kunnen uitvoeren bepalen de tijdelijke plekken voor een groot deel ook de definitieve plaatsing.

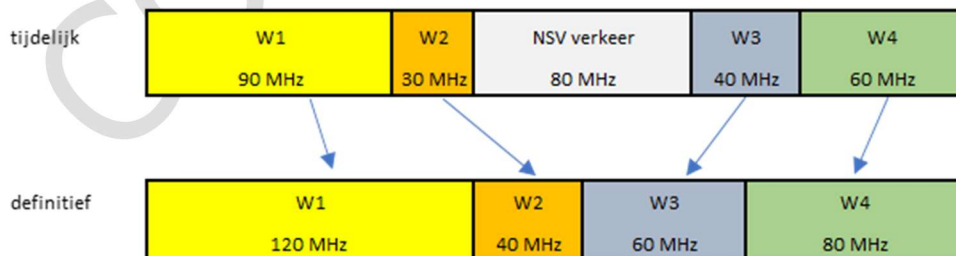
De pro rata verdeling is erop gericht om het volledige frequentiebezit dat in de primaire fase is verkregen alvast gedeeltelijk in gebruik te kunnen nemen. Dat betreft in totaal 220 MHz van de 300 MHz. Een verdeling op basis van 220/300, toe te passen op de in de veiling verworven frequenties levert door afronding echter restvergunningen op die tijdelijk niet verdeeld worden en ongebruikt zouden blijven. Dat komt door de verkaveling in frequentieblokken van 10 MHz, die een afronding naar beneden op een veelvoud van 10 MHz noodzakelijk maakt. Zo levert bijvoorbeeld een veilinguitkomst met vier winnaars van respectievelijk 120 MHz, 80 MHz, 60 MHz en 40 MHz bij toepassing van de breuk 220/300 na afronding op dat er tijdelijk respectievelijk 80 MHz, 50 MHz, 40 MHz en 20 MHz worden gebruikt. Dat zou betekenen dat 30 MHz van de 220 MHz niet gebruikt wordt. Vanuit de doelstelling van doelmatig frequentiegebruik is dat niet gewenst.

De toewijzingsbiedronde bevat daarom twee voorzieningen die (zoveel als mogelijk) voorkomen dat er restvergunningen niet worden gebruikt. Allereerst wordt de breuk die gehanteerd wordt voor de onafgeronde pro rata verdeling op 230/300 gezet in plaats van 220/300. Door de breuk 230/300 kan het aantal vergunningen dat overblijft namelijk kleiner zijn. Dit heeft overigens geen effect op de beschikbaarheid van 80 MHz voor Inmarsat; die blijft ook met toepassing van de breuk 230/300 geborgd in verband met de afronding op een veelvoud van 10 MHz naar beneden. In het hiervoor genoemde voorbeeld zouden de winnaars dan tijdelijk op 90 MHz, 60 MHz, 40 MHz en 30 MHz uitkomen, totaal 220 MHz. Er zijn dan geen restvergunningen meer. Ten tweede wordt aan de veilingwinnaars in de toewijzingsbiedronde de mogelijkheid gegeven om, indien er restkavels zijn, hierop te bieden. Zo blijven deze in de tijdelijke situatie niet ongebruikt. Veilingwinnaars mogen slechts op één extra blok van 10 MHz bieden. Daarmee wordt voorkomen dat veilingwinnaars gedurende de periode waarin ze tijdelijk beperkt hun frequenties kunnen gebruiken, hun spectrumbezit in die periode relatief fors groter is ten opzichte van de andere veilingwinnaars en daar voordeel uit gehaald zou kunnen worden. Indien een veilingwinnaar bijvoorbeeld op 100 MHz zou uitkomen dan betreft dat ruim 45% van het totale tijdelijke spectrum van

220 MHz. Om dezelfde reden wordt ook bepaald dat een partij die (pro rata) tijdelijk 90 MHz beschikbaar krijgt in de tijdelijke periode geen bod kan uitbrengen op een restkavel wanneer de volledige 300 MHz door middel van de veiling is verdeeld; het tijdelijk bezit is dan gemaximeerd op 90 MHz.

Voor aanvang van de toewijzingsbiedronde stelt de minister voor iedere deelnemer (door middel van het elektronische veilingssysteem) een lijst op van de biedopties die hij in de toewijzingsbiedronde heeft (artikel 38). Aan de hand van deze lijst kan iedere deelnemer zien voor welke specifieke frequentieruimte hem aaneengesloten vergunningen verleend zouden kunnen worden in de periode waarin de 3,5 GHz band beperkt ingezet kan worden als gevolg van de tijdelijke bescherming van Inmarsat. De precieze plek van Inmarsat wordt bepaald door de veilinguitkomsten, waarbij de 80 MHz voor Inmarsat flexibel geplaatst kan worden tussen 3550 en 3680 MHz. De bieding wordt uitgebracht op de tijdelijke plek, maar bepaalt tevens voor een groot deel de eindpositie in de band. Het tijdelijke frequentiebezit groeit als het ware uit tot de definitieve hoeveelheid en plaats nadat de 80 MHz ter bescherming van Inmarsat niet meer nodig is. De frequentieruimte van de vergunninghouder die het meest onderin de band zit, breidt uit naar boven. De frequentieruimte van de vergunninghouder die het meest bovenin de band, breidt uit naar onderen en verschuift naar beneden wanneer tijdens de primaire biedfase van de veiling minder dan 300 MHz is verdeeld. De vergunninghouders daartussen schuiven naar rato op en breiden uit. Een deelnemer in de toewijzingsbiedronde kan uitsluitend een bieding uitbrengen op een biedoptie die op de lijst van alternatieve combinaties staat.

Aan de hand van hiervoor genoemde voorbeeld kan de plaatsing van de veilingwinnaars geïllustreerd worden. De vier winnaars (W1 t/m W4) brengen in de toewijzingsbiedronde een bod uit op hun tijdelijke frequentieruimte, aan de hand waarvan de plaatsing wordt bepaald gedurende de periode waarin ten behoeve van bescherming van het NSV-verkeer 80 MHz ergens (midden) in de band nodig is. Een voorbeeld van zo'n plaatsing staat in de eerste rij. Nadat de bescherming van NSV-verkeer niet meer nodig is en er 80 MHz extra beschikbaar komt, wordt voor elke winnaar het frequentiebezit uitgebreid en verschoven zoals in de tweede rij is weergegeven.

De toewijzingsbiedronde voor de tijdelijke verdeling vergt een aantal aanvullende bepalingen om ook te voorzien in een aantal hypothetische scenario's. Ten eerste betreft die de onwaarschijnlijke situatie waarin vergunningen in de veiling onverkocht blijven. Die maken allereerst aanpassing noodzakelijk van de breuk die toegepast wordt voor de tijdelijke pro rata verdeling. Daarnaast heeft dit

scenario ook effect op de uiteindelijke verschuiving naar de definitieve plaatsing. Omdat onverkochte vergunningen aaneengesloten aan de bovenkant van de frequentieband worden geplaatst zal de spectrumpositie van de betreffende vergunninghouder (iets) naar beneden worden geschoven (vanaf de bovengrens van 3750 MHz). Ten tweede vergt de eventuele situatie waarin een winnaar in de primaire biedfase slechts één vergunning van 10 MHz verwerft een specifieke voorziening in de toewijzingsbiedronde. Door de afrondingsregel komt zo'n winnaar immers tijdelijk op 0 MHz uit. Zo'n winnaar kan wel op een eventueel aanvullend blok bieden van 10 MHz. De definitieve plaatsing van een winnaar van 10 MHz in de primaire biedfase die in de toewijzingsbiedronde geen aanvullend blok van 10 MHz verwerft, is afhankelijk van de plaatsing van de winnaars die wel in de toewijzingsbiedronde kunnen worden geplaatst.

5.2.2.4. Vaststellen van de finale combinatie van winnende biedingen

Uit de in de toewijzingsbiedronde uitgebrachte biedingen op plaatsen in de frequentieband wordt de combinatie die leidt tot de hoogste opbrengst aangewezen als finale combinatie van winnende biedingen. De vergunningen worden overeenkomstig deze bandindeling verleend aan de winnende deelnemers.

5.2.2.5. Vaststellen van de extra prijs

De deelnemers die een winnend bod hebben uitgebracht in de toewijzingsbiedronde moeten een extra prijs betalen. Deze extra prijs wordt gebaseerd op de zogenoemde 'tweede-prijs-regel', die is uitgewerkt in bijlage 3 bij de regeling. De prijs wordt op een gecombineerde wijze voor alle deelnemers berekend waarbij per deelnemer rekening wordt gehouden met de biedingen die zijn gedaan op de bandindeling met de combinatie van winnende biedingen die de hoogste opbrengst zou hebben gehad wanneer de biedingen van de betreffende deelnemer buiten beschouwing wordt gelaten. Op die manier betaalt de deelnemer niet te veel voor zijn geprefereerde plaats in de band. Deze prijsregel is ook bij de multibandveiling gehanteerd.

5.2.3 Vaststellen van het verschuldigde bedrag

Na de toewijzingsbiedronde wordt op grond van artikel 48 bepaald welk bedrag de deelnemers moeten betalen. Dit bedrag bestaat uit de rondeprijs of exitbieding indien de deelnemer één vergunning heeft gewonnen in het eerste deel van de primaire fase en de rondeprijs en eventueel de prijs voor de exitbiedingen die zijn aangemerkt als winnende biedingen indien de deelnemer vergunningen heeft gewonnen in het tweede deel van de primaire fase. Als een deelnemer een winnend bod heeft uitgebracht in de toewijzingsfase van de veiling wordt bij het bedrag de extra prijs, indien deze niet gelijk is aan nul, opgeteld.

5.3 Einde van de veiling

Nadat de extra prijzen en daarmee de totaal verschuldigde bedragen bepaald zijn, deelt de minister de deelnemers zo spoedig mogelijk mee dat de veiling is afgelopen, wie de winnende deelnemers zijn, welke vergunningen zij hebben gewonnen en wat de totaal verschuldigde bedragen zijn die zijn vastgesteld, waarbij tevens een overzicht van de prijzen en extra prijzen wordt verstrekt (artikel 5). Uiterlijk de eerste werkdag na afloop van de tweede fase van de

veiling maakt de minister deze informatie openbaar. Tot het moment van deze openbare mededeling mogen deelnemers hier geen uitlatingen over doen. Binnen een week na het einde van de veiling worden alle biedingen uit alle primaire rondes en de toewijzingsbiedronde van de deelnemers gepubliceerd, waarbij de identiteit van de niet-winnende deelnemers geanonimiseerd wordt. Na afloop van de veiling gaat de minister op basis van artikel 46 over tot verlening van de vergunningen. In de vergunningen is voorgeschreven dat de verschuldigde bedragen in twee gelijke delen betaald kunnen worden. Het eerste deel twee weken na vergunningverlening en het tweede deel één jaar later. Deze optie kan worden aangekruist op het aanvraagformulier.

5.4 Technische problemen en bijzondere omstandigheden

Als een deelnemer door een technisch probleem of bijzondere omstandigheid niet in staat is om in een biedronde een bod uit te brengen met het elektronische veilingssysteem, moet hij dit direct, maar uiterlijk binnen 10 minuten na het einde van die biedronde, telefonisch melden aan de minister.

Hierbij wordt met name gedacht aan een overmachtssituatie, zoals de situatie dat de computer of internetverbinding van een deelnemer niet of onvoldoende functioneert. De minister kan vervolgens de veiling opschorten op grond van artikel 21. Deelnemers wordt in overweging gegeven zelf maatregelen te nemen om vertraging te voorkomen door ervoor te zorgen dat ze de beschikking hebben over een reservecomputer en -internetverbinding die direct inzetbaar is. In geval een deelnemer ondanks de hiervoor genoemde te treffen maatregelen geen verbinding meer kan maken met de veilingsoftware, kan de minister van de deelnemer verlangen dat hij zijn biedingen uitbrengt door middel van een door de minister ter beschikking te stellen computer op een door de minister ter beschikking te stellen locatie. Dit om verdere vertraging van de veiling te voorkomen.

Iedere deelnemer aan de primaire fase krijgt per deel drie verlengingsrechten voor eenmalig gebruik, die 30 minuten extra tijd geven om zijn biedbesluit uit te brengen als hij dit niet heeft gedaan in de reguliere duur van de ronde. Een verlenging wordt automatisch geactiveerd en wordt beëindigd als ofwel eenieder zijn bod alsnog heeft ingediend ofwel als de 30 minuten verlenging zijn verstreken zonder dat deieder een bod heeft ingediend. Indien er bijvoorbeeld ten gevolge van technische problemen een ronde van rechtswege wordt verlengd, kan de minister besluiten om deze niet mee te rekenen voor het totaal aantal biedronden dat nog van rechtswege kan worden verlengd. In geval van bijzondere omstandigheden kan de minister communicatie per telefoon toestaan, bijvoorbeeld indien niet door middel van het veilingssysteem of anderszins digitaal kan worden gecommuniceerd.

5.5 Ordelijk verloop van de veiling

Voor het ordelijk verloop van de veiling is het van het grootste belang dat de deelnemers ongestoord voor zichzelf kunnen bepalen wat de waarde is die zij aan het geveilde spectrum toekennen. De prijsvorming en verdeling van spectrum mag niet worden verstoord door deelnemers die tijdens de veiling met elkaar overleg voeren (collusie) of elkaar anderszins beïnvloeden. De regels waaraan aanvragers en deelnemers op dit punt worden gehouden zijn vastgelegd in artikel 21.

De status 'aanvrager' ontstaat als een partij een aanvraag indient. De status 'deelnemer' ontstaat op het moment dat hij is toegelaten tot de veiling. Voorafgaand aan indiening van de aanvraag zijn partijen formeel nog niet gebonden aan artikel 21 van de veilingregeling. Wel geldt voor hen het algemene mededingingsrecht.

Het eerste lid van artikel 21 verbiedt aanvragers en deelnemers, waaronder degenen die hen ten behoeve van de veiling bijstaan en met de aanvrager of deelnemer verbonden rechtspersonen in de zin van artikel 3 van de Capregeling, zich zodanig te gedragen of afspraken te maken die afbreuk doen of kunnen doen aan een goed verloop van de veiling, inclusief de mededinging in de veilingprocedure. Zo zal een aanvrager of deelnemer zich moeten onthouden van het doen van mededelingen over aangelegenheden die andere (potentiële) deelnemers aanknopingspunten kunnen bieden voor het aanpassen van hun eigen gedrag voorafgaand en gedurende de veiling. In het eerste lid van artikel 21 wordt tevens de informatie benoemd die voorafgaand aan en gedurende de veiling vertrouwelijk moet blijven: het gaat om informatie over de strategie, het budget, de gewenste of verkregen hoeveelheid, soort of combinatie van vergunningen en informatie over de verwachte, gewenste of te betalen prijzen in de veiling. Dergelijke communicatie over de veiling voorafgaand en gedurende de veiling door aanvragers of deelnemers, via de media, onderling of anderszins, is niet toegestaan en kan leiden tot een bestuurlijke boete van € 900.000 en/of een last onder dwangsom, maar ook tot uitsluiting van (verdere) deelname aan de veiling.

Dit geldt in beginsel ook voor (potentiële) aanvragers of deelnemers die een aandelenbelang in elkaar houden (maar die niet als verbonden rechtspersonen als bedoeld in artikel 3 van de Capregeling worden gezien, als gevolg waarvan zij in beginsel wel los van elkaar aan de veiling kunnen deelnemen). Wanneer een aanvrager of deelnemer op grond van bijvoorbeeld de statuten, aandeelhoudersovereenkomsten, directiereglementen, wetgeving van andere EU-lidstaten of anderszins verplicht is deze informatie met haar aandeelhouders te delen dan zal het delen van dergelijke informatie niet leiden tot uitsluiting van de aanvrager die deze informatie met zijn aandeelhouders heeft moeten delen.²⁴ De aanvrager of deelnemer die dergelijke informatie met zijn aandeelhouders moet delen, dient er daarbij zorg voor te dragen dat de aandeelhouders vertrouwelijk met deze informatie omgaan en deze informatie niet verder wordt verspreid. De consequentie van het delen van informatie ter nakoming van een dergelijke verplichting kan zijn dat de aandeelhouder waarmee deze informatie is gedeeld, kan worden uitgesloten van deelname of verdere deelname aan de veiling, het ongeldig verklaren van zijn uitgebrachte biedingen en exitbiedingen indien deze tevens zelf aanvrager of deelnemer is, dat de uitkomst van een of meer biedronden ongeldig worden verklaard of dat wordt besloten dat één of meer biedronden opnieuw moeten worden gehouden (artikel 22, eerste lid). Hoewel deze aandeelhouder legitieme belangen kan hebben om zelfstandig deel te willen nemen aan de veiling, weegt het belang van een eerlijk en ordelijk verloop van de veiling zeer zwaar. Als de gedeelde informatie de aandeelhouder als deelnemer in een ongelijke positie zou plaatsen ten opzichte van de andere deelnemers, en deze situatie daarmee in de weg staat aan een eerlijk en ordelijk verloop van de veiling, zal de aandeelhouder dan ook moeten worden uitgesloten van (verdere)

---

²⁴ De stukken waaruit dergelijke verplichtingen blijken moeten bij de aanvraag worden verstrekt.

deelname. Dit is noodzakelijk voor het kunnen waarborgen van een eerlijk en ordelijk verloop van de veiling. Om hier op toe te zien wordt aanvragers in het aanvraagformulier gevraagd te melden of zij de in artikel 21, derde lid, genoemde informatie met aandeelhouders hebben gedeeld, en zo ja met wie. Dit wordt indien nodig gecontroleerd, bijvoorbeeld aan de hand van verslagen van aandeelhoudersvergaderingen.

Het staat aanvragers en deelnemers vrij om zelf bekend te maken dat zij (willen) deelnemen aan de veiling. Artikel 21 staat er dan ook niet aan in de weg om als (potentiële) deelnemer in voorkomend geval gedurende de aanvraag- of veilingprocedure, een rechtszaak met betrekking tot die procedure aanhangig te maken. Ook reguliere overleggen van operationele aard tussen aanbieders die betrekking hebben op andere onderwerpen, bijvoorbeeld met betrekking tot het maken van procedureafspraken over de plaatsing van (vergunningvrije) antennes of medegebruik van opstelpunten, mogen gewoon plaatsvinden, mits daarbij uiteraard niet de onderwerpen genoemd in artikel 21, eerste lid, onderdeel b. worden besproken. Aanvragers en deelnemers mogen ook communiceren over hun ambities met betrekking tot de uitrol van 5G, als daarbij maar geen specifieke informatie wordt geuit met betrekking tot de onderwerpen vermeld in artikel 21, eerste lid, onderdeel b. Het al dan niet bekendmaken van de deelname aan de veiling is dus aan de aanvrager of deelnemer zelf, maar daarbij is het niet toegestaan om dit slechts aan één of een deel van de aanvragers of deelnemers bekend te maken: dat zou afbreuk kunnen doen aan een goed verloop van de veiling, en is aldus verboden op grond van het derde lid van artikel 21. Als een aanvrager of deelnemer er voor kiest om zijn deelname niet geheim te houden, zal hij dit dus openbaar moeten aankondigen, bijvoorbeeld via een persbericht.

De minister maakt de identiteit van de winnende deelnemers pas na afloop van de veiling bekend (artikel 46).

Indien een deelnemer handelt in strijd met artikel 21, eerste, tweede of derde lid, kan de minister op grond van artikel 22 besluiten de betreffende deelnemer uit te sluiten van verdere deelname en/of kan hij dan een bestuurlijke boete of last onder dwangsom opleggen (om herhaling te voorkomen). Afhankelijk van de omstandigheden van het geval zal in zo'n situatie bepaald worden wat een passende interventie is. Op grond van artikel 22, vierde lid, kan de minister de veiling in zo'n situatie tijdelijk stilleggen, onder meer om nader onderzoek te doen. Tevens kan hij op grond van artikel 22, eerste lid, besluiten de uitkomst van een of meer biedingen of biedronden ongeldig te verklaren, of besluiten dat een of meer biedronden opnieuw moeten worden gehouden. Dit kan bijvoorbeeld nodig zijn omdat de ontwikkeling van de prijzen voor de verschillende vergunningen anders zou zijn geweest indien de deelnemer die heeft gehandeld in strijd met artikel 21 niet zou hebben deelgenomen aan de betreffende biedronden.

De veiling vindt in beginsel ononderbroken plaats. Slechts in de situaties zoals bedoeld in de artikelen 20 en 21 kan de minister de veiling opschorten. Op basis van artikel 21, vierde lid, kan de minister zoals gezegd deze bevoegdheid toepassen in het geval er naar zijn oordeel sprake is van gedragingen in strijd met het eerste, tweede of derde lid van artikel 21. Verder kan de minister de veiling op grond van artikel 20, eerste lid, opschorten als de veiling naar het oordeel van de minister tijdelijk geen doorgang kan vinden omdat zich bijzondere omstandigheden voordoen buiten de beïnvloedingssfeer van de minister of de deelnemers. Op grond van het vierde lid kan de minister indien nodig ook

besluiten een of meer biedrondes opnieuw te houden. Dan kan het voor een eerlijk en efficiënt verloop van de veiling nodig zijn om een of meerdere biedrondes opnieuw te doen. De ontwikkeling van de prijs van de vergunningen kan immers anders verlopen als er een deelnemer wegvalt. Daarbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan de situatie bedoeld in het vierde lid, waarin een aanvrager na afloop van het besluit over toelating in een situatie terecht komt waarin hij niet langer voldoet aan de eisen die op basis van de artikelen 4 en 5 aan hem worden gesteld. Dit kan onder meer het geval zijn indien een aanvrager na toelating tot de veiling surséance van betaling aanvraagt of hij in staat van faillissement of liquidatie komt te verkeren. In dat geval kan deze aanvrager worden uitgesloten van (verdere) deelname aan de veiling.

Per aanvrager mag slechts één aanvraag worden gedaan. Voor de vaststelling of twee of meer aanvragers als één aanvrager worden aangemerkt wordt verwezen naar artikel 3 van de Capregeling. In artikel 14, tweede lid, is bepaald dat voor vaststelling van de hoeveelheid frequentieruimte die een aanvrager en met de aanvrager verbonden rechtspersoon gebruiken in de zin van de Capregeling uitgegaan wordt van de datum van inwerkingtreding van de regeling/start datum aanvraagperiode. Hiermee wordt een ordelijk verloop van de veiling gewaarborgd. In verband met de vaststelling van de hoeveelheid frequentieruimte die een aanvrager in de veiling ten hoogste kan verwerven worden verzoeken tot overdracht van de vergunningen, dan wel verzoeken tot wijziging van tenaamstellingen, die worden ingediend vanaf acht weken voor inwerkingtreding van de regeling niet eerder in behandeling genomen dan vanaf een week na de vergunningverlening.

Daarnaast is bepaald dat de aanvrager en met de aanvrager verbonden rechtspersonen na deze periode niet met andere aanvragers in de zin van de regeling of met rechtspersonen die frequentiespectrum in de zin van de Capregeling gebruiken verbonden mogen raken.

Met deze bepaling wordt geborgd dat een veiling niet hoeft te worden stilgelegd vanwege wijzigingen in verbondenheid die relevant zijn voor toepassing van deze regeling en de Capregeling. Immers, de veiling bestaat zoals hiervoor beschreven uit meerdere fasen. Denk aan de toelating, de twee fasen in de primaire fase van de veiling en de toewijzingsfase. Het is praktisch gezien ondoenlijk om voor en tijdens iedere fase met wijzigingen in verbondenheid rekening te houden. Voor de deelnemers aan de veiling is deze voorwaarde niet onnodig beperkend, omdat binnen de Capregeling voor en na veilingprocedure wel wijzigingen mogelijk blijven.

6. Consultatie

[...]

7. Regeldruk

De aanvrager dient bij zijn aanvraag de nodige gegevens te overleggen. Deze gegevens dienen ertoe om te toetsen of de aanvrager voldoet aan de in de regeling gestelde eisen. Het verstrekken van deze gegevens brengt regeldruk voor de aanvrager met zich mee. Een algemeen geldend uitgangspunt voor regelgeving is dat de uit regelgeving voortvloeiende regeldruk voor het bedrijfsleven zo beperkt mogelijk moeten worden gehouden. Tegen deze achtergrond is voor het verstrekken van de gevraagde gegevens zoveel mogelijk aangesloten bij reeds aanwezige informatie bij de aanvragers.

Een partij die besluit mee te willen dingen naar een vergunning zal een aanvraag moeten voorbereiden en indienen. De procedure start met het indienen van de aanvraag en het voldoen van de zekerheidstelling. Voor de aanvraag is nodig:

- Informatie over de aanvrager, waaronder naam aanvrager, inschrijfnummer in en uittreksel uit het handelsregister of daarmee vergelijkbaar register;
- Een lijst van degenen die bevoegd zijn de aanvrager rechtsgeldig te vertegenwoordigen (eventueel inclusief kopie van een volmacht);
- Een beschrijving van de rechtspersonen waarmee de aanvrager verbonden is in de zin van artikel 3 van de Regeling tot vaststelling van de maximale hoeveelheid frequentieruimte voor mobiele communicatie (Capregeling) in de vorm van een juridisch organogram;
- Een verklaring van de aanvrager/moeder van de aanvrager dat geen van met de aanvrager op grond van artikel 3 van de Capregeling verbonden rechtspersonen een aanvraag zullen indienen of hebben ingediend op grond van deze regeling en welke van met de aanvrager verbonden rechtspersonen spectrum gebruiken als bedoeld in artikel 1 van de Capregeling.
- Een verklaring van een notaris over de juistheid van bovenstaande gegevens waarin verder onder meer is aangegeven dat de aanvrager niet in staat van faillissement of surseance van betaling verkeert en niet is ontbonden. Deze laatste verklaring is nodig om voldoende zekerheid te krijgen over de getrouwheid van de verklaringen die door de aanvrager worden gedaan. Een relatief eenvoudig onderzoek van de notaris kan volstaan voor diens verklaring.

Een aanvrager dient bij het indienen van een aanvraag tevens een zekerheidstelling te voldoen. Deze zekerheidstelling kan hij voldoen in de vorm van het storten van een waarborgsom of het verstrekken van een bankgarantie. In het geval de aanvrager voor de waarborgsom kiest, leidt dit niet tot een verzwarende van de regeldrukkosten. Wanneer een aanvrager ervoor kiest om de zekerheidstelling te voldoen in de vorm van een bankgarantie leidt dit wél tot een verzwarende. De keuze is aan de aanvrager. Hij heeft daarmee op dit punt zelf invloed op de regeldrukkosten die hij maakt. Er wordt uitgegaan van in totaal tussen de vijf en acht gegadigden voor deze verdeling. Het is niet bekend hoeveel deelnemers de vergunningen verwerven. Voorts wordt uitgegaan van de inzet van drie medewerkers per aanvragende partij gedurende één week die hier full time bij betrokken zijn. Omdat deze inzet nodig is op het niveau van leidinggevenden en managers wordt conform het Handboek Regelkosten gerekend met een standaarduurtarief van 77 euro per uur. Dan komen de totale geschatte regeldrukkosten op maximaal 8 (aanvragers) x 3 (medewerkers) x 40 (uren werkweek) x € 77 (standaarduurtarief) zijn de gezamenlijke totale administratieve lasten voor deze verdeling naar verwachting (eenmalig) € 73.920.²⁵

ARTIKELSGEWIJZE DEEL

Artikel 25. Veilingregels eerste deel van de primaire fase

Artikel 25 voorziet in de kern van de veilingregels van het eerste deel van de primaire fase.

---

²⁵ Het dossier wordt voorgelegd aan het Adviescollege toetsing regeldruk. De uitkomst hiervan zal in de toelichting bij de definitieve versie van deze regeling worden opgenomen.

Eerste lid

In het eerste lid van artikel 25 is bepaald dat een deelnemer een bod uitbrengt in iedere biedronde waaraan hij deelneemt. Indien een deelnemer, vanwege de in de biedronde bepaalde prijs of anderszins, niet langer wil deelnemen aan de veiling, wordt hij dus geacht een bod uit te brengen van 0 vergunningen. Hierbij wordt ten overvloede opgemerkt dat een deelnemer die in een biedronde een bod heeft uitgebracht van 0 vergunningen, niet meer deelneemt aan de daaropvolgende biedronden, en geen biedingen meer hoeft uit te brengen. Mocht een deelnemer geen bod uitbrengen dan is het achtste lid van toepassing.

Tweede lid

In artikel 25, tweede lid, is bepaald dat het bod van een deelnemer bestaat uit een aantal vergunningen tegen een door de minister bepaalde prijs.

Derde lid

Artikel 25, derde lid, bepaalt dat een deelnemer in het eerste deel van de primaire fase een bod kan uitbrengen van ten hoogste één vergunning. Voor een toelichting op de redenen hiervoor wordt verwezen naar paragraaf 5 van het algemeen deel van deze toelichting.

Vierde lid

Op grond van artikel 25, vierde lid, is de prijs in de eerste biedronde van het eerste deel van de primaire fase 40,7 miljoen euro. Dit bedrag is gelijk aan de reserveprijs. Voor een toelichting op de totstandkoming van de hoogte van de reserveprijs wordt verwezen naar paragraaf 4 van het algemeen deel van deze toelichting.

Vijfde lid

In het vijfde lid van artikel 25 is bepaald dat de minister de rondeprijzen bepaalt van de tweede en daaropvolgende biedronden.

Zesde lid

In artikel 25, zesde lid, is bepaald dat deelnemers die in een biedronde hun vraag verlagen ten opzichte van de vorige biedronde (te weten: van 1 vergunning naar 0 vergunningen), ervoor kunnen kiezen tevens een exitbod uit te brengen. Indien de totale vraag in de laatste biedronde kleiner is dan het aanbod, worden deze exitbiedingen gebruikt om resterende vergunningen te verdelen. Hiervoor wordt verwezen naar de artikelsgewijze toelichting op artikel 28 derde tot en met zesde lid. Het uitbrengen van een exitbod is niet verplicht. Voor een uitgebreidere toelichting op het uitbrengen van exitbiedingen wordt verwezen naar paragraaf 5 van het algemeen deel van deze toelichting.

Zevende lid

Artikel 25, zevende lid, voorziet in voorschriften voor het uitbrengen van een exitbod in het eerste deel van de primaire fase. Omdat ten hoogste één exitbod kan worden uitgebracht, en dat exitbod altijd ziet op één vergunning, bestaat het exitbod in het eerste deel van de primaire fase uit een bedrag in hele euro's. Dit bedrag moet liggen tussen de prijs die de minister heeft bepaald voor de vorige

biedronde en de prijs voor de biedronde waarin de deelnemer het exitbod uitbrengt.

Achtste lid

In artikel 25, eerste lid, is bepaald dat een deelnemer een bod uitbrengt in iedere biedronde waaraan hij deelneemt. Indien een deelnemer evenwel een biedronde of een voor hem verlengde biedronde laat verstrijken zonder een bod uit te brengen, is in artikel 25, achtste lid, bepaald dat hij wordt geacht een bod te hebben uitgebracht van 0 vergunningen (onderdeel a) en in de daaropvolgende biedronden geen biedingen meer uitbrengt (onderdeel b).

Artikel 28. Laatste biedronde en aanmerking winnende biedingen eerste deel van de primaire fase

Artikel 28 heeft betrekking op het eerste deel van de primaire fase van de veiling en bepaalt wat de laatste biedronde is en welke biedingen en, indien van toepassing, exitbiedingen vervolgens worden aangemerkt als winnende biedingen.

Eerste lid

Het eerste lid van artikel 28 bepaalt de laatste biedronde en daarmee het einde van het eerste deel van de primaire fase van de veiling. De laatste biedronde is de biedronde waarin de totale vraag van de verschillende deelnemers gelijk is aan of kleiner is dan het aanbod van 3 vergunningen. Bij het bepalen van de totale vraag worden eventuele exitbiedingen overigens niet meegerekend.

Tweede lid

Artikel 28, tweede lid, bepaalt welke biedingen worden aangemerkt als winnende biedingen in het eerste deel van de primaire fase van de veiling, in het geval de totale vraag in de laatste biedronde exact gelijk is aan het aanbod van 3 vergunningen. Op grond van artikel 28, tweede lid, worden dan alle biedingen die in de laatste biedronde zijn uitgebracht aangemerkt als winnende biedingen. Alle deelnemers die in de laatste biedronde nog actief waren, winnen dus een vergunning voor de in die biedronde bepaalde rondprijs

Derde lid

In artikel 28, derde lid, is bepaald welke biedingen worden aangemerkt als winnende biedingen, in het geval de totale vraag in de laatste biedronde kleiner is dan het aanbod. De totale vraag kan in een dergelijk geval dus 0, 1 of 2 vergunningen zijn. Op grond van artikel 28, derde lid, aanhef en onderdeel a, worden allereerst alle biedingen die in de laatste biedronde zijn uitgebracht, aangemerkt als winnende biedingen. Omdat de totale vraag in de laatste biedronde kleiner was dan het aanbod, resteren vervolgens nog 1, 2 of 3 onverdeelde vergunningen. Deze vergunningen worden verdeeld op basis van de exitbiedingen.

Op grond van artikel 28, derde lid, aanhef en onderdeel b, worden vervolgens, voor het aantal vergunningen dat nog resteert, de hoogste exitbiedingen aangemerkt als winnende biedingen.

Artikel 32. Veilingregels tweede deel van de primaire fase

Artikel 32 voorziet in de kern van de veilingregels van het tweede deel van de primaire fase.

Eerste lid

In het eerste lid van artikel 32 is bepaald dat een deelnemer een bod uitbrengt in iedere biedronde waaraan hij deelneemt. Indien een deelnemer, vanwege de in de biedronde bepaalde prijs of anderszins, niet langer wil deelnemen aan de veiling, wordt hij dus geacht een bod uit te brengen van 0 vergunningen. Hierbij wordt ten overvloede opgemerkt dat een deelnemer die in een biedronde een bod heeft uitgebracht van 0 vergunningen, niet meer deelneemt aan de daaropvolgende biedronden, en geen biedingen meer hoeft uit te brengen. Mocht een deelnemer geen bod uitbrengen dan is het twaalfde lid, van toepassing.

Tweede lid

In artikel 32, tweede lid, is bepaald dat het bod van een deelnemer bestaat uit een aantal vergunningen tegen een door de minister bepaalde prijs.

Derde lid

Op grond van artikel 32, derde lid, is de prijs in de eerste biedronde van het tweede deel van de primaire fase 4,5 miljoen euro. Dit bedrag is gelijk aan de reserveprijs. Voor een toelichting op de totstandkoming van de hoogte van de reserveprijs wordt verwezen naar paragraaf 4 van het algemeen deel van deze toelichting.

Vierde lid

In het vierde lid van artikel 32 is bepaald dat de minister de rondeprijzen bepaalt van de tweede en daaropvolgende biedronden.

Vijfde lid

Op grond van artikel 32, vijfde lid, kunnen deelnemers die in het eerste deel van de primaire fase van de veiling geen bod hebben uitgebracht, in het tweede deel van de primaire fase ten hoogste vijf vergunningen verwerven. Voor een uitgebreide toelichting op dit voorschrift wordt verwezen naar paragraaf 5 van het algemeen deel van deze toelichting.

Zesde lid

Artikel 32, zesde lid, bepaalt dat deelnemers in de eerste biedronde met hun bod niet het aantal MHz mogen overschrijden dat zij ten hoogste in het tweede deel van de primaire fase kunnen verwerven. Zoals beschreven in de toelichting bij het vijfde lid, is dit voor sommige deelnemers 50 MHz. Voor deelnemers die in het eerste deel van de primaire fase een vergunning van 60 MHz hebben gewonnen, is dit aantal, gelet op de totale spectrumcap van 120 MHz, 60 MHz. Voor deelnemers die in het eerste deel van de primaire fase van de veiling wel een bod hebben uitgebracht, maar geen vergunning (van 60 MHz) hebben gewonnen, is dit aantal 120 MHz. Deelnemers worden vóór aanvang van het tweede deel van de primaire fase van de veiling geïnformeerd over het aantal MHz dat zij ten hoogste kunnen verwerven in dit deel van de primaire fase.

Zevende lid

Op grond van het zevende lid van artikel 32 is het bod van een deelnemer in de tweede en daaropvolgend biedronden steeds gelijk aan of lager dan het bod dat de deelnemer heeft uitgebracht in de voorafgaande biedronde. Een deelnemer mag zijn bod dus nooit verhogen ten opzichte van de voorafgaande biedronde. Dit hangt samen met de aard van een klokveiling, waarmee door een stapsgewijze verhoging van de rondeprijzen wordt getracht de totale vraag in overeenstemming te brengen met het aanbod.

Achtste lid

In artikel 32, achtste lid, is bepaald dat deelnemers die in een biedronde hun vraag verlagen ten opzichte van de vorige biedronde, ervoor kunnen kiezen tevens één of meerdere exitbiedingen uit te brengen. Indien de totale vraag in de laatste biedronde kleiner is dan het aanbod, worden deze exitbiedingen gebruikt om resterende vergunningen te verdelen. Hiervoor wordt verwezen naar de artikelsgewijze toelichting op artikel 35, derde tot en met zesde lid. Het uitbrengen van een exitbod is niet verplicht. Voor een uitgebreidere toelichting op het uitbrengen van exitbiedingen wordt verwezen naar paragraaf 5 van het algemeen deel van deze toelichting.

Negende lid

Artikel 32, negende lid, voorziet in voorschriften voor het uitbrengen van exitbiedingen. Een exitbod bestaat uit een combinatie van een aantal vergunningen en een prijs per vergunningen. Het aantal vergunningen in een exitbod is, op grond van artikel 32, negende lid, onderdeel a, niet hoger dan het aantal vergunningen waarmee de deelnemer zijn bod heeft verlaagd ten opzichte van de voorafgaande biedronde. Voor een deelnemer die zijn bod heeft verlaagd van 5 naar 3 vergunningen, kan dit aantal dus ten hoogste 2 zijn. Omdat een deelnemer meerdere exitbiedingen kan uitbrengen, kan hij er in dit geval ook voor kiezen één exitbod uit te brengen op 2 vergunningen en één exitbod op 1 vergunning.

In artikel 32, negende lid, onderdeel b, is vervolgens bepaald dat de prijs per vergunning in een exitbod, is gelegen tussen de prijs die de minister heeft bepaald voor de vorige biedronde en voor de biedronde waarin de deelnemer het exitbod uitbrengt.

Tiende lid

Het tiende lid van artikel 32 voorziet in een aanvullend voorschrift ten aanzien van de prijs per vergunning in een exitbod voor gevallen waarin een deelnemer in dezelfde biedronde meerdere exitbiedingen uitbrengt. In dit geval zorgt hij ervoor dat de prijs per vergunning in een exitbod gelijk is aan of lager is dan de prijs die hij in een ander exitbod combineert met een kleiner aantal vergunningen. Stel dat een deelnemer zijn bod in een biedronde verlaagt van 5 naar 3 vergunningen, en ervoor kiest om twee exitbiedingen uit te brengen: 1 exitbod op 2 vergunningen en 1 exitbod op 1 vergunning. In dit geval mag de prijs per vergunning in het exitbod op 2 vergunningen gelijk zijn aan, maar nooit hoger zijn dan de prijs per vergunning in het exitbod op 1 vergunning.

Elfde lid

Op grond van artikel 32, elfde lid, kan een deelnemer gedurende een biedronde één of meer exitbiedingen intrekken die hij in één van de voorafgaande biedronden heeft uitgebracht.

Twaalfde lid

In artikel 32, eerste lid, is bepaald dat een deelnemer een bod uitbrengt in iedere biedronde waaraan hij deelneemt. Indien een deelnemer evenwel een biedronde of een voor hem verlengde biedronde laat verstrijken zonder een bod uit te brengen, is in artikel 32, twaalfde lid, bepaald dat hij wordt geacht een bod te hebben uitgebracht van 0 vergunningen (onderdeel a) en in de daaropvolgende biedronden geen biedingen meer uitbrengt (onderdeel b).

Artikel 35. Laatste biedronde en aanmerking winnende biedingen tweede deel van de primaire fase

Artikel 35 heeft betrekking op het tweede deel van de primaire fase van de veiling en bepaalt wat de laatste biedronde is en welke biedingen en, indien van toepassing, exitbiedingen vervolgens worden aangemerkt als winnende biedingen.

Eerste lid

Het eerste lid van artikel 35 bepaalt de laatste biedronde en daarmee het einde van het tweede deel van de primaire fase van de veiling. De laatste biedronde is de biedronde waarin de totale vraag van de verschillende deelnemers gelijk is aan of kleiner is dan het aanbod. Bij het bepalen van de totale vraag worden exitbiedingen niet meegerekend.

Tweede lid

Artikel 35, tweede lid, bepaalt welke biedingen worden aangemerkt als winnende biedingen in het tweede deel van de primaire fase van de veiling, in het geval de totale vraag in de laatste biedronde exact gelijk is aan het aanbod. Op grond van artikel 35, tweede lid, worden dan alle biedingen die in de laatste biedronde zijn uitgebracht aangemerkt als winnende biedingen. Alle deelnemers die in de laatste biedronde nog actief waren, winnen het aantal vergunningen dat zij in de laatste biedronde hebben geboden voor de in die biedronde bepaalde rondeprijs.

Derde lid

In artikel 35, derde lid, is bepaald welke biedingen worden aangemerkt als winnende biedingen, in het geval de totale vraag in de laatste biedronde kleiner is dan het aanbod. Op grond van artikel 35, derde lid, aanhef en onderdeel a, worden allereerst alle biedingen die in de laatste biedronde zijn uitgebracht, aangemerkt als winnende biedingen. Omdat de totale vraag in de laatste biedronde kleiner was dan het aanbod, resteren vervolgens nog één of meer onverdeelde vergunningen. Deze vergunningen worden verdeeld op basis van reeds uitgebrachte exitbiedingen. Zoals beschreven in paragraaf 5 van het algemeen deel van deze toelichting, hoeven dit overigens niet alleen exitbiedingen te zijn die in de laatste biedronde zijn uitgebracht.

Op grond van artikel 35, derde lid, aanhef en onderdeel b, worden vervolgens, voor het aantal vergunningen dat nog resteert, de exitbiedingen die deel uitmaken van de combinatie van exitbiedingen waarmee het kleinste aantal vergunningen onverdeeld blijft, aangemerkt als winnende biedingen. In het vierde, vijfde en zesde lid van artikel 35 is bepaald hoe de minister deze combinatie vaststelt.

Vierde lid

In het vierde lid van artikel 35 is bepaald dat de minister bij het vaststellen van de combinatie, bedoeld in artikel 35, derde lid, aanhef en onderdeel b, alleen exitbiedingen in ogenschouw neemt van deelnemers aan wie sowieso al het aantal vergunningen wordt toegewezen dat hij heeft geboden in de biedronde waarin hij het betreffende exitbod heeft uitgebracht. Dit hangt samen met het in paragraaf beschreven aggregatierisico dat deelnemers zonder deze bepaling zouden lopen.

Vijfde lid

Artikel 35, vijfde lid, voorziet in een regeling voor gevallen waarin de minister op grond van artikel 35, vierde lid, meerdere combinaties van exitbiedingen kan maken waarmee exact hetzelfde aantal vergunningen onverdeeld zou blijven. In dit geval vergelijkt de minister de totale waarde van de betreffende combinaties en merkt hij de exitbiedingen van de combinatie die tezamen de hoogste waarde genereert aan als winnende biedingen.

Zesde lid

Het is in theorie mogelijk dat de minister op grond van artikel 35, vierde lid, meerde combinaties kan maken waarmee exact hetzelfde aantal vergunningen onverdeeld zou blijven, die tezamen vervolgens ook nog, op de euro nauwkeurig, exact dezelfde waarde zouden genereren. Voor dit soort uitzonderlijke gevallen is in artikel 35, zesde lid, bepaald dat een loting plaatsvindt tussen de betreffende combinaties. Als winnende biedingen worden dan aangemerkt de exitbiedingen die deel uitmaken van de combinatie die door loting is bepaald. De loting vindt plaats met behulp van het veilingstelsel.

Artikel 38. Aanvullende regels indien tijdelijke bescherming NSV-communicatie noodzakelijk is

Eerste lid

Het artikel geeft regels over de toewijzingsbiedronde in het geval er tijdelijk slechts 220 MHz beschikbaar is voor de winnaars van de veiling. Die winnaars bieden in de primaire fase van de veiling op de volledige 300 MHz aan beschikbare frequentieruimte, waarvan 80 MHz tijdelijk nodig zijn voor bescherming van NSV-communicatie. Zodra die bescherming komt te vervallen komt deze 80 MHz ook beschikbaar aan de veilingwinnaars. De tijdelijke beschikbaarheid van slechts 220 van de 300 MHz maakt regels noodzakelijk hoe de tijdelijke frequentieruimte verhoudingsgewijs verdeeld wordt. Omdat de vergunningen veelvoudig van 10 MHz betreffen is sprake van afrondingsregels en kunnen er restvergunningen overblijven.

Tweede lid

Het tweede lid beschrijft de tijdelijke toewijzingsregels in het geval in de primaire biedfase de winnaars in totaal 300 MHz, de volledige frequentieruimte, hebben verworven. Er wordt een breuk toegepast op het verworven frequentiebezit van alle winnaars en de uitkomsten daarvan worden op tientallen naar beneden afgerond.

Derde lid

Het derde lid beschrijft de tijdelijke toewijzingsregels in het geval in de primaire biedronde de winnaars in totaal meer dan 230 MHz en minder dan 300 MHz hebben verworven. Er wordt bij deze veilinguitkomsten een ten opzichte van het

tweede lid aangepaste breuk toegepast op het verworven frequentiebezit van alle winnaars en de uitkomsten daarvan worden op tientallen naar beneden afgerond.

Vierde lid

In dit lid wordt de tijdelijke toewijzingsregel beschreven in het geval de veilingwinnaars in totaal 230 MHz hebben verworven. Er wordt dan geen breuk toegepast en op het verworven frequentiebezit van alle winnaars wordt dan 10 MHz in mindering gebracht.

Vijfde lid

Door toepassing van het tweede, derde en vierde lid kunnen er aanvullende blokken van 10 MHz resteren. Het vijfde lid beschrijft hoe de minister deze blokken bepaalt.

Zesde lid

Het zesde lid beschrijft hoe de minister in de lijst van alternatieve combinaties, waarop de veilingwinnaars in de toewijzingsbiedronde kunnen bieden, de aanvullende blokken uit het vijfde lid opneemt. Daarbij is bepaald dat veilingwinnaars in de toewijzingsbiedronde op alternatieve combinaties met hoogstens één aanvullend blok een bod mogen uitbrengen. In het geval van het tweede lid, waarvan sprake is als veilingwinnaars in totaal 300 MHz hebben verworven, geldt hierbij de additionele regel dat een alternatieve combinatie, al dan niet inclusief één aanvullend blok, maximaal 90 MHz betreft.

Zevende lid

In het zevende lid wordt beschreven dat als veilingwinnaars in totaal maximaal 220 MHz hebben verworven, zij hun individuele verworven frequenties volledig kunnen gebruiken.

Achtste lid

Het achtste lid beschrijft ten aanzien van de toewijzingsregels tenslotte dat bij het opstellen van de alternatieve combinaties rekening moet worden gehouden met tijdelijke plaatsing van 80 MHz aaneengesloten frequentieruimte voor de tijdelijke voorziening ten behoeve van NSV-communicatie.

Artikel 39. Plaatsing in de frequentieband na opheffing tijdelijke bescherming NSV-communicatie

Artikel 39 beschrijft hoe de vergunningen worden geplaatst nadat de tijdelijke bescherming van het NSV verkeer wordt opgeheven en daarmee de overige 80 MHz beschikbaar komt. Vanaf dit moment komt de tijdelijke verhoudingsgewijze toedeling uit artikel 38 ook te vervallen. Dat kan ertoe leiden dat de frequentieruimte van de vergunninghouders wordt vergroot en verplaatst in de frequentieband ten opzichte van de tijdelijke situatie.

Eerste lid

In het eerste lid wordt beschreven hoe vanuit de tijdelijke frequentieruimte de definitieve plaatsing wordt bepaald van de winnende deelnemer die geplaatst is

aan de onderkant van de frequentieband. De ondergrens van de uiteindelijke frequentieruimte van deze winnende deelnemer blijft in dat geval 3450 MHz.

Tweede lid

Het tweede lid beschrijft, in de situatie dat in de primaire biedfase de volledige 300 MHz is verdeeld, hoe vanuit de tijdelijke frequentieruimte de definitieve plaatsing wordt bepaald van de winnende deelnemer die geplaatst is aan de bovenkant van de frequentieband. De bovengrens van de uiteindelijke frequentieruimte van deze winnende deelnemer blijft in dat geval 3750 MHz.

Derde lid

Het derde lid ziet toe op de situatie waarin in de primaire biedfase minder dan 300 MHz is verdeeld. In dat geval wordt de onverdeelde frequentieruimte aaneengesloten aan de bovenkant van de frequentieband geplaatst. Hierdoor wordt de bovengrens van de uiteindelijke frequentieruimte van de winnende deelnemer die geplaatst is aan de bovenkant van de frequentieband, naar beneden verschoven ter grootte van de in de primaire biedfase onverdeelde frequentieruimte. De bovengrens komt dan lager te liggen dan 3750 MHz.

Vierde lid

Het vierde lid beschrijft hoe de andere winnende deelnemers, met tijdelijke posities tussen de winnaars van de frequenties aan de onder- en bovenkant, definitief worden geplaatst nadat de tijdelijke bescherming van het NSV verkeer wordt opgeheven.

Vijfde lid

Het vijfde lid ziet specifiek toe op de deelnemers die in de primaire biedfase slechts een enkele vergunning van 10 MHz hebben verworven, maar in de tijdelijke toewijzing niet geplaatst zijn. Nadat de tijdelijke bescherming van het NSV verkeer wordt opgeheven kunnen deze deelnemers hun enkele vergunning gebruiken, maar de plaatsing is daarbij afhankelijk van de definitieve plaatsing van de overige winnaars. Winnaars van een enkele vergunning van 10 MHz hebben dus geen invloed op de definitieve plaatsing.

Artikel 49. Terugstorten waarborgsommen en teruggave bankgaranties aan niet-winnende deelnemers en uitgesloten aanvragers

Artikel 49 ziet op het terugstorten van waarborgsommen en de teruggave van bankgaranties aan niet-winnende deelnemers en uitgesloten deelnemers tijdens of na afloop van de veilingfase. Hiervoor is artikel 9 van overeenkomstige toepassing verklaard op de waarborgsommen en bankgaranties van niet-winnende deelnemers en van deelnemers die van deelname of verdere deelname aan de veiling waren uitgesloten. In artikel 9 is bepaald hoe en wanneer waarborgsommen en bankgaranties tijdens de aanvraagfase worden teruggestort respectievelijk teruggegeven van aanvragers wier aanvragen niet worden behandeld, zijn afgewezen, of zijn geweigerd.

Voor de overeenkomstige toepassing van artikel 9 tijdens of na afloop van de veilingfase, moet in artikel 9 voor "aanvrager" worden gelezen "niet-winnende deelnemer" of "aanvragers die van deelname of verdere deelname waren uitgesloten". Voorts moet voor het tijdstip, bedoeld in artikel 9, eerste lid, aanhef, worden gelezen het tijdstip waarop de aanvraag van een deelnemer is afgewezen, of waarop een aanvrager is uitgesloten.

Artikel 50. Wijziging Capregeling frequenties mobiele communicatie 2020

Artikel 50 van deze regeling strekt tot wijziging van de Capregeling frequenties mobiele communicatie 2020 (hierna: Capregeling).

Eerste en derde lid

Het eerste en derde lid van artikel 50 voorzien in de spectrumcaps voor de verdeling van de 3,5 GHz-band. Deze spectrumcaps zijn toegelicht in paragraaf 1 van het algemeen deel van deze toelichting.

Tweede lid

Met het tweede lid van artikel 50 vinden enkele verbeteringen plaats van de Capregeling. Artikel 3 van de Capregeling bepaalt wanneer het frequentiegebruik van andere, verbonden rechtspersonen wordt opgeteld bij het frequentiegebruik van de rechtspersoon die een vergunning aanvraagt of anderszins vergunningen wenst te verwerven of gebruiken. Artikel 3, onderdeel e, van de Capregeling ziet – kort gezegd – op rechtspersonen waarmee de betreffende rechtspersoon gezamenlijk over bepaalde rechten en bevoegdheden ten aanzien van een derde rechtspersoon beschikt. Met artikel 50, tweede lid, is toegevoegd dat dit enkel ziet op gezamenlijke rechten en bevoegdheden ten aanzien van 'derde rechtspersonen' *die in Nederland frequentieruimte gebruiken, hebben verworven of hebben aangevraagd*. Dit om te benadrukken dat niet elke samenwerking tussen verschillende rechtspersonen, middels een 'gezamenlijke' rechtspersoon, moet leiden tot verbondenheid en het optellen van het frequentiegebruik van de samenwerkende rechtspersonen.

De Minister van Economische Zaken en Klimaat,